

**BANK OCHRONY ŚRODOWISKA
SPÓŁKA AKCYJNA**

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
W 2014 ROKU**

WARSZAWA, MARZEC 2015

SPIS TREŚCI

PODSUMOWANIE WYNIKÓW GRUPY BOŚ S.A. W 2014 R.	5
I. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ GRUPY	6
1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA	6
2. NOTOWANIA AKCJI BOŚ S.A. NA GPW	8
3. ISTOTNE ZDARZENIA W 2014 R.	9
4. CZYNNIKI, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA WYNIKI SEKTORA BANKOWEGO I GRUPY	11
II. WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ GRUPY	13
1. RACHUNEK WYNIKÓW GRUPY	13
2. BILANS.....	18
2.1. Aktywa Grupy	18
2.1.1. Zmiany w strukturze aktywów	18
2.1.2. Kredyty i pożyczki	19
2.1.3. Kredyty i pożyczki udzielone w okresie sprawozdawczym	20
2.1.4. Jakość portfela kredytowego.....	20
2.2. Kapitał własny i zobowiązania razem Grupy	21
2.2.1. Zmiany w strukturze kapitału własnego i zobowiązań razem	21
2.3. Źródła finansowania działalności Grupy	21
2.3.1. Zobowiązania wobec klientów	21
2.3.2. Obligacje własne.....	22
2.3.3. Informacje o zaciągniętych kredytach i umowach pożyczek	23
2.3.4. Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeniach i gwarancji, niedotyczących działalności operacyjnej Banku.....	23
2.4. Aktywa i zobowiązania warunkowe Grupy.....	23
2.5. Informacje o udzielonych pożyczkach, poręczeniach i gwarancjach podmiotom zależnym	24
3. STRATEGIA ROZWOJU GRUPY	24
3.1. Kierunki rozwoju Banku.....	24
3.2. Kierunki rozwoju Grupy	25
4. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ	26
5. PODSTAWOWY ZAKRES DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ	27
5.1. Działalność bankowa	27
5.2. Udział Grupy BOŚ S.A. w sektorze	27
6. PODSTAWOWE PRODUKTY, USŁUGI I SFERY DZIAŁALNOŚCI.....	27
6.1. Produkty bankowe	27
6.2. Liczba obsługiwanych klientów, rachunków, kart płatniczych i placówek	28
6.3. Oferta proekologiczna i współpraca z funduszami ochrony środowiska	28
6.4. Segment klientów korporacyjnych.....	30
6.5. Segment finansów publicznych	32
6.6. Segment klientów detalicznych.....	32
6.7. Działalność maklerska	37
6.8. BOŚ Eko Profit S.A. - działalność uzupełniająca ofertę usług Banku.....	38
6.9. Inicjatywa JESSICA	38
6.10. Współpraca z zagranicznymi instytucjami finansowymi	39
III. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI W GRUPIE	39
1. RYZYKO KREDYTOWE	39
2. RYZYKO FINANSOWE	42
2.1. Ryzyko płynności	42
2.2. Ryzyko stopy procentowej	44
2.2.1. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	44

2.2.2. Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej	45
2.3. Ryzyko walutowe	46
2.4. Ryzyko cen akcji, towarów i instrumentów pochodnych.....	47
3. RYZYKO OPERACYJNE I BRAKU ZGODNOŚCI	47
3.1. Ryzyko operacyjne.....	47
3.2. Ryzyko braku zgodności	48
IV. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE	49
1. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI	49
2. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA	49
3. CZYNNIKI I NIETYPOWE ZDARZENIA	49
4. RÓŻNICA POMIĘDZY PROGNOZAMI A ZREALIZOWANYMI WYNIKAMI.....	49
5. GŁÓWNE INWESTYCJE	49
6. UZALEŻNIENIE OD PARTNERÓW	51
7. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	51
8. SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ.....	51
9. INFORMACJE O UMOWACH BANKU	51
9.1. Umowy znaczące	51
9.2. Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru	51
9.3. Umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	51
10. INFORMACJA O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH	52
11. TYTUŁY EGZEKUCYJNE, SPRZEDAŻ WIERZYTELNOŚCI I WARTOŚĆ ZABEZPIECZEŃ.....	52
12. INFORMACJA O DYWIDENDZIE	52
13. OPIS WYKORZYSTANIA WPŁYWÓW Z EMISJI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	53
14. AKCJE W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH.....	53
15. PROGRAM OPCJI MENEDŻERSKICH	53
16. POLITYKA ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE W BOŚ S.A.	55
17. INFORMACJE NA TEMAT WARTOŚCI WYNAGRODZEŃ OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH.....	56
18. UMOWY DOTYCZĄCE REKOMPENSAT DLA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH.....	56
19. SZKOLENIA DLA PRACOWNIKÓW.....	57
20. INFORMACJE PO DNIU BILANSOWYM	58
V. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO	59
1. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO	59
1.1. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega BOŚ S.A. oraz miejsca gdzie tekst zasad jest publicznie dostępny.....	59
1.2. Informacja o niestosowaniu niektórych zasad ładu korporacyjnego zawartych w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW”	60
1.3. Opis głównych cech stosowanych w BOŚ S.A. systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych.....	60
2. AKCJONARIAT I PRAWA Z AKCJI	62
2.1. Akcjonariat	62
2.2. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu	62
2.3. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku.....	62
2.4. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych.....	62

2.5. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu i w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych.....	63
2.6. Zasady powoływania i odwoływania osób zarządzających	63
2.7. Zasady zmiany Statutu Banku.....	63
2.8. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania	63
3. ORGANY BANKU	66
3.1. Walne Zgromadzenie Banku.....	66
3.2. Rada Nadzorcza Banku	66
3.3. Zarząd Banku	70
VI. SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU	73
1. BANK	75
2. FUNDACJA BOŚ – STRATEGICZNE ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNE BANKU	78

PODSUMOWANIE WYNIKÓW GRUPY BOŚ S.A. W 2014 R.

W 2014 r. Grupa BOŚ S.A. osiągnęła zysk brutto w wysokości 82,0 mln zł. W relacji do danych porównawczych za rok poprzedni, wynik był wyższy o 12,7%. Zysk netto Grupy BOŚ S.A. wyniósł 65,9 mln zł w 2014 r. i był o 2,4% wyższy niż w 2013 roku.

Lepszy wynik brutto osiągnięto dzięki poprawie: wyniku z tytułu odsetek o 3,8%, wyniku na działalności handlowej o 14,1%, wyniku na inwestycyjnych papierach wartościowych o 74,5% oraz wyniku z pozycji wymiany o 17,3%. Wynik z tytułu prowizji obniżył się o 3,2%. Mniej korzystnie ukształtował się wynik z tytułu utraty wartości.

Ogólne koszty administracyjne Grupy zwiększyły się o 3,1% wobec 2013 r., przy wzroście skali działania mierzonej wzrostem aktywów o 6,8% wobec stanu na 31 grudnia 2013 r., głównie na skutek wzrostu o 4,5 mln zł, tj. 41,5% kosztów składek i wpłat na Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Odnotowano także wzrost kosztów amortyzacji o 6,4%, w głównej mierze był to efekt rozwoju systemów informatycznych w Domu Maklerskim BOŚ S.A. Koszty świadczeń pracowniczych Grupy BOŚ S.A. wzrosły o 1,8% w 2014 r. w stosunku do roku poprzedniego. Wzrost kosztów Grupy wynika z wyższych kosztów w Domu Maklerskim BOŚ S.A. w związku z rozwojem nowych rodzajów działalności. Zatrudnienie w podmiotach Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. spadło o 3,2% r/r.

BOŚ S.A. rozwijał działalność na rynku finansowania projektów proekologicznych, powiększając zgodnie ze Strategią udział w portfelu, kredytów udzielonych na działania służące ochronie środowiska. Saldo kredytów proekologicznych na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiło 3,4 mld zł, co stanowiło 26,5% salda kredytów ogółem w Banku, podczas gdy na koniec poprzedniego roku udział ten wynosił 23,1%. Kredyty te przeznaczone były w większości na inwestycje w obszarze ochrony atmosfery, głównie na realizację przedsięwzięć z zakresu odnawialnych źródeł energii oraz zrównoważonego budownictwa i rewitalizacji terenów miejskich. Kwota umów na udzielenie kredytów proekologicznych zawartych w 2014 r. wyniosła 1,9 mld zł. W zdecydowanej większości (89,4% kwoty) nowe kredyty proekologiczne skierowane były do klientów korporacyjnych.

Grupa BOŚ S.A. odnotowała w 2014 r. wzrost o 3,7% wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom, osiągając 12,5 mld zł na koniec 2014 r. Podobnie jak w poprzednim roku najwyższy wzrost o 20,5% odnotowano w segmencie korporacyjnym. Kredyty udzielone klientom tego segmentu mają najwyższy udział wynoszący 41,8% w kredytach ogółem.

Zobowiązania Grupy wobec klientów według stanu na 31 grudnia 2014 r. wyniosły 14,2 mld zł, co oznacza wzrost o 7,8% w stosunku do stanu na koniec 2013 r. Najbardziej wzrosły depozyty klientów detalicznych o 1,8 mld zł tj. o 34,7%. Udział tych depozytów w zobowiązaniach ogółem wobec klientów zwiększył się do 49,4% na koniec 2014 r. z 39,5% na koniec 2013 r. Udział depozytów korporacyjnych w depozytach ogółem wyniósł 31,6% na koniec 2014 r. wobec 35,6% na koniec 2013 r.

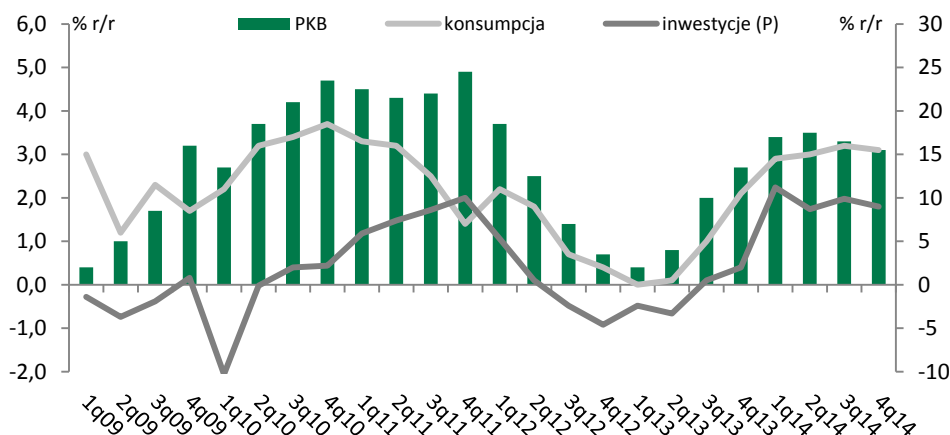
Suma bilansowa Grupy na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła 19,7 mld zł i była wyższa o 6,8% w porównaniu do stanu na koniec 2013 r.

Wskaźniki Grupy BOŚ S.A. pozostały na bezpiecznym poziomie. Współczynnik wypłacalności Grupy wg CRR wyniósł 14,03% na koniec 2014 r. wobec 12,39% na koniec 2013 r. Zmiana wartości współczynnika wypłacalności ma związek ze wzrostem funduszy własnych Grupy dzięki zaliczeniu wypracowanego zysku do kapitału własnego oraz emisji obligacji podporządkowanych, przy niższym wzroście wymogu całkowitego w zakresie funduszy własnych. Współczynnik Tier 1 wyniósł 10,46% na koniec 2014 r. wobec 9,80% na koniec 2013 r. Wskaźnik koszty/dochody wyniósł 71,5% na dzień 31 grudnia 2014 r. Na jego obniżenie o 1,9 p.p. wobec stanu na koniec 2013 r., wpłynęło zwiększenie poziomu dochodów.

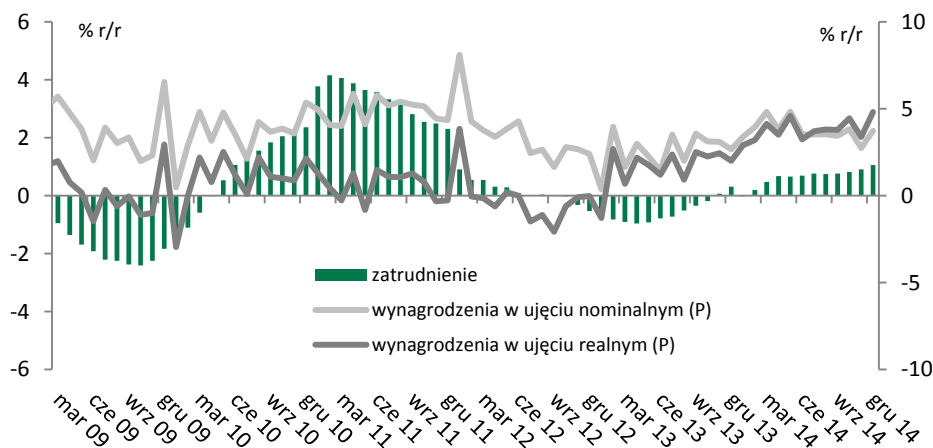
I. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ GRUPY

1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA

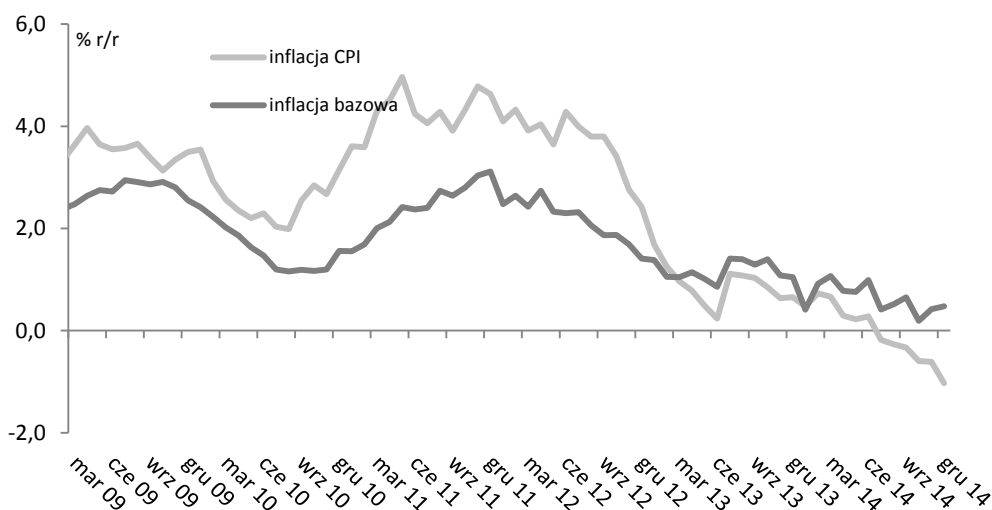
W 2014 r. tempo wzrostu produktu krajowego brutto wzrosło do 3,3% wobec 1,7% wzrostu w 2013 r. Poprawa aktywności krajowej gospodarki była wynikiem wyraźnego wzrostu dynamiki popytu krajowego, w efekcie poprawy w konsumpcji prywatnej oraz w nakładach inwestycyjnych brutto, przy dodatkowym wsparciu wzrostu spożycia publicznego. W II kw. 2014 r. wzrost PKB wyniósł 3,5% i był to najwyższy wynik od I kw. 2012 r. W II połowie 2014 r. dynamika wzrostu PKB nieznacznie osłabła do 3,3% r/r w III kw. i do 3,1% w IV kw. w wyniku lekkiego obniżenia dynamiki popytu krajowego.

W 2014 r. czynnikiem wspierającym konsumpcję prywatną była poprawa dochodów realnych gospodarstw domowych, głównie dzięki obniżeniu inflacji przy stopniowej poprawie na rynku pracy. W 2014 r. średni wzrost zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 0,6% r/r wobec spadku zatrudnienia o 0,5% r/r w 2013 r. Jednocześnie stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się do 11,5% na koniec 2014 r. wobec 13,4% w grudniu 2013 r. W 2014 r. liczba bezrobotnych spadła o 333 tys. osób i na koniec minionego roku wyniosła 1 825 tys. osób.

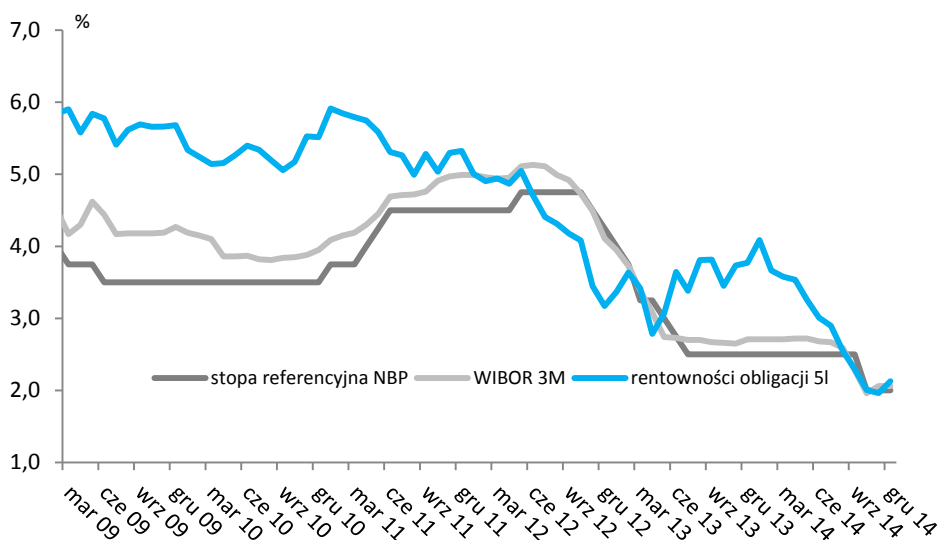

W 2014 r. kontynuowany był trend spadkowy inflacji, a od lipca notowany był ujemny wskaźnik cen dóbr i usług konsumpcyjnych CPI. Przez większość minionego roku główną przyczyną spadku inflacji był spadek dynamiki cen żywności w wyniku spadku cen surowców żywnościowych na rynkach światowych oraz embarga na eksport polskiej żywności do Rosji. Pod koniec 2014 r. trend spadkowy krajowego indeksu cen nasilił się w wyniku gwałtownego spadku notowań ropy naftowej do 55 dolarów za baryłkę ropy typu Brent w grudniu 2014 r., co przełożyło się na silny spadek cen paliw na krajowym rynku. W grudniu 2014 r. wskaźnik CPI wyniósł -1,0% r/r. Wskaźnik inflacji średniorocznej obniżył się w 2014 r. do 0,0% wobec 0,9% r/r w 2013 r. Przez cały okres minionego roku wskaźnik CPI pozostawał wyraźnie poniżej celu inflacyjnego NBP (2,5%), w tym poniżej poziomu dolnej granicy przedziału dopuszczalnych wahań inflacji wokół celu inflacyjnego NBP na poziomie 1,5%.

Przez większą część 2014 r. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) utrzymywała stabilne stopy procentowe NBP z główną stopą referencyjną na poziomie 2,50%. Jednak w październiku, wobec danych świadczących o słabnącej aktywności krajowej gospodarki oraz pogłębiającego się spadku cen, RPP zdecydowała o obniżeniu stopy referencyjnej o 50 pkt. baz. (do 2,00%) oraz stopy lombardowej – o 100 pkt. baz. (do 3,00%). Na tym poziomie stopy NBP pozostały do końca minionego roku.

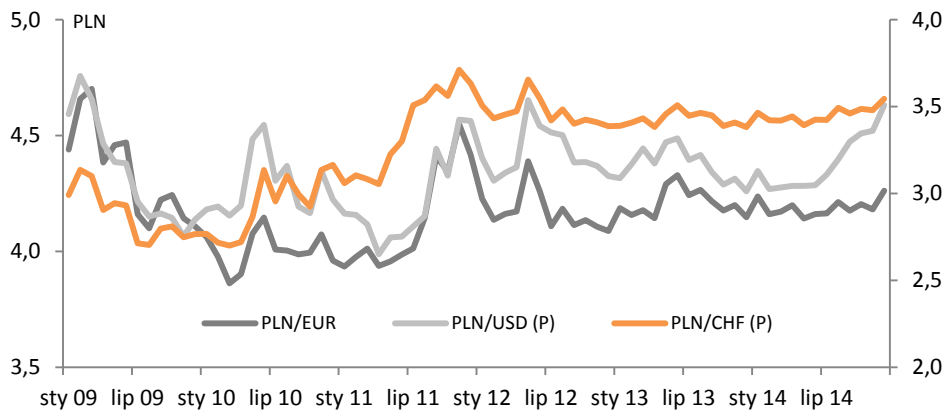
Po okresie stabilizacji w I poł. 2014 r., od połowy roku stawki pożyczek na rynku międzybankowym WIBOR obniżały się. Spadek ten nasilił się w IV kw. 2014 r. w reakcji na obniżenie stóp procentowych NBP oraz w wyniku oczekiwań rynkowych na dalsze obniżenie stóp procentowych na przełomie 2014 i 2015 r. W skali całego roku stawka WIBOR 3M obniżyła się o 65 pkt. baz. do poziomu 2,06% na koniec grudnia 2014 r.

W 2014 r. sytuacja na międzynarodowych rynkach finansowych była wyraźnie stabilniejsza w porównaniu z poprzednimi latami, dzięki spadkowi ryzyka realizacji skrajnie negatywnych scenariuszy kryzysowych dla światowej gospodarki i systemu finansowego. Jednocześnie najistotniejszym czynnikiem kształtującym tendencje rynkowe w 2014 r. było utrzymanie akomodacyjnej polityki monetarnej globalnie skutkujące spadkiem rentowności obligacji skarbowych na głównych rynkach oraz wspierające wzrost notowań akcji.

W przypadku rynków europejskich w I połowie roku miała miejsce silna poprawa sytuacji rynkowej objawiająca się wyraźnym wzrostem indeksów akcji na giełdach europejskich oraz znaczącym spadkiem różnicy między rentownościami obligacji skarbowych krajów „peryferyjnych” strefy euro wobec rentowności obligacji niemieckich. W drugiej połowie roku pogorszenie danych nt. gospodarek strefy euro poskutkowało wzrostem obaw przed scenariuszem stagnacji i ponownym pogorszeniem nastrojów na rynkach europejskich. Pod koniec roku czynnikiem stabilizującym sytuację rynkową w strefie euro były nasilające się oczekiwania rynkowe na rozpoczęcie przez Europejski Bank Centralny (EBC) szerokiego programu skupu obligacji skarbowych.

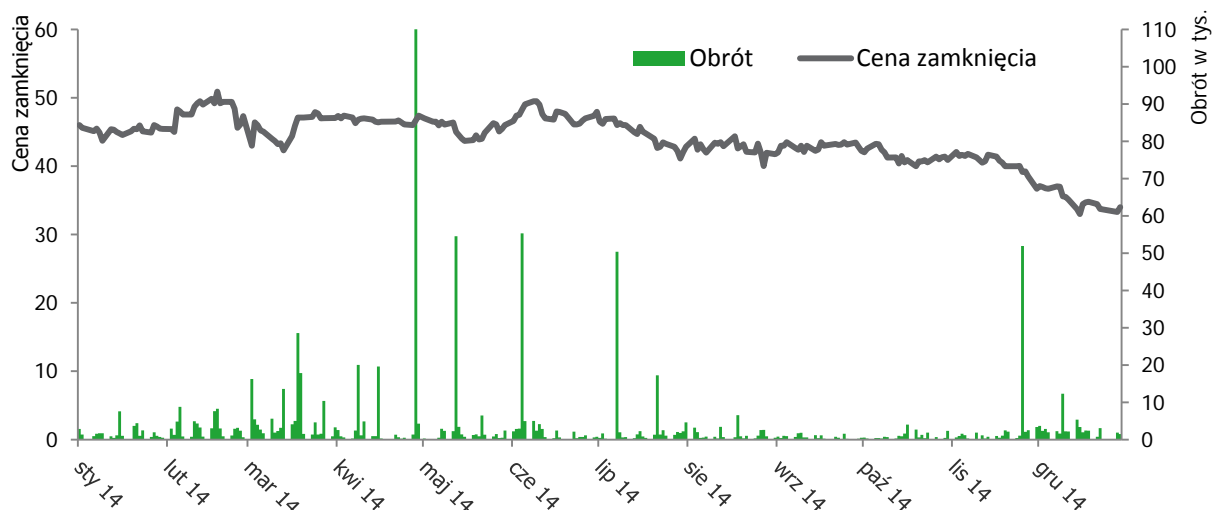
W 2014 r. miała miejsce silna aprecjacja dolara amerykańskiego (w tym 11,5-procentowe umocnienie dolara wobec euro), która była wynikiem presji na osłabienie pozostałych głównych walut rezerwowych (euro i jena) w wyniku kontynuacji rozluźniania polityki monetarnej w strefie euro i Japonii (lub oczekiwań na dalsze poluzowanie polityki pieniężnej w przyszłości), a także w wyniku oczekiwań na zaostrzenie polityki pieniężnej Fed w 2015 r.

W 2014 r. sytuacja na polskim rynku finansowym pozostawała pod wyraźnym wpływem tendencji na globalnym rynku finansowym. W skali całego 2014 roku złoty osłabił się wobec głównych walut rezerwowych – najsilniej wobec dolara USA (16,4%), a w mniejszym stopniu – wobec franka szwajcarskiego (4,8%) oraz wobec euro (2,8%). Czynnikiem negatywnie wpływającym na notowania złotego był wzrost niepewności związanej z konfliktem Ukraina – Rosja, co poskutkowało odpływem kapitału portfelowego z rynków Europy Środkowo-Wschodniej, korekta oczekiwań dot. wzrostu gospodarczego w strefie euro oraz wzrost oczekiwań na obniżenie stóp procentowych przez RPP. Z kolei deprecjacje złotego ograniczała bardzo silna poprawa na rachunku obrotów bieżących, stabilny napływ kapitału zagranicznego na krajowy rynek obligacji oraz oczekiwania rynkowe na uruchomienie przez EBC szerokiego programu skupu aktywów finansowych. Na koniec grudnia 2014 r. kurs złotego ukształtował się na poziomie 4,26 złotego za euro, 3,50 złotego za dolara amerykańskiego oraz 3,54 złotego za franka szwajcarskiego.

W 2014 r. rentowności złotych obligacji skarbowych obniżyły się (spadek ten ukształtował się w przedziale od 120 do 200 pkt. baz.) w warunkach spadku rentowności obligacji skarbowych na głównych rynkach światowych, a także w reakcji na obniżenie stóp procentowych NBP w październiku oraz oczekiwania rynkowe na dalsze poluzowanie polityki monetarnej przez RPP.

2. NOTOWANIA AKCJI BOŚ S.A. NA GPW

W 2014 roku:

- kurs akcji BOŚ S.A. obniżył się z poziomu 47,00 zł na koniec 2013 r. do 34,00 zł na koniec 2014 r.,
- kurs akcji wahał się w przedziale od 32,99 zł do 50,90 zł
- średni dzienny obrót akcjami Banku wynosił 3 564 szt. (w porównaniu do 7 947 szt. w 2013 r.), przy czym najwyższą jego wartość 111 145 szt. zanotowano w dniu 29 kwietnia 2014 r., a najniższą 1 szt. w dniu 6 maja 2014 r.

3. ISTOTNE ZDARZENIA W 2014 R.

Wyróżnienia i nagrody w 2014 r.

- I miejsce dla kredytu gotówkowego na kwotę 15 tys. zł wg TotalMoney w czerwcu 2014 r.,
- I miejsce w rankingu kredytów gotówkowych do 5 tys. zł wg eBroker.pl w styczniu i lutym 2014 r.,
- I miejsce w Konkursie na Najlepszych Analityków Makroekonomicznych organizowanym przez „Rzeczpospolitą”, Gazetę Giełdy „Parkiet” i Narodowy Bank Polski,
- Nagroda „Byk i Niedźwiedź” Gazety Giełdy „Parkiet” - Główny Ekonomista BOŚ S.A. uznany „Analitykiem makroekonomicznym 2013 roku” za zajęcie 1 miejsca w rankingu trafności prognoz makroekonomicznych,
- Nagroda „Byk i Niedźwiedź” Gazety Giełdy „Parkiet” – Dom Maklerski BOŚ S.A. uznany za Najlepszy Dom Maklerski 2013 roku i nominacja dla BossaFX w kategorii platforma foreksowa roku,
- Tytuł Finansowa Marka Roku dla Domu Maklerskiego BOŚ S.A. za najwyższej jakości innowacyjne usługi internetowe oraz zbudowanie pozycji eksperta rynku finansowego – wyróżnienie przyznawane przez redakcję Gazety Finansowej,
- Wyróżnienie dla inicjatyw BOŚ S.A. w raporcie Forum Odpowiedzialnego Biznesu „Odpowiedzialny biznes w Polsce 2014. Dobre praktyki”: BOŚ EKOsystem, kampania "Postaw na Słońce", 2 złote dla Zwierzaka, Raport Ekologiczny, eko-Polska.pl,
- Bank został wyróżniony za działania z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu „Białym Listkiem CSR” przyznawanym przez tygodnik „Polityka”,
- I miejsce w zestawieniu kont oszczędnościowych przygotowanych przez TotalMoney w czerwcu 2014 r. dla Konta oszczędnościowego EKOfit (dostępnego na platformie oszczędnościowej www.bossabank.pl, stworzonej i administrowanej przez BOŚ S.A.).

Nadanie ratingu przez Fitch Ratings Ltd

W dniu 23 kwietnia 2014 r. agencja ratingowa Fitch Ratings Ltd (raport bieżący nr 17/2014) potwierdziła Bankowi długoterminowy rating podmiotu („IDR”) na poziomie „BBB” z perspektywą negatywną, rating krótkoterminowy na poziomie „F3”, viability rating na poziomie „bb”, rating wsparcia na poziomie 2.

W dniu 22 października 2014 r. agencja ratingowa Fitch Ratings Ltd nadała (raport bieżący nr 54/2014) Bankowi ratingi na skali krajowej: rating długoterminowy na poziomie 'A(pol)' z perspektywą negatywną oraz rating krótkoterminowy na poziomie 'F1(pol)'. Jednocześnie zostały nadane ratingi na skali krajowej dla Programu Emisji Obligacji o maksymalnej wartości do 2 miliardów zł: rating długoterminowy na poziomie 'A(pol)' oraz rating krótkoterminowy na poziomie 'F1(pol)', oraz dla obligacji podporządkowanych serii R1 w kwocie 83 mln zł rating długoterminowy na poziomie 'BBB-(pol)'.

Przegląd jakości aktywów (AQR)

W dniu 25 października 2014 r. (raport bieżący nr 55/2014) Bank powziął informację o wynikach przeprowadzonego przez UKNF przeglądu jakości aktywów (AQR) według stanu na 31 grudnia 2013 r. oraz testów warunków skrajnych Banku Ochrony Środowiska S.A. Wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych nie wykazały niedoboru kapitału w żadnym z przyjętych scenariuszy zarówno bazowym, jak i szokowym tzw. „adverse scenario”. Raport został upubliczniony na stronie internetowej KNF w dniu 26 października 2014 r.

Współpraca z NFOŚiGW

Bank w dniu 11 sierpnia 2014 r. zawarł Umowę o współpracy przy współfinansowaniu przez NFOŚiGW przedsięwzięć objętych Programem Priorytetowym NFOŚiGW pn. „Poprawa efektywności energetycznej,

Część 4) Inwestycje energooszczędne w małych i średnich przedsiębiorstwach”. Umowa umożliwia Kredytobiorcy po zrealizowaniu przedsięwzięcia zgodnie z wymogami Programu uzyskanie dotacji ze środków NFOSiGW w wysokości 10% lub 15% kapitału kredytu przeznaczanego na sfinansowanie kosztów kwalifikowanych projektu, w zależności od rodzaju projektu i sposobu jego realizacji.

Znaczące umowy

Zarząd Banku poinformował, że:

- w dniu 17 kwietnia 2014 r. (raport bieżący nr 15/2014) zawarł z jednym ze swoich strategicznych Klientów umowę o udzielenie kredytu inwestycyjnego w kwocie 163,5 mln zł na okres do 31 grudnia 2027 r. Kredyt jest przeznaczony na finansowanie kosztów budowy farmy wiatrowej.
- w dniu 29 lipca 2014 r. (raport bieżący nr 47/2014) Bank zawarł z firmą Grupa PEP – Farma Wiatrowa 4 Sp. z o.o. – podmiotem zależnym Polish Energy Partners S.A., umowę o udzielenie kredytu inwestycyjnego w kwocie 238 mln zł na okres do 29 czerwca 2029 r. Kredyt jest przeznaczony na finansowanie kosztów budowy farmy wiatrowej Skurpie o mocy 36,8 MW. W związku z finansowaniem ww. projektu farmy wiatrowej, Bank zawarł ponadto ze Spółką umowę kredytu VAT na kwotę 25 mln zł, przeznaczonego na finansowanie płatności z tytułu podatku VAT związanych z realizacją projektu. Kredyt udzielony został na okres 24 miesięcy. Oprocentowanie kredytu jest oparte na stawce WIBOR powiększonej o marżę Banku. Farma wiatrowa Skurpie stanowi II etap inwestycji, polegającej na budowie 3 farm wiatrowych o łącznej docelowej mocy 103,5 MW. Pierwszy etap Projektu obejmuje budowę farm wiatrowych Gawłowice (41,4 MW) oraz Rajgród (25,3 MW), realizowanych przez dwie inne spółki zależne z Grupy PEP.
- w dniu 29 grudnia 2014 r. (raport bieżący nr 63/2014) Bank zawarł z jednym ze swoich strategicznych Klientów Aneks nr 1 do Umowy o linię faktoringową z prawem regresu w obrocie krajowym zwiększający kwotę limitu do kwoty 15 mln zł oraz wydłużający okres obowiązywania limitu do dnia 18 maja 2016 r. Łączne aktualne zaangażowanie Banku wobec Klienta oraz grupy podmiotów z nim powiązanych, wynikające z umów zawartych przez Bank w okresie ostatnich 12 miesięcy, z uwzględnieniem ww. Aneksu, wynosiło 159,2 mln zł i przekroczyło 10% kapitałów własnych Banku. Najistotniejszą ze względu na wartość była umowa dotycząca linii wielocelowej zawarta w dniu 19 sierpnia 2014 r. Kwota kredytu wynikająca z tej umowy wynosiła 50 mln zł.

Emisje obligacji

W 2014 r. miało miejsce 11 emisji obligacji krótkoterminowych serii od KT.1.28 do KT.1.38 na łączną kwotę 785 mln zł oraz 2 emisje obligacji podporządkowanych serii P i R1 na łączną kwotę 233 mln zł.

Nowa strona internetowa

W dniu 21 sierpnia 2014 r. Bank Ochrony Środowiska S.A. zaprezentował klientom nową odsłonę strony internetowej www.bosbank.pl. Dotychczasowy serwis pełniący głównie funkcję informacyjną został zastąpiony pro-sprzedażową koncepcją prowadzenia Klienta „od potrzeby do produktu bankowego” poprzez wyeksponowanie funkcjonalności sprzedażowych oraz nowoczesną grafikę.

Przedsięwzięcia w Obszarze Wsparcia

W 2014 r. prowadzono działania wdrożeniowe w szesnastu projektach, które wynikały z inicjatyw o charakterze biznesowym lub efektywnościowym jak również z konieczności dostosowania Banku do wymogów prawnych i/lub regulacyjnych instytucji nadzorczych.

Wśród zrealizowanych zadań o charakterze biznesowym oraz związanych ze zwiększeniem efektywności działania Banku, najistotniejsze to:

- wdrożenie Centralnego Back Office w ramach którego dokonane zostały zmiany wpływające na usprawnienie procesów posprzedażowej obsługi klientów,
- uruchomienie nowego serwisu bankowości internetowej dla klientów pionu korporacji i finansów publicznych,
- zastąpienie systemu WWW nową platformą www.bossabank.pl pozwalającą na przekształcenie funkcji systemu WWW Banku z informacyjnej na pro-sprzedażową.

Wśród realizowanych projektów o charakterze prawno-regulacyjnym najistotniejsze projekty dotyczyły dostosowania Banku do wymogów:

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji projekt EMIR, oraz wynikających z zasad BAZYLEI III (pakiet CRD IV/CRR);
- Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego: Rekomendacji J w zakresie danych o zabezpieczeniach; Rekomendacji D dotyczącej zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach;
- zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego dotyczących odpisów z tytułu utraty wartości w ramach wdrożenia aplikacji wspierającej wyznaczanie odpisów z tytułu utraty wartości metodą portfelową wraz ze zmianą metodologii wyznaczania parametrów wykorzystywanych w wycenie portfelowej.

4. CZYNNIKI, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA WYNIKI SEKTORA BANKOWEGO I GRUPY

- **Ustawa o odnawialnych źródłach energii**

Bank Ochrony Środowiska S.A., zgodnie ze swoją misją i strategią wspierania działań w zakresie ochrony środowiska w ramach prowadzonej działalności, angażuje się w finansowanie proekologicznych projektów inwestycyjnych, w tym projektów w zakresie odnawialnych źródeł energii. Istotnym czynnikiem mającym wpływ na osiągnięte wyniki był utrzymujący się brak regulacji prawnych dotyczących odnawialnych źródeł energii oraz brak przyjętych programów wdrażających środki unijne w ramach nowej perspektywy finansowania UE w latach 2014 – 2020. Trwający od grudnia 2011 r. proces legislacji Ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz powiązanych z nią zmian Prawa energetycznego i Prawa ochrony środowiska został zakończony w dniu 20 lutego 2015 r. odrzuceniem przez Sejm poprawek senackich. Ustawa została podpisana przez Prezydenta RP w dniu 11 marca br. Ustawa w przyjętym kształcie utrzymuje dla roku 2015, w odniesieniu do rynku prosumentów, obowiązujące zapisy prawa energetycznego, zgodnie z którymi dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, produkujących energię w mikroinstalacjach OZE istnieje możliwość odsprzedaży nadwyżki energii elektrycznej do sieci po cenie regulowanej w wysokości 80% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym.

Zgodnie z zapisami przyjętymi w Ustawie, od dnia 1 stycznia 2016 r. cena regulowana obejmie również przedsiębiorców, produkujących energię w mikroinstalacjach OZE i dla obu grup (tj. osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej oraz przedsiębiorców) wyniesie 100% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w poprzednim kwartale dla instalacji oddanych do użytku przed datą 1 stycznia 2016 r. Dodatkowo wprowadzono zapisy, zgodnie z którymi dla instalacji nowo budowanych będzie zastosowana cena stała. I tak na przykład, dla instalacji wykorzystującej promieniowanie słoneczne o mocy do 3 kW wyniesie ona 0,75 zł/kWh a o mocy od 3 do 10 kW – 0,65 zł/kWh.

Istotny przełom w systemie wsparcia instalacji odnawialnych źródeł energii o mocach wyższych niż mikroinstalacje nastąpi z dniem 1 stycznia 2016 r., kiedy to ma wejść w życie zasadnicza część przepisów Ustawy. Dla instalacji wytwarzających energię przed tym dniem, obowiązywać będzie system zielonych certyfikatów, dla nowych – wyłącznie aukcyjny. Do systemu aukcyjnego mogą przystąpić również instalacje uzyskujące świadectwa pochodzenia (zielone certyfikaty), wygranie aukcji spowoduje zaprzestanie uzyskiwania świadectw pochodzenia i przejście do nowego systemu wsparcia. Przewiduje się, że pierwsze aukcje ogłoszone zostaną pod koniec pierwszego półrocza 2016 r. Planowany okres obowiązywania wsparcia to 15 lat od daty wytworzenia w instalacji OZE energii po raz pierwszy, lecz nie dłużej niż do 31 grudnia 2035 r.

Bank na bieżąco monitoruje sytuację rynkową i legislacyjną dostosowując podejście do oceny projektów OZE do aktualnego stanu prawnego i warunków rynku.

Do pozostałych czynników, które mogą mieć wpływ na wyniki Grupy w perspektywie najbliższych kwartałów należy zaliczyć:

- **uwolnienie w dniu 15 stycznia 2015 r. kursu franka szwajcarskiego**

Zaprzestanie przez Bank Centralny Szwajcarii (SNB) stabilizowania kursu franka szwajcarskiego wobec euro na poziomie 1,20 franka za euro skutkowało skokowym umocnieniem franka wobec euro poniżej 1 CHF/EUR i silnym osłabieniem złotego wobec franka. W drugiej połowie stycznia ten negatywny dla

złotego trend odwrócił się. W wyniku osłabienia franka szwajcarskiego wobec euro i umocnienia złotego wobec euro, złoty umocnił się wobec franka szwajcarskiego i 27 lutego 2015 r. wyniósł 3,8919 złotego za franka szwajcarskiego. Jednocześnie 15 stycznia 2015 r. SNB obniżył o 50 pkt. baz. stopy procentowe. W wyniku tej decyzji od 22 stycznia 2015 r. cel SNB dla trzymiesięcznej stopy LIBOR CHF wynosi (-1,25%) – (-0,25%). Decyzja ta skutkowałą spadkiem stawek LIBOR CHF. W dniu 27 lutego stawka LIBOR CHF 3M wynosiła -0,85%, zaś stawka LIBOR CHF 6M wynosiła -0,732%.

Według Raportu o stabilności sektora bankowego Narodowego Banku Polskiego ze stycznia 2015 r. deprecjacja złotego w relacji do franka szwajcarskiego może oddziaływać na polski sektor bankowy poprzez:

- wzrost kosztów i potrzeb płynnościowych związanych z zabezpieczeniem pozycji walutowej,
- wzrost ryzyka kredytowego związanego z walutowymi kredytami mieszkaniowymi,
- wzrost LtV kredytów mieszkaniowych nominowanych we frankach szwajcarskich,
- wzrost wymogów kapitałowych.

Jednocześnie według Komisji Nadzoru Finansowego (komunikat z 15 stycznia 2015 r.) w świetle wyników testów warunków skrajnych przeprowadzanych przez UKNF, NBP oraz EBA (European Banking Authority – Europejski Urząd Nadzoru Bankowego) polski sektor bankowy jest odporny na znaczące osłabienie się PLN względem CHF, jak też ewentualne silne i skumulowane w jednym momencie pogorszenie spłacalności kredytów CHF. Biorąc pod uwagę, iż spadek stawki LIBOR, częściowo równoważy wpływ aprecjacji franka szwajcarskiego, BOŚ S.A. nie przewiduje znacznego pogorszenia spłat kredytów mieszkaniowych w CHF. Zgodnie z postanowieniami umów kredytowych w Banku oprocentowanie ustalane jest w wysokości sumy stawki referencyjnej i marży Banku. Jeżeli wynikiem zastosowania formuły LIBOR + marża Banku będzie wartość ujemna - pomniejszy ona kwotę zadłużenia Kredytobiorcy. Bank podjął także decyzję dotyczącą spreadu walutowego dla franków szwajcarskich zmniejszając go o 50%. BOŚ S.A. ma w stałej ofercie szereg rozwiązań, które pozwalają na zmniejszenie obciążenia budżetu domowego Kredytobiorców, dedykowanych wszystkim posiadaczom kredytów hipotecznych w tym: zawieszenie spłaty rat kredytowych; wakacje kredytowe - podczas których zawieszana jest spłata rat kapitałowo-odsetkowych oraz wydłużenie okresu kredytowania.

- **podniesienie przez Radę Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w listopadzie 2014 r. stawek opłaty rocznej i opłaty ostrożnościowej.**

W wyniku przyjętych zmian stawka opłaty rocznej wzrosła z poziomu 0,1% w 2014 r., do poziomu 0,189% w 2015 r. Jednocześnie stawka opłaty ostrożnościowej wzrosła z poziomu 0,037% w 2014 r. do poziomu 0,05% w 2015 r. 12,5-krotności sumy wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe.

- **wejście w życie od 1 stycznia 2015 r. nowelizacji ustawy o finansach publicznych.**

Nowe przepisy przewidują wykorzystanie aktywów finansowych kolejnych jednostek sektora finansów publicznych w zarządzaniu płynnością budżetu państwa. Nowelizacja rozszerza obowiązek lokowania wolnych środków w formie depozytu u Ministra Finansów. Na mocy nowych przepisów obowiązkiem tym zostały objęte takie jednostki sektora finansów publicznych jak: instytucje gospodarki budżetowej, państwowe instytucje kultury, Polska Akademia Nauk, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, a także Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

- **wejście w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. Ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej, która umożliwiła NFOŚiGW udostępnienie swoich środków bankom, z przeznaczeniem na udzielanie kredytów bankowych i dotacji na wskazane przez siebie programy priorytetowe.**

W styczniu 2015 r. NFOŚiGW ogłosił nabór wniosków dla banków zainteresowanych przystąpieniem do Programu Prosument, tj. udzielania niskoprocentowanych kredytów ze środków NFOŚiGW wraz z częściowymi dotacjami na mikro i małe instalacje OZE dla budownictwa mieszkalnego Bank złożył wniosek o przystąpienie do Programu NFOŚiGW i jako jedyny bank podpisał w dniu 26 lutego 2015 r. stosowne umowy o współpracy z Funduszem. W ramach Programu „Prosument” udzielane są dotacje i preferencyjne kredyty, finansujące instalację mikroźródeł OZE do produkcji na własny użytek energii elektrycznej lub energii elektrycznej i ciepła. Program priorytetowy, skierowany jest do osób fizycznych, wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych i zakłada wsparcie w postaci dotacji do kosztów

inwestycji OZE – 15% lub 30%, a w okresie pilotażu w latach 2014-2015 odpowiednio 20% i 40% kosztów kwalifikowanych, w zależności od rodzaju instalacji. Na bankową ścieżkę dystrybucji pieniędzy z tego programu przeznaczono 200 mln zł. BOŚ S.A. w ramach pierwszej transzy otrzymał 20 mln zł. Dofinansowanie udzielane będzie ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW, a wsparciem objęty jest zakup i montaż 6 rodzajów instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii.

- **wejście w życie w styczniu 2015 r. nowelizacji ustawy o usługach płatniczych, która wprowadziła kolejne obniżki opłat z tytułu interchange.**

Najważniejszą ze zmian wprowadzanych w ustawie o usługach płatniczych jest obniżenie maksymalnego poziomu opłaty interchange z poziomu 0,5% wartości transakcji do 0,3% w przypadku kart kredytowych oraz 0,2% dla kart debetowych.

- **uruchomienie programów unijnych na ochronę środowiska.**

Większość programów została zaakceptowana przez Komisję Europejską. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem dokumentów operacyjnych, które pozwolą na wdrożenie w krajowym systemie prawnym i instytucjonalnym rozwiązań objętych programami. Promowane kierunki, to przede wszystkim, wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną oraz dostosowania do zmian klimatu i efektywnego gospodarowania zasobami. Środki dystrybuowane będą m.in. w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz w Regionalnych Programów Operacyjnych. Uruchomienie działań inwestycyjnych zwiększy popyt na finansowanie bankowe, uzupełniające dostępne środki Unii Europejskiej. Sukcesywne uruchamianie programów unijnych powinno mieć miejsce na przełomie II i III kwartału 2015 roku.

II. WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ GRUPY

1. RACHUNEK WYNIKÓW GRUPY

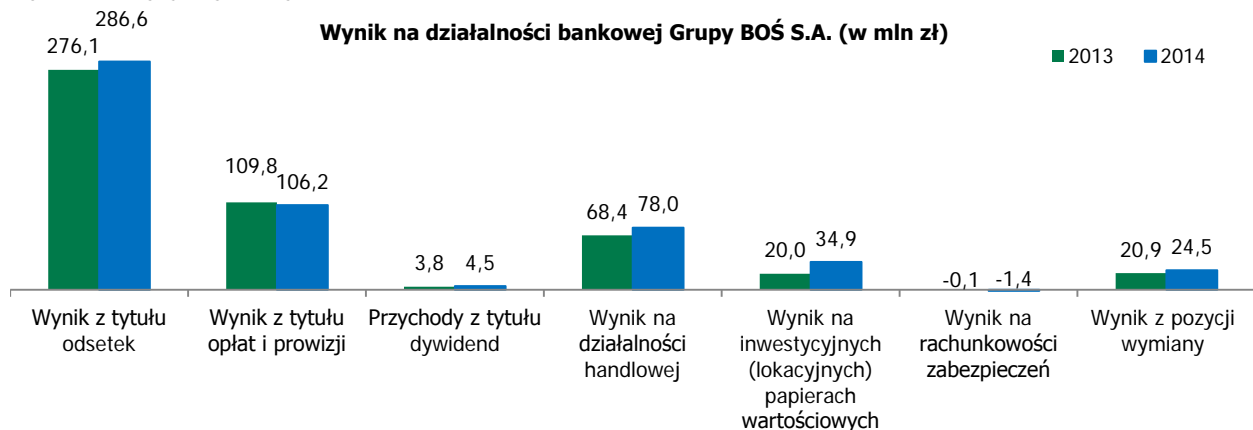
Wyszczególnienie	2014 tys. zł	2013	Zmiana %
Działalność kontynuowana			
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	743 435	772 490	-3,8
Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	-456 786	-496 349	-8,0
Wynik z tytułu odsetek	286 649	276 141	3,8
Przychody z tytułu opłat i prowizji	136 479	140 177	-2,6
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-30 255	-30 398	-0,5
Wynik z tytułu opłat i prowizji	106 224	109 779	-3,2
Przychody z tytułu dywidend	4 541	3 829	18,6
Wynik na działalności handlowej	78 028	68 360	14,1
Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	34 930	20 020	74,5
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-1 394	-145	861,4
Wynik z pozycji wymiany	24 475	20 869	17,3
Pozostałe przychody operacyjne	14 228	16 731	-15,0
Pozostałe koszty operacyjne	-20 308	-16 690	21,7
Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	-68 202	-60 193	13,3
Ogólne koszty administracyjne	-377 210	-365 945	3,1
Wynik na działalności operacyjnej	81 961	72 756	12,7
Zysk brutto	81 961	72 756	12,7
Obciążenia podatkowe	-16 055	-8 396	91,2
ZYSK NETTO	65 906	64 360	2,4

Dane za rok 2013 prezentowane w niniejszym Sprawozdaniu Zarządu zostały przekształcone i doprowadzone do porównywalności z danymi za 2014 r. Bank opracował w 2014 roku model dotyczący rezerwy na zwroty wynagrodzenia z tytułu bancassurance zgodny z wymogami Rekomendacji U, która wejdzie w życie z dniem 1 kwietnia 2015 roku. Model wykazał brakującą kwotę rezerwy na zwroty utworzoną w latach poprzednich w wysokości 3 006 tys. zł. Bank dokonał również zmiany klasyfikacji inwestycji pod MSSF 10 dotyczącej spółki stowarzyszonej. W związku z powyższym Bank dokonał retrospektywnego przekształcenia pozycji w sprawozdaniu finansowym.

W 2014 r. Grupa BOŚ S.A. osiągnęła zysk brutto w wysokości 82,0 mln zł. W roku poprzednim wynik brutto wyniósł 72,8 mln zł był niższy o 12,7%. Obciążenie podatkowe wyniosło (16,1) mln zł wobec (8,4) mln zł w 2013 r. Różnica ta wynika m.in. z dokonanych przez Grupę odliczeń m.in. z tytułu nowych technologii w 2013 r. (wynik brutto za 2013 r. przed przekształceniem, publikowany w marcu ub.r. wynosił 74,7 mln zł).

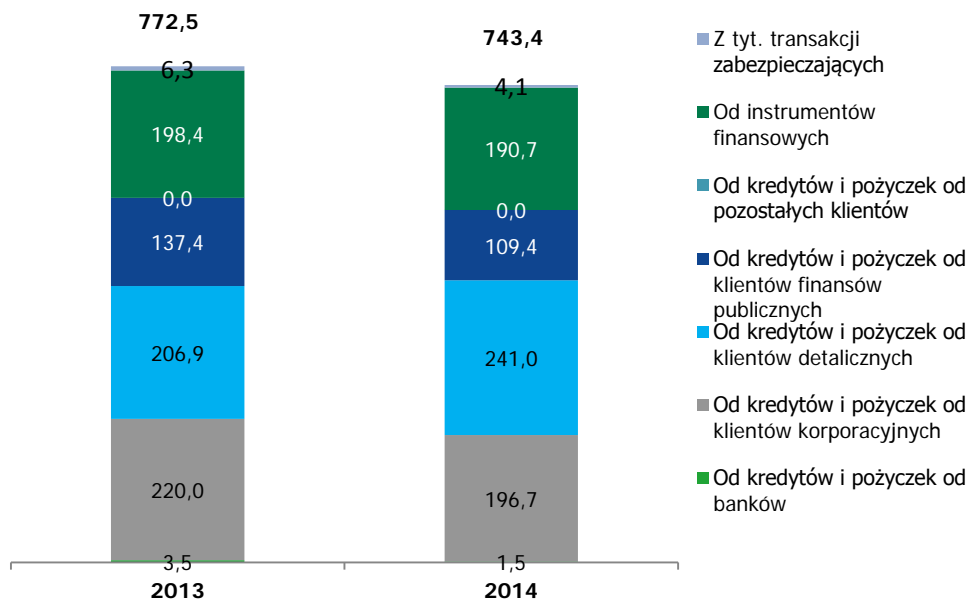
Zysk netto Grupy BOŚ S.A. wyniósł 65,9 mln zł w 2014 r. i był o 2,4% wyższy niż w 2013 roku, (opublikowany wynik netto za 2013 r. wynosił 65,9 mln zł).

W 2014 r. Grupa BOŚ S.A. osiągnęła wynik na działalności bankowej w wysokości 533,5 mln zł, wobec 498,9 mln zł w 2013 r., co oznacza wzrost o 6,9%. Do poprawy wyniku przyczynił się lepszy wynik z tytułu odsetek, wynik na działalności handlowej, wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych oraz wynik z pozycji wymiany.

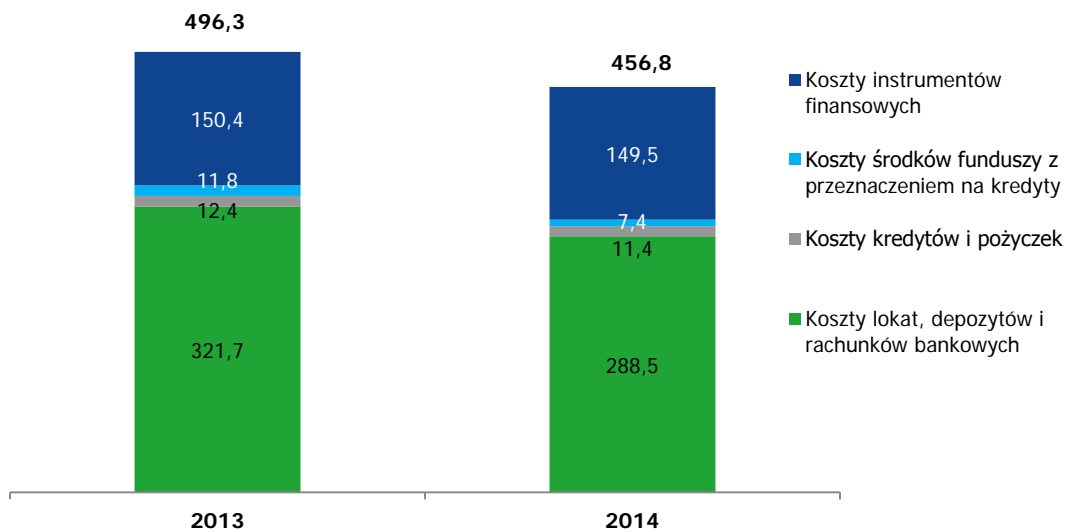

Wynik z tytułu odsetek był wyższy o 3,8% w porównaniu do poprzedniego roku, na skutek wyższego spadku kosztów odsetkowych niż przychodów odsetkowych. Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze spadły o 3,8%. Spadek przychodów z tytułu odsetek dotyczył odsetek od kredytów i pożyczek – o 3,3%, od instrumentów finansowych – o 3,9% oraz od transakcji zabezpieczających - o 35,9%.

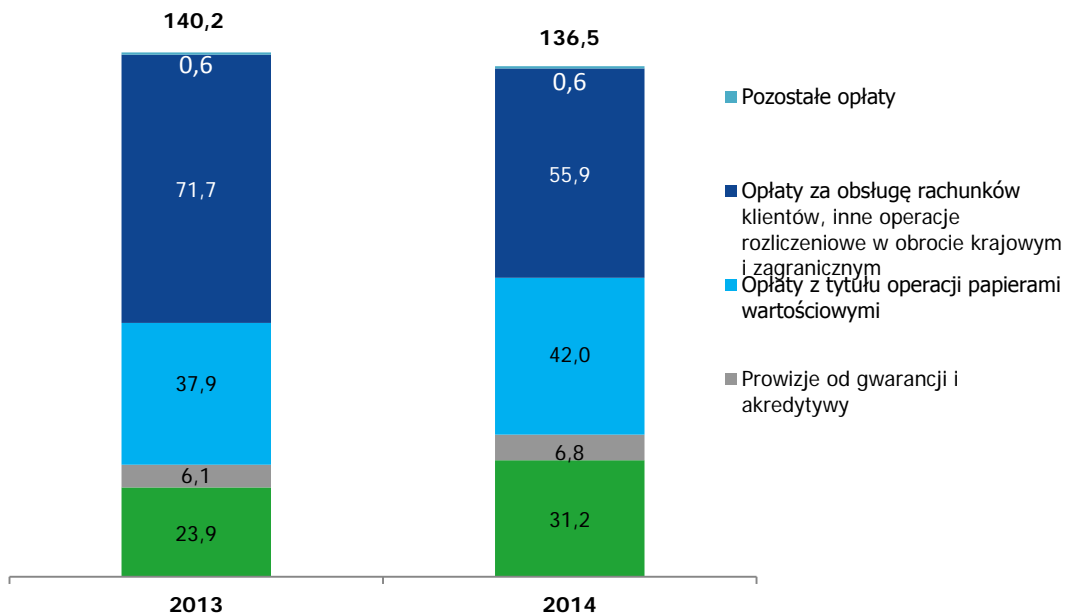
Przychody z tytułu odsetek (w mln zł)

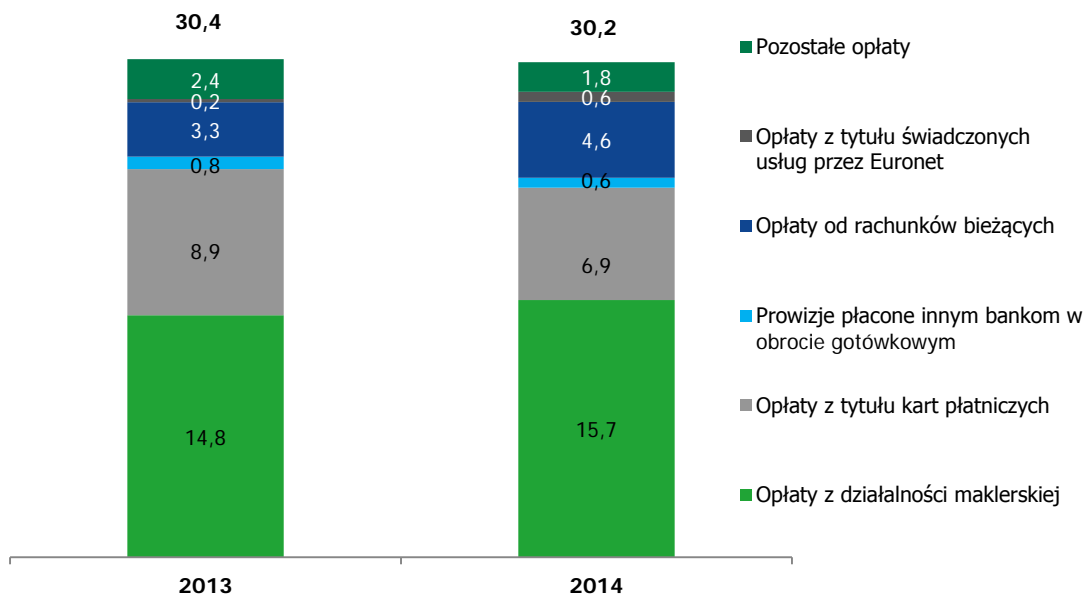
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze zmniejszyły się o 8,0%. Największy wpływ na tę pozycję miał spadek kosztów przyjętych lokat, depozytów i rachunków bankowych, który wyniósł 33,2 mln zł (tj. o 10,3%) i był skutkiem obniżki stóp procentowych.

Koszty z tytułu odsetek (w mln zł)

Koszty z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek zmniejszyły się o 1,0 mln zł (tj. o 8,0%), na skutek spadku wolumenu otrzymanych przez Bank kredytów i pożyczek. Spadek kosztów odsetkowych z tytułu środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty wyniósł 4,4 mln zł i wynikał z niższych kosztów poniesionych na obsługę środków, w ramach których finansowane są inicjatywy JESSICA. Koszty odsetkowe z tytułu instrumentów finansowych – dłużnych papierów własnej emisji zmniejszyły się o 1,0 mln zł (tj. 0,7%), przy spadku ich wolumenu o 138,4 mln zł, tj. o 5,1% wobec stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Przychody z tytułu opłat i prowizji (w mln zł)

Koszty z tytułu opłat i prowizji (w mln zł)

Wynik Grupy z tytułu opłat i prowizji zmalał o 3,2%, tj. o (3,6) mln zł. Przychody ogółem Grupy z tytułu opłat i prowizji zmalały o 2,6%, głównie na skutek spadku przychodów z opłat związanych z obsługą rachunków klientów, innych operacji rozliczeniowych w obrocie krajowym i zagranicznym z zarządzaniem portfelem (15,7) mln zł. Natomiast koszty z tytułu opłat i prowizji zmalały o 0,5%. Największy wzrost kosztów o 1,3 mln zł miał miejsce w opłatach od rachunków bieżących oraz w przypadku opłat z działalności maklerskiej (o 0,9 mln zł), przy jednoczesnym spadku opłat z tytułu kart płatniczych o 23,2% oraz prowizji płaconych innym bankom w obrocie gotówkowym o 19,4%.

Głównym elementem pozycji przychody z tytułu dywidend za 2014 r. jest dywidenda od spółki Kemipol Sp. z o.o. w wysokości 4,3 mln zł (w 2013 r. 3,5 mln zł).

Wynik na działalności handlowej w 2014 r. wyniósł 78,0 mln zł. W porównaniu do 2013 r. wynik był wyższy o 14,1%, przede wszystkim ze względu na wzrost wyniku z działalności handlowej Banku – o 6,6 mln zł głównie na skutek wyższego wyniku z FX Swap i FX Forward oraz wyniku transakcji IRS z klientami Banku oraz wyższego wyniku Domu Maklerskiego BOŚ S.A. z operacji kontraktami na różnice kursowe, jak i pozostałymi pochodnymi instrumentami finansowymi.

Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych wyniósł 34,9 mln zł i był wyższy o 74,5% w relacji do 2013 r. Wynik jest efektem wykorzystania sprzyjających zmian cen obligacji Skarbu Państwa i sprzedaży przez Bank obligacji z portfela przeznaczonego do sprzedaży.

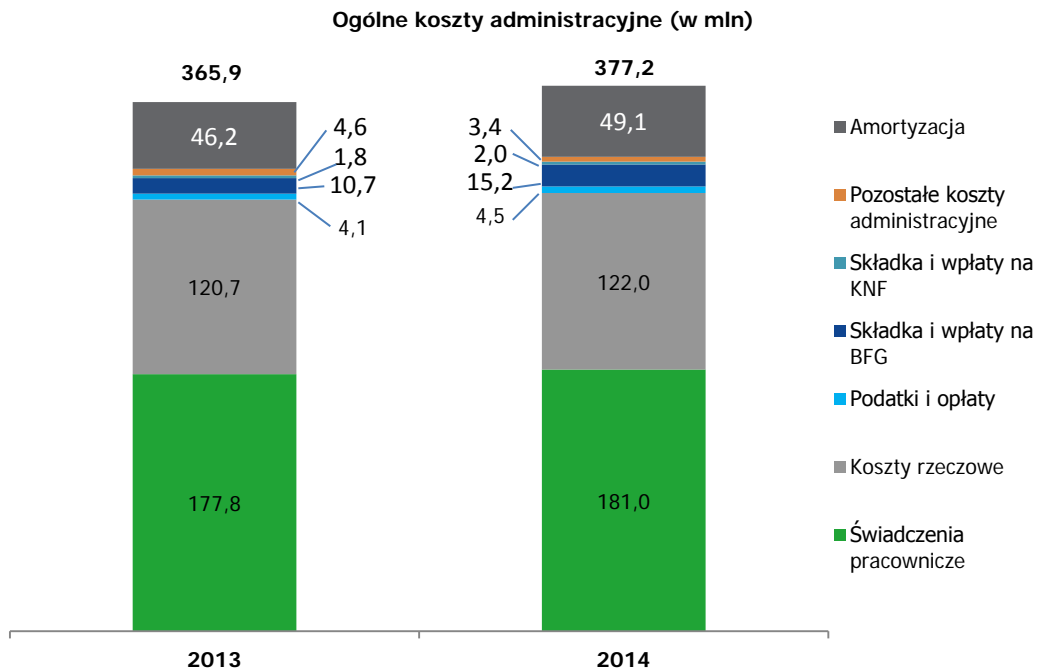
Wynik z pozycji wymiany wzrósł o 17,3% głównie na klientowskich transakcjach negocjowanych.

Wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych wyniósł (6,1) mln zł w 2014 r. wobec 0,04 mln zł w 2013 r. Negatywny wpływ na wynik miała m.in. wyższa o 3,3 mln zł korekta odsetek i prowizji od kredytów z lat ubiegłych, niższe o 2,2 mln zł rozwiązanie rezerw na przyszłe zobowiązania oraz wyższe o 0,8 mln zł koszty dotyczące likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych.

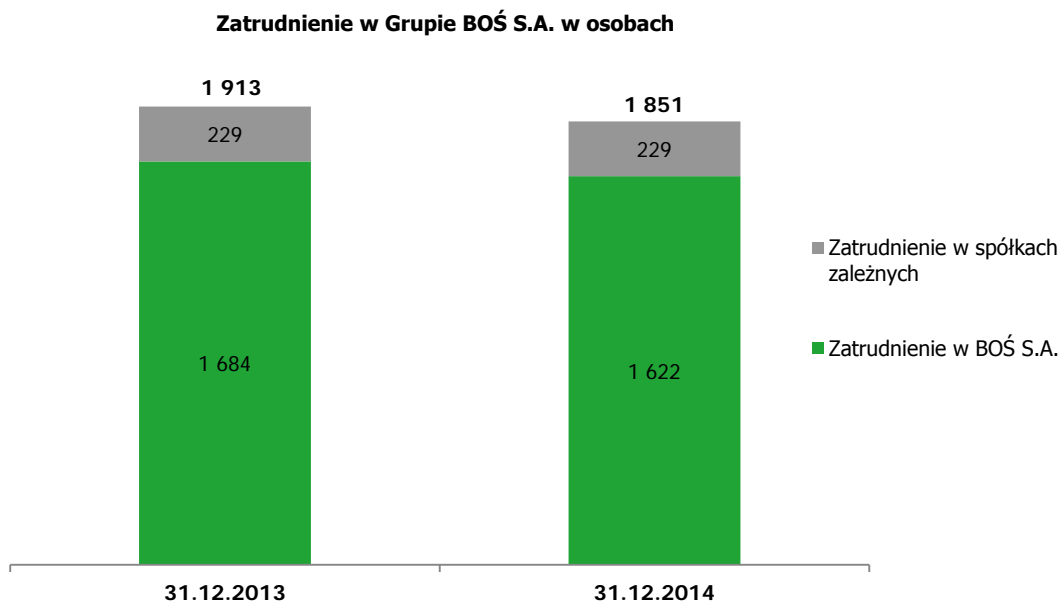
W 2014 r. w porównaniu do poprzedniego roku mniej korzystnie ukształtował się wynik odpisów z tytułu utraty wartości w wysokości (68,2) mln zł, wobec (60,2) mln zł w 2013 roku. W 2014 r. wynik odpisów netto na kredyty klientów korporacyjnych wyniósł (20,9) mln zł. Wynik odpisów w segmencie klientów detalicznych ukształtował się na poziomie (44,7) mln zł.

Ogólne koszty administracyjne Grupy wzrosły o 3,1% wobec 2013 r., przy wzroście skali działania mierzonej wzrostem aktywów o 6,8% wobec stanu na 31 grudnia 2013 r. Głównie na skutek wzrostu o 4,5 mln zł, tj. 41,5% kosztów składek i wpłat na Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Odnotowano wzrost kosztów amortyzacji o 6,4%, w głównej mierze był to efekt rozwoju systemów informatycznych w Domu Maklerskim BOŚ S.A. (w tym dostosowanie do systemu transakcyjnego giełdy UTP).

Koszty świadczeń pracowniczych Grupy BOŚ S.A. wzrosły o 1,8% w 2014 r. w stosunku do roku poprzedniego. Koszty świadczeń pracowniczych w Banku zmalały w tym czasie o 0,4%. Wzrost kosztów Grupy wynika z wyższych kosztów w Domu Maklerski BOŚ S.A. w związku z rozwojem nowych rodzajów działalności. Zatrudnienie w podmiotach Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. spadło o 3,2% r/r.

Efektywność i bezpieczeństwo działania Grupy

Wskaźnik ROE Grupy wyniósł 4,3% w 2014 r. wobec 4,4% w roku 2013. Marża odsetkowa zmniejszyła się w relacji do roku 2013 w związku ze spadkiem stóp procentowych. Wskaźnik koszty/dochody wyniósł 71,5% na dzień 31 grudnia 2014 r. Na jego obniżenie o 1,9 p.p. wobec stanu na koniec 2013 r., wpływ miało zwiększenie poziomu dochodów.

Poniżej przedstawiono najważniejsze wskaźniki rentowności i efektywności działania Grupy oraz metodologię ich obliczenia:

Wyszczególnienie	2014	2013	Zmiana w p.p.
	%		
Stopa zwrotu z kapitału (ROE) ¹	4,3	4,4	-0,1
Stopa zwrotu z aktywów (ROA) ²	0,3	0,4	-0,1
Marża odsetkowa na aktywach ogółem ³	1,5	1,6	-0,1
Koszty/dochody (C/I) ⁴	71,5	73,4	-1,9

1) relacja zysku netto do średniego stanu kapitałów z początku i końca okresu,

2) relacja zysku netto do średniego stanu aktywów z początku i końca okresu,

3) relacja wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu z początku i końca okresu,

4) relacja ogólnych kosztów administracyjnych do wyniku z tytułu odsetek, wyniku z tytułu opłat i prowizji, przychodów z tytułu dywidend, wyniku na działalności handlowej, wyniku na inwestycyjnych papierach wartościowych, wyniku na rachunkowości zabezpieczeń i wyniku z pozycji wymiany, wyniku z pozostałych operacji.

Wskaźniki Grupy BOŚ S.A. pozostały na bezpiecznym poziomie. Współczynnik wypłacalności Grupy wg CRR wyniósł 14,03% na koniec 2014 r. wobec 12,39% na koniec 2013 r. Zmiana wartości współczynnika wypłacalności ma związek ze wzrostem funduszy własnych Grupy dzięki zaliczeniu wypracowanego zysku do kapitału własnego oraz emisji obligacji podporządkowanych, przy niższym wzroście wymogu całkowitego w zakresie funduszy własnych. Współczynnik Tier 1 wyniósł 10,46% na koniec 2014 r. wobec 9,80% na koniec 2013 r.

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2013		31.12.2014 vs 31.12.2013 wg CRR ¹
		wg CRR ¹	wg Uchw. KNF ²	
		%		Zmiana w p.p.
Łączny współczynnik kapitałowy (współczynnik wypłacalności)	14,03	12,39	13,29	1,64
Współczynnik Tier 1	10,46	9,80	10,00	0,66

1) CRR - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, obowiązujące od 01.01.2014 r.

2) Uchw. KNF - Uchwała 76/2010 KNF z 10.03.2010 r. z późn.zm. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

2. BILANS

Suma bilansowa Grupy na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła 19 677,7 mln zł i była wyższa o 6,8% w porównaniu do stanu na koniec 2013 r.

2.1. Aktywa Grupy

2.1.1. Zmiany w strukturze aktywów

Na dzień 31 grudnia 2014 r. największy udział w aktywach (63,5%) stanowiły kredyty i pożyczki udzielone klientom. Udział tej pozycji w aktywach zmniejszył się w ciągu roku o 1,9 p.p., natomiast zwiększył się udział inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych o 3,5 p.p. Ich udział w aktywach wyniósł 29,0% na koniec 2014 r.

Wyszczególnienie	31.12.2014 tys. zł	31.12.2013	Zmiana %
Kasa, środki w Banku Centralnym	394 168	892 566	-55,8
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	346 963	152 425	127,6
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	10 096	7 532	34,0
Pochodne instrumenty finansowe	214 877	129 590	65,8
Pochodne instrumenty zabezpieczające	21 823	27 146	-19,6
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	12 496 591	12 054 541	3,7
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe:	5 698 555	4 692 862	21,4
– dostępne do sprzedaży	4 708 229	3 704 347	27,1
– utrzymywane do terminu zapadalności	990 326	988 515	0,2
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	-	-	x
Wartości niematerialne	164 898	171 251	-3,7
Rzeczowe aktywa trwałe	132 023	116 741	13,1
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	28 520	37 480	-23,9
- bieżące	-	6 363	x
- odroczone	28 520	31 117	-8,3
Inne aktywa	169 203	135 542	24,8
Aktywa razem	19 677 717	18 417 676	6,8

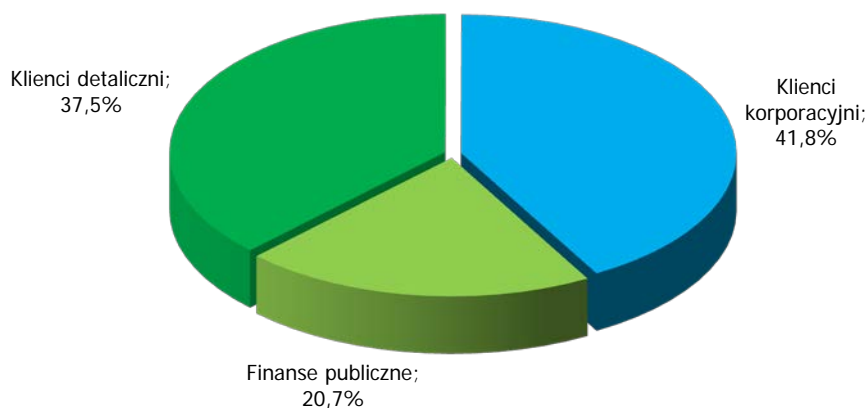
2.1.2. Kredyty i pożyczki

Wartość bilansowa kredytów i pożyczek udzielonych klientom Grupy według stanu na koniec 2014 r. wynosiła 12 496,6 mln zł, w porównaniu do końca 2013 r. była wyższa o 3,7%.

Wyszczególnienie	31.12.2014 w tys. zł	31.12.2013	Zmiana %
Kredyty udzielone klientom detalicznym	4 690 944	4 787 918	-2,0
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	5 220 774	4 333 503	20,5
Kredyty udzielone finansom publicznym	2 584 862	2 932 933	-11,9
Kredyty udzielone pozostałym klientom	-	170	x
Kredyty i pożyczki razem	12 496 580	12 054 524	3,7
Pozostałe należności	11	17	-35,3
KREDYTY I POŻYCZKI NETTO UDZIELONE KLIENTOM	12 496 591	12 054 541	3,7

W 2014 r. nastąpił wzrost pozycji kredyty udzielone klientom korporacyjnym o 20,5% przy spadku o 2,0% kredytów udzielonych klientom detalicznym. Najwyższy udział w kredytach ogółem wynoszący 41,8% mają kredyty udzielone klientom segmentu korporacyjnego.

Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom - struktura segmentowa

Kredyty udzielone klientom detalicznym wyniosły 4 690,9 mln zł na koniec 2014 r. Główną pozycję stanowią kredyty mieszkaniowe, których wartość bilansowa wyniosła 3 844,3 mln zł na koniec 2014 r. wobec 3 854,6 mln zł na koniec 2013 r. Najwyższy udział w kredytach mieszkaniowych – 58% mają kredyty w walutach obcych (60% na koniec 2013 r.). Udział kredytów mieszkaniowych w CHF w całym portfelu kredytowym wyniósł 10,4% na koniec 2014 r.

Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania kredytów udzielonych przez Bank:

- w złotych wyniosła 5,01% w 2014 r. wobec 5,66% w 2013 r.,
- w walutach obcych wyniosła 2,62% w 2014 r. wobec 2,54% w 2013 r.

2.1.3. Kredyty i pożyczki udzielone w okresie sprawozdawczym

W 2014 r. Bank udzielił kredytów i pożyczek na kwotę 3 838,0 mln zł (bez kredytów w rachunku bieżącym), tj. o 26,2% mniej niż w 2013 r. (wg wartości kapitału w momencie udzielania kredytu). Najwięcej kredytów udzielono klientom segmentu korporacyjnego.

Sprzedaż kredytów i pożyczek w 2014 r. i 2013 r.:

Wyszczególnienie	2014 tys. zł	2013	Zmiana %
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym w okresie roku	3 223 518	3 450 333	-6,6
Kredyty udzielone klientom detalicznym w okresie roku	445 796	873 187	-48,9
Kredyty udzielone finansom publicznym w okresie roku	168 715	878 220	-80,8
KREDYTY UDZIELONE KLIENTOM W DANYM OKRESIE	3 838 029	5 201 740	-26,2

2.1.4. Jakość portfela kredytowego

Wyszczególnienie	31.12.2014		31.12.2013	
	tys. zł	udział %	tys. zł	udział %
Kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości, w tym:	11 756 863	91,7	11 536 800	93,3
Kredyty i pożyczki, które nie są zaległe	11 513 357	89,8	11 273 996	91,2
Kredyty i pożyczki, które są zaległe	243 506	1,9	262 804	2,1
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne	143 726	1,1	141 653	1,1
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości	916 000	7,1	685 645	5,5
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	12 816 589	100,0	12 364 098	100,0
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-316 082	-2,5	-305 112	-2,5
Pozostałe należności	11	0,0	17	-
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	12 500 518	97,5	12 059 003	97,5
- klienci	12 496 591	97,5	12 054 541	97,5
- banki	3 927	0,0	4 462	0,0

W 2014 r. poziom odpisów aktualizujących zwiększył się o 3,6%, (tj. 11,0 mln zł) w stosunku do stanu na koniec 2013 r. Udział odpisów aktualizujących w zadłużeniu kredytowym na 31 grudnia 2014 r. wyniósł 2,5% i miał taką samą wartość jak na koniec 2013 r. Poziom wskaźnika udziału kredytów i pożyczek brutto z utratą wartości w całym portfelu wyniósł 7,1%, wobec 5,5% na koniec 2013 r.

2.2. Kapitał własny i zobowiązania razem Grupy

2.2.1. Zmiany w strukturze kapitału własnego i zobowiązań razem

W 2014 r. miały miejsce zmiany w strukturze kapitału własnego i zobowiązań. Udział zobowiązań wobec klientów w pasywach wzrósł o 0,66 p.p. z 71,65% na koniec 2013 r. do 72,31% na dzień 31 grudnia 2014 r. Spadł natomiast udział zobowiązań z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych (o 1,65 p.p.). Udział kapitału własnego Grupy w sumie bilansowej na koniec 2014 r. stanowił 7,9% i zmniejszył się o 0,1 p.p. do stanu na koniec 2013 roku.

Wyszczególnienie	31.12.2014 tys. zł	31.12.2013	Zmiana %
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	38	21	81,0
Zobowiązania wobec innych banków	354 086	443 228	-20,1
Pochodne instrumenty finansowe	194 090	85 401	127,3
Pochodne instrumenty zabezpieczające	41 504	14 872	179,1
Zobowiązania wobec klientów	14 228 040	13 196 075	7,8
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	2 594 781	2 733 179	-5,1
Zobowiązania podporządkowane	566 435	327 155	73,1
Rezerwy	9 902	11 196	-11,6
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	7 652	3 135	144,1
Pozostałe zobowiązania	127 613	125 304	1,8
Kapitał własny razem	1 553 576	1 478 110	5,1
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	19 677 717	18 417 676	6,8

Informacja o kapitale zakładowym, nabyciu akcji własnych przez BOŚ S.A. w 2014 r. oraz kapitale ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej została zamieszczona w nocie 35 „Kapitał podstawowy” Roczego Sprawozdania Finansowego za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 r.

Grupa BOŚ S.A. posiadała pełną zdolność do realizacji wymagalnych zobowiązań oraz finansowania akcji kredytowej i innych wydatków inwestycyjnych.

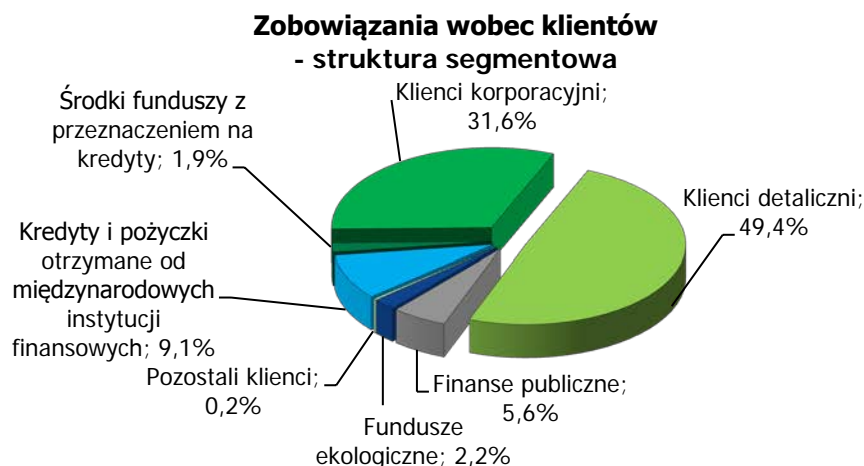
2.3. Źródła finansowania działalności Grupy

2.3.1. Zobowiązania wobec klientów

Wyszczególnienie	31.12.2014 tys. zł	31.12.2013	Zmiana (%)
Klienci korporacyjni	4 501 154	4 699 860	-4,2
Klienci detaliczni	7 022 124	5 214 554	34,7
Finanse publiczne	793 135	926 324	-14,4
Fundusze ekologiczne	319 827	562 466	-43,1
Pozostali klienci	35 407	83 119	-57,4
Kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych	1 292 024	1 349 408	-4,3
Środki funduszy z przeznaczeniem na kredyty	264 369	360 344	-26,6
ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW RAZEM	14 228 040	13 196 075	7,8

Zobowiązania Grupy wobec klientów według stanu na 31 grudnia 2014 r. wyniosły 14 228,0 mln zł, co oznacza, wzrost o 1 032,0 mln zł, tj. o 7,8% w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. Depozyty zwiększyły się w segmencie klientów detalicznych o 34,7%, tj. o 1 807,6 mln zł. W segmencie klientów korporacyjnych nastąpił natomiast spadek o 4,2%, tj. 198,7 mln zł, a zobowiązania względem segmentu finansów publicznych zmalały o 133,2 mln zł, tj. o 14,4%.

Udział depozytów detalicznych w zobowiązaniach ogółem wobec klientów zwiększył się do 49,4% na koniec 2014 r. z 39,5% na koniec 2013 r. Udział depozytów korporacyjnych w depozytach ogółem wyniósł 31,6% na koniec 2014 r. wobec 35,6% na koniec 2013 r.

Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania depozytów pozyskanych przez sieć placówek Banku:

- w złotych wyniosła 2,41% w 2014 r. wobec 3,01% w 2013 r.,
- w walutach obcych wyniosła 0,32% w 2014 r. wobec 0,45% w 2013 r.

2.3.2. Obligacje własne

Istotnym źródłem finansowania działalności są zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych. Na koniec 2014 r. wyniosły 2 594,7 mln zł wobec 2 733,3 mln zł na koniec 2013 r., co oznacza spadek o 5,1%. Zobowiązania podporządkowane wyniosły 566,4 mln zł na dzień 31 grudnia 2014 r. i zwiększyły się o 73,1%.

Emisje obligacji podporządkowanych

W 2014 r. miały miejsce dwie emisje obligacji podporządkowanych serii P i R1 na łączną kwotę 233 mln zł:

- w dniu 11 lipca 2014 r. (raport bieżący nr 46/2014) doszła do skutku emisja obligacji BOŚ S.A. serii P w wysokości 150 mln zł. W dniu 8 sierpnia 2014 r. obligacje serii P zostały wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu na Catalyst. W dniu 25 sierpnia 2014 r. Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) wyraziła zgodę (raport bieżący nr 51/2014) na zaliczenie środków pochodzących z emisji serii P do funduszy uzupełniających Banku,
- w dniu 26 września 2014 r. doszła do skutku (raport bieżący nr 53/2014) emisja obligacji BOŚ S.A. serii R1 w wysokości 83 mln zł. W dniu 21 października 2014 r. KNF wyraziła zgodę (raport bieżący nr 56/2014) na zaliczenie środków pochodzących z emisji obligacji podporządkowanych serii R1 do funduszy uzupełniających Banku.

Emisje obligacji krótkoterminowych

W 2014 r. miało miejsce 11 emisji obligacji krótkoterminowych serii od KT.1.28 do KT.1.38 na łączną kwotę 785 mln zł:

- w dniu 14 lutego 2014 r. (raport bieżący nr 6/2014) - 100 mln zł,
- w dniu 5 marca 2014 r. (raport bieżący nr 7/2014) – dwie emisji po 75 mln zł każda,
- w dniu 24 kwietnia 2014 r. (raport bieżący nr 18/2014) - 33 mln zł,
- w dniu 7 maja 2014 r. (raport bieżący nr 23/2014) - 67 mln zł,
- w dniu 22 sierpnia 2014 r. zł (raport bieżący nr 50/2014) - 100 mln zł,
- w dniu 11 września 2014 r. (raport bieżący nr 52/2014) - 135 mln zł,
- w dniu 19 listopada 2014 r. (raport bieżący nr 59/2014) - 50 mln zł,

- w dniu 27 listopada 2014 r. (raport bieżący nr 60/2014) - 50 mln zł,
- w dniu 10 grudnia 2014 r. (raport bieżący nr 61/2014) - 50 mln zł,
- w dniu 22 grudnia 2014 r. (raport bieżący nr 62/2014) - 50 mln zł.

Środki pozyskane z emisji krótkoterminowych zostały wykorzystane na finansowanie akcji kredytowej Banku oraz poprawę struktury bilansu, natomiast środki z emisji obligacji podporządkowanych na poprawę wskaźników ostrożnościowych w zakresie instrumentów kwalifikowanych do Tier II oraz na zwiększenie skali działalności zgodnie ze Strategią rozwoju Banku.

2.3.3. Informacje o zaciągniętych kredytach i umowach pożyczek

W 2014 r. Bank nie podpisał umów dotyczących kredytów i pożyczek z międzynarodowymi instytucjami finansowymi i bankami zagranicznymi.

Informacja o zaciągniętych pożyczkach w latach poprzednich:

Pożyczkodawca	Kwota pożyczki	Kwota do wykorzystania	Waluta	Data zawarcia umowy	Data spłaty kapitału
Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	0	EUR	2-7-2003	18-12-2018
European Investment Bank, Luksemburg	50 000	0	EUR	18-7-2003	15-3-2016
Kreditanstalt für Wiederaufbau, Frankfurt	10 000	0	EUR	20-3-2007	I transza 15-09-2017 II transza 15-09-2018
European Investment Bank, Luksemburg	50 000	0	EUR*	12-11-2007	15-6-2020
Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	0	EUR*	17-3-2008	I transza 25-04-2023 II i III transza 25-10-2023
European Investment Bank, Luksemburg	75 000	0	EUR	3-12-2009	I, II i III transza 15-06-2021
Kreditanstalt für Wiederaufbau, Frankfurt	15 000	0	EUR	16-12-2009	15-03-2017
Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	0	EUR	8-03-2010	I transza 22-04-2025 II transza 9-07-2021 III transza 15-12-2021
European Investment Bank, Luksemburg	75 000	0	EUR	8-02-2012	I transza 15-06-2020 II transza 15-03-2021 III transza 15-12-2021
Council of Europe Development Bank, Paryż	75 000	0	EUR	26-03-2012	I transza 26-07-2021 II transza 21-10-2022 III transza 1-12-2023
RAZEM EUR	500 000				

* wykorzystanie w PLN lub EUR

Zaciągnięte przez Bank kredyty i pożyczki stanowią uzupełnienie głównych źródeł finansowania działalności jakim są zobowiązania wobec klientów, emisje obligacji oraz kapitał własny.

2.3.4. Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeniach i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Banku

W 2014 r. Bank nie zaciągał umów pożyczek, poręczeniach i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Banku.

2.4. Aktywa i zobowiązania warunkowe Grupy

Zobowiązania warunkowe Grupy ogółem na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosły 2 823,5 mln zł, w tym zobowiązania finansowe Grupy wyniosły 2 552,7 mln zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. stan czynnych gwarancji i poręczeniach ogółem wyniósł 245,9 mln zł, z czego:

- 245,8 mln zł dotyczyło stanu czynnych gwarancji wystawionych przez Bank Rezydentom (spoza Grupy BOŚ S.A., tj. 99,9% ogółu czynnych gwarancji i poręczeniach),

- większość (ilościowo) udzielonych w 2014 roku gwarancji dotyczy dobrego wykonania umowy oraz zobowiązań przetargowych.

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2013	Zmiana %
	tys. zł		
Zobowiązania warunkowe:	2 823 463	2 949 612	-4,3
Finansowe, w tym:	2 552 680	2 585 201	-1,3
otwarte linie kredytowe w tym:	2 293 236	2 203 307	4,1
- odwołalne	1 885 517	1 843 940	2,3
- nieodwołalne	407 719	359 367	13,5
otwarte akredytywy importowe	215 761	195 421	10,4
promesy udzielenia kredytu w tym:	43 683	186 473	-76,6
- nieodwołalne	43 683	186 473	-76,6
Gwarancyjne, w tym:	245 948	346 936	-29,1
poręczenia i gwarancje spłaty kredytu	44 392	57 046	-22,2
gwarancje właściwego wykonania kontraktu	201 556	289 890	-30,5
Gwarantowanie emisji	24 835	17 475	42,1
Aktywa warunkowe:	282 330	473 471	-40,4
Finansowe, w tym:	20 457	207 360	-90,1
otwarte linie kredytowe	-	207 360	-
pozostałe	20 457	-	-
Gwarancyjne	254 688	259 809	-2,0
Inne	7 185	6 302	14,0
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem	3 105 793	3 423 083	-9,3

Zleceńodawcami gwarancji były, wg stanu ich zobowiązań na 31 grudnia 2014 r.:

- w 98,5% jednostki niefinansowe,
- w 1,4% sektor instytucji rządowych i samorządowych,
- w 0,1% jednostki finansowe.

W 2014 r. Bank udzielił podmiotom spoza Grupy BOŚ S.A. 290 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 161,6 mln zł (analogiczne dane za cały 2013 rok to 400 udzielonych gwarancji i poręczeń na kwotę 283,0 mln zł). Gwarancje i poręczenia udzielone w 2014 r. zostały udzielone z terminami ważności (ilościowo):

- 89,3% od 1 m-ca do 3 lat,
- 8,3% to gwarancje z terminem ważności od 3 lat do 5,
- 2,4% to gwarancje z terminem ważności powyżej 5 lat.

2.5. Informacje o udzielonych pożyczkach, poręczeniach i gwarancjach podmiotom zależnym

Informacje o wszystkich zobowiązaniach umownych wynikających z emitowanych dłużnych papierów wartościowych lub instrumentów finansowych, umowach o subemisje oraz gwarancjach udzielonych podmiotom od niego zależnym według stanu na 31 grudnia 2014 r.:

- BOŚ FINANCE AB – gwarancje w wysokości 1 385,2 mln zł,
- BOŚ INVEST MANAGEMENT sp. z o.o. – gwarancje w wysokości 3,5 mln zł,
- DOM MAKLERSKI BOŚ SA – gwarancje w wysokości 18,7 mln zł,
- MS WIND sp. z o.o. – gwarancje w wysokości 0,2 mln zł.

3. STRATEGIA ROZWOJU GRUPY

3.1. Kierunki rozwoju Banku

Realizacja Strategii działania Banku na lat 2013-2016 powinna znaleźć odzwierciedlenie m.in. w zwiększeniu rentowności kapitału własnego oraz rentowności aktywów. Ma ona również pozwolić na znaczące zwiększenie efektywności działania Banku, a tym samym obniżenie wskaźnika C/I. Poprawa

rentowności i efektywności Banku mają zostać osiągnięte poprzez wzrost przychodów prowizyjnych, centralizację procesów wsparcia, zwiększenie efektywności kosztowo-inwestycyjnej oraz efektywności w zakresie windykacji, oceny ryzyka kredytowego i operacyjnego. W perspektywie roku 2016 BOŚ będzie umacniał swoją pozycję na rynku jako „Ekobank” specjalizujący się w finansowaniu ekologii i będący bankiem dla ceniących styl życia 'eko'. BOŚ będzie dążył do zwiększenia wartości Banku jako istotnego podmiotu systemu finansowania ekologii w Polsce, zaspokajania potrzeb finansowych klientów poprzez wyjątkową, proekologiczną ofertę produktową, zaangażowanie w projekty wspierające zrównoważony rozwój oraz rozwijania unikalnych na rynku bankowym kompetencji w oparciu o wartości Banku.

W najbliższych latach jednym z podstawowych celów BOŚ będzie utrzymanie pozycji na rynku finansowania projektów proekologicznych. Zgodnie ze Strategią, Bank planuje powiększyć udział kredytów udzielanych na działania służące ochronie środowiska oraz wspierające zrównoważony rozwój do ok. 30% całego portfela kredytowego. Bank będzie koncentrował się na finansowaniu przedsięwzięć z zakresu: efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii, zbiórki i zagospodarowania odpadów.

Strategia Banku w Pionie Korporacji i Finansów Publicznych zakłada, iż BOŚ jest partnerem dla polskich przedsiębiorców, a także wiodącym bankiem w finansowaniu projektów związanych z ochroną środowiska w Polsce. Priorytetem ponadto jest osiągnięcie znaczącego udziału w finansowaniu projektów unijnych. Strategia BOŚ w pionie korporacji i finansów publicznych obejmuje zwiększanie udziału w segmencie klientów korporacyjnych (głównie z segmentu MŚP) oraz klientów realizujących projekty z zakresu ochrony środowiska. Ambicją Banku w pionie korporacji i finansów publicznych jest bycie bankiem pierwszego wyboru dla klientów poszukujących finansowania inwestycji proekologicznych.

Strategia w Pionie Detalicznym zakłada, iż BOŚ jest preferowanym bankiem i animatorem nowego rynku finansowania rozwiązań oferujących korzyści ekonomiczne dzięki ekologii. Posiadana oferta proekologiczna będzie stanowiła dźwignię wzrostu sprzedaży produktów wysokomarżowych. Dodatkowo BOŚ ze swoim Domem Maklerskim mają ambicje stać się istotnymi podmiotami na rynku sprzedaży produktów oszczędnościowych, inwestycyjnych i ubezpieczeniowych.

Osiągnięcie powyższych celów ma być możliwe dzięki realizacji szeregu inicjatyw wspierających realizację strategii, w tym m.in.: budowie wyróżniającej BOŚ oferty produktowej dostosowanej do szans tworzącego się rynku prosumentów w Polsce poprzez łączenie ekologii z korzyścią finansową, wdrożeniu platformy internetowej umożliwiającej lokowanie i pomnażanie oszczędności, uruchomieniu modelu oddziały w nowej formule czy wdrożeniu narzędzi do zarządzania jakością obsługi oraz relacji z klientami. Polityka BOŚ S.A. w zakresie inwestycji kapitałowych przewiduje możliwość zaangażowania Banku w podmioty o profilu umożliwiającym poszerzenie zakresu oferowanych usług i produktów dla klientów Banku.

3.2. Kierunki rozwoju Grupy

Polityka BOŚ S.A. w zakresie inwestycji kapitałowych przewiduje możliwość zaangażowania Banku w podmioty o profilu umożliwiającym poszerzenie zakresu oferowanych usług i produktów dla klientów Banku.

Grupa BOŚ S.A. koncentruje się na łączeniu rozwoju usług tradycyjnej bankowości z oferowaniem Klientom produktów przez podmioty Grupy Kapitałowej.

Kompleksowe rozwiązania proponowane przez Grupę BOŚ S.A. w obszarze produktów ekologicznych zawierają szereg elementów związanych z doбором odpowiednich instalacji ekologicznych, ich montażem, a także późniejszym serwisem. Wyróżnikiem tego rozwiązania jest stawianie na pełne zaspokojenie potrzeb klienta, przy czym finansowanie oferowane przez Bank jest tylko jednym z elementów budujących ofertę.

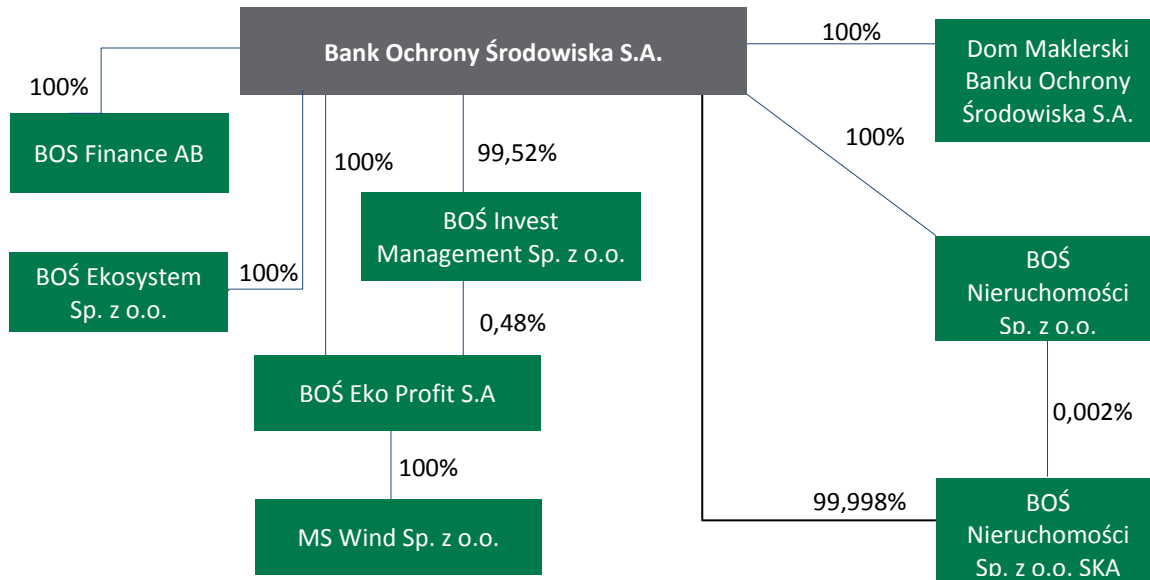
Grupa BOŚ S.A. przewiduje szybki rozwój rynku prosumentów w obszarze odnawialnych źródeł energii, na którym chce odgrywać istotną rolę. Grupa BOŚ S.A. dąży do kreowania rynku poprzez budowę świadomości ekologicznej Klientów.

Polityka BOŚ S.A. w zakresie inwestycji kapitałowych zakłada możliwość zaangażowania Banku w podmioty o profilu umożliwiającym poszerzenie zakresu oferowanych usług i produktów dla klientów

Banku. Bank koncentruje się na inwestycjach kapitałowych w podmioty zależne od Banku, wzmacniając ich bazę kapitałową oraz swoją pozycję na rynku finansowym.

4. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ

Poniżej prezentujemy strukturę Grupy Kapitałowej BOŚ S.A., która w 2014 r. poszerzona została o spółkę BOŚ Ekosystem sp. z o.o.

Grupę Kapitałową Banku Ochrony Środowiska S.A. na dzień 31 grudnia 2014 roku tworzy Bank Ochrony Środowiska S.A., pełniący rolę dominującą nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. Spółka Komandytowo Akcyjna, BOŚ Ekosystem sp. z o.o. oraz jednostka pośrednio zależna (podmiot zależny od BOŚ Eko Profit S.A.) MS Wind sp. z o.o.

Sprawozdanie obejmuje dane Domu Maklerskiego BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A., BOŚ Ekosystem sp. z o.o. oraz MS Wind sp. z o.o., które konsolidowane są metodą pełną.

Rodzaj prowadzonej działalności przez Spółki zależne BOŚ S.A.:

- Dom Maklerski BOS S.A. - działalność na rynku kapitałowym;
- BOŚ Eko Profit S.A. - inwestycje kapitałowe w projekty proekologiczne oraz działalność finansowa i doradcza uzupełniająca ofertę usługową Banku;
- BOS Finance AB - usługi finansowe - emisja euroobligacji;
- BOŚ Invest Management sp. z o.o. - działalność finansowa, w tym finansowanie podmiotów Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. oraz realizacja ich potrzeb w zakresie najmu powierzchni biurowej i usługowej;
- BOŚ Ekosystem sp. z o.o. - dostarczanie kompleksowych rozwiązań dla gospodarstw domowych w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz działalność w zakresie pośrednictwa finansowego w obszarze finansowania projektów proekologicznych;
- BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. - działalność w zakresie obrotu i zarządzania nieruchomościami jako Komplementariusz BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. spółka komandytowo akcyjna;
- BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A. - działalność w zakresie obrotu i zarządzania nieruchomościami;
- MS Wind sp. z o.o. - realizacja projektu farmy wiatrowej.

Informacja o nabyciu / zbyciu akcji i udziałów w spółkach kapitałowych

W 2014 r. Bank Ochrony Środowiska S.A.:

- nabył udziały w spółce BOŚ Ekosystem sp. z o.o. oraz dokonał dokapitalizowania Spółki kwotą 200 tys. zł. Udział Banku w kapitale zakładowym jak również udział w głosach na zgromadzeniu wspólników tej spółki na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosił 100%,
- wystąpił z uczestnictwa w organizacji VISA poprzez wypowiedzenie członkostwa w spółce VISA Europe Limited,
- z dniem 22.10.2014, roku (tj. dniem rejestracji przez sąd rejestrowy, podwyższenia kapitału w spółce Polimex-Mostostal S.A.) Bank Ochrony Środowiska S.A. w ramach konwersji wierzytelności objął akcje w spółce Polimex-Mostostal S.A. Udział Banku w kapitale zakładowym spółki na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosi 4,63%.

5. PODSTAWOWY ZAKRES DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ

5.1. Działalność bankowa

Podstawowym celem Banku jest efektywne gospodarowanie kapitałami akcjonariuszy i środkami pieniężnymi powierzonymi przez klientów, zapewniające dochodowość działalności i bezpieczeństwo powierzonych środków.

BOŚ S.A. chce być postrzegany jako Bank dla osób aktywnych, który troszczy się o Klientów i środowisko. Kanon wartości korporacyjnych BOŚ S.A. to: Trwałość, Rzetelność, Ochrona środowiska, Społeczna odpowiedzialność, Klient i Aktywność. Misja BOŚ S.A.: Rzetelny bank – w trosce o Ciebie i Nasze środowisko.

Zgodnie ze Statutem, misją Banku jest wspieranie przedsięwzięć służących rozwojowi przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska, rozwojowi rynku produktów i usług związanych z ekologią oraz promowanie i kreowanie postaw proekologicznych i inicjatyw na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

5.2. Udział Grupy BOŚ S.A. w sektorze

W 2014 r. BOŚ S.A. zmniejszył swój udział o 0,03 p.p. w sumie bilansowej sektora, w zobowiązaniach oraz w kredytach i pożyczkach. Udział BOŚ S.A. w sektorze banków komercyjnych na koniec 2014 r. (opracowano na podstawie danych KNF dotyczących sektora bankowego z oddziałami zagranicznymi) wynosił:

- 1,27% w zakresie sumy bilansowej, wobec 1,30% na koniec 2013 r.,
- 1,32% w zakresie zobowiązań ogółem, wobec 1,35% na koniec 2013 r.,
- 1,21% w zakresie kredytów i pożyczek, wobec 1,24% na koniec 2013 r.

Grupa BOŚ S.A. prowadzi działalność maklerską poprzez Spółkę zależną - Dom Maklerski BOŚ S.A. (DM BOŚ S.A.). Średni udział DM BOŚ S.A. w 2014 r. w obrotach w transakcjach sesyjnych Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie w najistotniejszych obszarach działalności wyniósł:

- 2,60% na rynku akcji, wobec 2,68% w roku 2013,
- 21,9% na rynku kontraktów terminowych, wobec 20,2% w roku 2013,
- 17,1% na rynku opcji, wobec 17,79% w 2013 r.

6. PODSTAWOWE PRODUKTY, USŁUGI I SFERY DZIAŁALNOŚCI

6.1. Produkty bankowe

Bank posiada w swojej ofercie produkty (depozytowe, kredytowe, rozliczeniowe) oferowane wszystkim grupom klientów, jak również produkty skierowane bezpośrednio do wybranych grup klientów BOŚ S.A. Bank wyodrębnia następujące pionierzy biznesowe: Pion Korporacji i Finansów Publicznych oraz Pion Detaliczny. W ramach Pionu Korporacji i Finansów Publicznych Bank dodatkowo wyodrębnia podstawowe segmenty: klientów korporacyjnych, klientów segmentu finansów publicznych i klientów funduszy

ekologicznych. W ramach Pionu Detalicznego Bank wyodrębnia osoby fizyczne oraz segment mikroprzedsiębiorstw, segment wspólnot mieszkaniowych i segment organizacji pozarządowych i innych instytucji niekomercyjnych (NGO). Warunki i zasady współpracy z poszczególnymi grupami klientów są dostosowywane przez Bank do zmieniających się warunków rynkowych oraz potrzeb adresatów oferty Banku, przy jednoczesnym uwzględnieniu celu w postaci ustawicznego podnoszenia efektywności obsługi klientów.

6.2. Liczba obsługiwanych klientów, rachunków, kart płatniczych i placówek

Na koniec 2014 r. działalność operacyjną prowadziło 17 Oddziałów Głównych i 78 Oddziałów Operacyjnych. Obsługa klientów korporacyjnych była prowadzona w 11 Centrach Korporacyjnych.

W Domu Maklerskim BOŚ S.A. funkcjonowało 13 placówek według stanu na 31 grudnia 2014 r. DM BOŚ S.A. świadczy także usługi za pośrednictwem platformy internetowej (www.bossa.pl).

Wyszczególnienie	31.12.2014	30.06.2014	31.12.2013	Zmiana %	
	w tys.			31.12.2014	31.12.2014
				vs.	vs.
				31.12.2013	30.06.2014
BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.					
Liczba klientów	238,8	234,6	230,6	3,6	1,8
Liczba klientów detalicznych	232,2	227,8	223,7	3,8	1,9
Liczba klientów pionu korporacji i finansów publicznych	6,6	6,8	6,9	-4,3	-2,9
Liczba klientów korzystających z kanałów elektronicznych	119,3	119,3	118,0	1,1	0,0
Liczba rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych*	225,9	224,0	218,9	3,2	0,8
Karty płatnicze i kredytowe razem	105,1	113,0	116,1	-9,5	-7,0
Liczba placówek (w szt.)	95	95	95	0,0	0,0
DOM MAKLERSKI BOŚ S.A.					
Liczba rachunków inwestycyjnych	80,9	76,9	73,0	10,8	5,2
w tym liczba rachunków internetowych	70,7	67,0	63,1	12,0	5,5
Liczba placówek (w szt.)	13	15	16	-18,8	-13,3

* łącznie z rachunkami oszczędnościowymi

6.3. Oferta proekologiczna i współpraca z funduszami ochrony środowiska

Oferta proekologiczna obejmuje produkty własne oraz kredyty udzielane we współpracy z donatorami. Oferta jest zróżnicowana i dostosowana do potrzeb wszystkich rodzajów podmiotów. Produkty BOŚ S.A. są skierowane do klientów korporacyjnych, segmentu finansów publicznych oraz klientów detalicznych. Kredyty te służą finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych oraz promowaniu rozwiązań przyjaznych środowisku. Bank rozwija działalność w zakresie finansowania odnawialnych źródeł energii i poprawy efektywności energetycznej.

Kredyty proekologiczne

Saldo kredytów proekologicznych na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiło 3 398,3 mln zł, co stanowiło 26,5% salda kredytów ogółem w Banku. Udział kredytów proekologicznych w portfelu Banku systematycznie wzrasta (saldo na 31 grudnia 2013 r. wynosiło 2 847,2 mln zł, co stanowiło 23,1% salda kredytów ogółem).

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2013	Zmiana %
	tys. zł		
Kredyty proekologiczne udzielone klientom detalicznym	160 197	176 699	-9,3
Kredyty proekologiczne udzielone klientom korporacyjnym	2 366 968	1 706 596	38,7
Kredyty proekologiczne udzielone finansom publicznym	871 140	963 867	-9,6
KREDYTY PROEKOLOGICZNE	3 398 305	2 847 162	19,4

Sprzedaż - struktura segmentowa zawartych umów kredytów proekologicznych w roku 2014 w porównaniu do roku 2013 (wg wartości kapitału)

Wyszczególnienie	2014	2013	Zmiana %
	tys. zł		
Nowe kredyty udzielone klientom detalicznym w okresie	97 218	115 665	-15,9
Nowe kredyty udzielone finansom publicznym w okresie	108 042	228 047	-52,6
Nowe kredyty udzielone klientom korporacyjnym w okresie	1 735 907	1 819 718	-4,6
NOWE KREDYTY UDZIELONE KLIENTOM W OKRESIE	1 941 167	2 163 430	-10,3

Kwota zawartych umów kredytów proekologicznych w okresie 1 stycznia 2014 r. – 31 grudnia 2014 r. wyniosła 1 941,2 mln zł. W zdecydowanej większości kredyty proekologiczne skierowane były do klientów korporacyjnych (89,4% kwoty kredytów proekologicznych). Wartość udzielonych kredytów była niższa w stosunku do 2013 r. (o 10,3%).

Kredyty proekologiczne przeznaczone były przede wszystkim na inwestycje z zakresu ochrony atmosfery (1 624,8 mln zł, co stanowiło 83,7% kwoty zawartych umów kredytów proekologicznych), głównie na realizację przedsięwzięć z zakresu odnawialnych źródeł energii oraz zrównoważonego budownictwa i rewitalizacji terenów miejskich.

Zgodnie ze Strategią Banku na lata 2013 – 2016, BOŚ S.A. będzie umacniał swoją pozycję na rynku jako bank specjalizujący się w finansowaniu ekologii. W związku z powyższym, kluczowymi czynnikami sukcesu będą wydarzenia w otoczeniu zewnętrznym, wspierające realizację misji proekologicznej, w efekcie czego BOŚ będzie mógł zaspokajać potrzeby finansowe klientów w zakresie realizacji ich proekologicznych inicjatyw. Do czynników tych należy zaliczyć sprzyjające regulacje prawne w obszarze ekologii, w tym w zakresie odnawialnych źródeł energii.

Przewaga konkurencyjna Banku jest budowana w oparciu o bogatą, dostosowaną do potrzeb inwestorów ofertę produktów proekologicznych oraz doświadczoną kadrę ekologów Banku, służącą Klientom konsultacjami w zakresie możliwych rozwiązań proekologicznych i generowanych przez nie korzyści, co stanowi podstawę dalszego rozwoju proekologicznej działalności w obszarze kredytowania zadań inwestycyjnych.

Struktura segmentowa kredytów proekologicznych (wg wartości kapitału)

Wyszczególnienie	31.12.2014	30.06.2014	31.12.2013	Zmiana %	
	tys. zł			31.12.2014	31.12.2014
				vs.	vs.
				31.12.2013	30.06.2014
Kredyty proekologiczne udzielone klientom detalicznym	160 197	163 225	176 699	-9,3	-1,9
Kredyty proekologiczne udzielone klientom korporacyjnym	2 366 968	1 902 209	1 706 596	38,7	24,4
Kredyty proekologiczne udzielone finansom publicznym	871 140	874 511	963 867	-9,6	-0,4
KREDYTY PROEKOLOGICZNE	3 398 305	2 939 945	2 847 162	19,4	15,6

Zobowiązania wobec funduszy ekologicznych

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2013	Zmiana (%)
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	44 614	82 603	-46,0
– lokaty terminowe	275 213	479 863	-42,6
FUNDUSZE EKOLOGICZNE	319 827	562 466	-43,1

Stan depozytów funduszy ekologicznych w 2014 r. wyniósł 319,8 mln zł wobec 562,5 mln zł na koniec 2013 r.

6.4. Segment klientów korporacyjnych

Sektor małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) pozostaje dla BOŚ S.A. jednym z najważniejszych segmentów rynku. Konstruując szeroką ofertę produktów rozliczeniowych, depozytowych i kredytowych Bank posiada bazę, w oparciu o którą dla każdego klienta może być budowana indywidualna oferta dostosowana do konkretnych potrzeb.

W zakresie oferty rozliczeniowej Bank posiada standardowe rachunki bieżące, pełniące funkcje rozliczeniowe i służące do gromadzenia środków pieniężnych oraz przeprowadzania rozliczeń krajowych i zagranicznych. Rachunki mogą być prowadzone w walutach: PLN, USD, EUR, GBP, CHF, SEK, HUF, RUB oraz CZK.

W roku 2014 r. w zakresie produktów rozliczeniowych:

- wprowadzono do oferty rachunek Konto Wyjątkowe Biznes dla Aktywnych – jest to rachunek bieżący promujący proaktywne zachowania klientów. Wraz ze wzrostem transakcyjności Klienta obniżane są stawki prowizji za elektroniczne przelewy krajowe oraz miesięczna opłata za rachunek. Dodatkowo każdy Klient otrzymuje pakiet darmowych przelewów;
- rozszerzono ofertę rachunków zastrzeżonych o rachunek zastrzeżony pod transakcje handlowe;
- wydłużono godziny graniczne dla przelewów zagranicznych składanych poprzez wszystkie kanały dostępu, co uatrakcyjniło ofertę przelewów zagranicznych Banku;
- rozszerzono funkcjonalności obrotu gotówkowego zamkniętego o możliwość elektronicznego zamawiania wypłat zamkniętych oraz transportu gotówki;
- wprowadzono nowe funkcjonalności w zakresie Masowych Płatności Przychodzących: możliwość generowania numerów NRB rachunków wirtualnych w bankowości elektronicznej oraz nowe formaty raportów,
- rozszerzono ofertę Mieszkaniowych Rachunków Powierniczych o możliwość ofertowania Otwartego Mieszkaniowego Rachunku Powierniczego bez finansowania w Banku.

W 2014 r. wdrożony został nowy system bankowości elektronicznej dla Klientów Pionu Korporacji i Finansów Publicznych. Wśród nowych funkcji znalazły się m.in. usługi związane z obrotem gotówkowym, masowymi płatnościami, bezpieczeństwem transakcji, uprawnieniami, komunikacją i obrotem dokumentacji elektronicznej, a także usługi webservice, czyli zdalnego dostępu do systemu.

W zakresie produktów skarbowych w 2014 r. wdrożono możliwość przejścia od klientów przez Bank obowiązku raportowania transakcji pochodnych do repozytorium KDPW w związku z wejściem w życie Rozporządzenia EMIR.

W zakresie produktów kredytowych w 2014 roku:

- wprowadzono Wykup Wierzytelności Zwrotnego Leasingu Nieruchomości; oferta przygotowana we współpracy z BOŚ Invest Management Sp. z o.o. dedykowana jest klientom JST jako narzędzie długoterminowego finansowania z przeznaczeniem na dowolny cel,
- wdrożono modyfikację oferty Linii Wielocelowej polegającą na możliwości skorzystania przez klientów z kredytu w rachunku bieżącym do wysokości dwukrotności średnich miesięcznych wpływów na rachunek; modyfikacja przyczyni się do wzrostu atrakcyjności oferty Linii Wielocelowej, która już w chwili obecnej cieszy się dużym zainteresowaniem klientów, ponieważ w ramach jednej umowy i jednego zabezpieczenia klient może korzystać z różnych produktów kredytowych, w tym kredytu w rachunku bieżącym, kredytów obrotowych w rachunku kredytowym oraz gwarancji bankowych,

- wprowadzono do oferty kredyt proekologiczny z dopłatą do kapitału Eko Inwestycje, udzielany na podstawie współpracy z NFOŚiGW w zakresie programu „Poprawa efektywności energetycznej, Część 4) Inwestycje energooszczędne w małych i średnich przedsiębiorstwach”. W zależności od rodzaju inwestycji, klientowi przysługuje Dotacja NFOŚiGW w wysokości 10-15% kwoty kredytu przeznaczonego na koszty kwalifikowane. Poszerzenie oferty Banku we współpracy z głównym akcjonariuszem stwarza szansę na zwiększenie udziału BOŚ S.A. w rynku kredytów inwestycyjnych dla sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorców.

Kontynuowano sprzedaż kredytów finansujących działalność bieżącą oraz inwestycyjną, w tym proekologiczną, dopasowując każdorazowo warunki transakcji kredytowych do potrzeb klienta.

W dniu 27 sierpnia 2014 Bank zakończył pełnienie funkcji Banku Rozliczeniowego Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A., w związku z czym nastąpił odpływ środków IRGIT S.A. oraz jej Członków. W obszarze zarządzania ryzykiem płynności Bank już w 2013 roku wypracował rozwiązania, które pozwoliły na zastąpienie odpływających środków bez zagrożenia dla przyjętych norm płynnościowych, zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych.

Kredyty udzielone klientom korporacyjnym

Wartość kredytów udzielonych klientom korporacyjnym wyniosła 5 220,8 mln zł na koniec 2014 r. wobec 4 333,5 mln zł na dzień 31 grudnia 2013 r., tj. zwiększyła się o 20,5%.

Faktoring

W ofercie BOŚ Bank wyróżniamy:

- faktoring z regresem w obrocie krajowym bądź zagranicznym,
- faktoring z polisą w obrocie krajowym bądź zagranicznym,
- faktoring odwrotny.

Faktoring to kompleksowe rozwiązanie, które zapewnia firmie płynność finansową, pozwala zwiększyć jej konkurencyjność oraz oddala ryzyko występowania zatorów płatniczych. Firma korzystając z faktoringu dysponuje środkami pieniężnymi zaraz po wystawieniu faktury. Natomiast w ramach usługi faktoringu odwrotnego Bank spłaca zobowiązania klienta na rzecz wskazanych przez niego dostawców, w terminie płatności zobowiązań wskazanym przez klienta (nie późniejszym, niż termin płatności wskazany na fakturze). Dzięki terminowemu regulowaniu faktur zakupowych poprawia relacje klienta z dostawcami oraz jego wiarygodność rynkową, a także pozwala uzyskiwać upusty bądź skonta znacznie przekraczające koszty usługi.

Do obsługi faktoringu w Banku Ochrony Środowiska S.A. przeznaczony jest internetowy system BOŚ Faktor, który gwarantuje klientom pełną kontrolę nad wierzytelnościami oraz umożliwia 24-godzinny kontakt z Bankiem przez 7 dni w tygodniu. System służy do automatycznej obsługi transakcji faktoringowych.

W 2014 roku obroty z tytułu faktoringu osiągnęły wartość 2,4 mld zł i były o 46,3% wyższe niż w 2013 roku, co dowodzi, że faktoring w BOŚ S.A. rozwija się dużo szybciej niż rynek usług faktoringowych w Polsce, który zanotował wzrost na poziomie 17,3%.

Rok 2014 BOŚ S.A. zakończył z udziałem w rynku na poziomie 2%.

Na koniec 2014 r. faktoring w BOŚ S.A. obsługiwał:

- 83 umowy faktoringowe,
- 5 133 kontrahentów.

W 2014 r. zostało nabytych 68 152 faktur.

Zobowiązania wobec klientów korporacyjnych

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2013	Zmiana (%)
rachunki bieżące/rozliczeniowe	1 313 478	1 027 817	27,8
lokaty terminowe	3 187 676	3 672 043	-13,2
KLIENCI KORPORACYJNI	4 501 154	4 699 860	-4,2

Stan depozytów klientów korporacyjnych w Grupie wyniósł 4 501,1 mln zł na koniec 2014 r. wobec 4 699,9 mln zł na koniec poprzedniego roku. Środki na rachunkach bieżących wzrosły o 27,8% przy spadku środków na lokatach terminowych o 13,2%.

6.5. Segment finansów publicznych

W 2014 roku Bank kontynuował współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego w Polsce. Dla części z nich prowadził kompleksową obsługę bankową budżetów, umożliwiającą efektywne zarządzanie środkami pieniężnymi. Obsługa jednostek samorządu terytorialnego jest prowadzona w trybie Ustawy Prawo zamówień publicznych, poprzez wykorzystanie produktów i usług bankowych oraz innych instrumentów udostępnianych przez Bank.

Dla klientów segmentu finansów publicznych Bank oferuje wszystkie standardowe produkty depozytowe i kredytowe pozostające w ofercie. Szczególny zakres oferty BOŚ S.A. stanowią produkty służące finansowaniu projektów proekologicznych (kredyty preferencyjne i komercyjne), a także kredyty z linii banków zagranicznych przeznaczone na finansowanie przedsięwzięć służących ochronie środowiska i inwestycji infrastrukturalnych, jak również Europejska Oferta, która jest pakietem produktów skierowanych do przedsiębiorców, samorządów i spółek komunalnych.

Jedną z ważnych form współpracy Banku z klientami ww. segmentu jest świadczenie kompleksowej obsługi emisji obligacji komunalnych obejmującej: przygotowanie emisji, prowadzenie ewidencji obligacji oraz obsługę płatności wynikających z emisji.

Kredyty udzielone klientom segmentu finansów publicznych

Wartość kredytów udzielonych klientom segmentu finansów publicznych wyniosła 2 584,9 mln zł wobec 2 932,9 mln zł na dzień 31 grudnia 2013 r.

Zobowiązania wobec segmentu finansów publicznych

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2013	Zmiana (%)
rachunki bieżące/rozliczeniowe	319 535	402 862	-20,7
lokaty terminowe	473 600	523 462	-9,5
FINANSE PUBLICZNE	793 135	926 324	-14,4

Grupa odnotowała spadek depozytów finansów publicznych o 14,4% w stosunku do końca 2013 r. Spadek dotyczył salda lokat terminowych oraz rachunków bieżących.

Spadek udziału BOŚ S.A. w tym segmencie, zarówno w zakresie kredytów jak i zobowiązań, jest zgodny ze Strategią Banku, która uwzględnia między innymi postępujący proces konsolidacji finansów publicznych i dążenie do zmiany struktury bilansu na rzecz klientów korporacyjnych, z uwagi na ich wyższą rentowność.

6.6. Segment klientów detalicznych

Oferta Banku

Oferta BOŚ S.A. dla klientów detalicznych, najliczniejszej grupy klientów Banku, jest kompleksowa i obejmuje wszystkie podstawowe produkty i usługi dostępne na polskim rynku bankowym, a także

szeroki wybór produktów proekologicznych służących finansowaniu rozwiązań proekologicznych.

Bank posiada również szeroką ofertę produktów dla segmentu mikroprzedsiębiorstw (obejmującego podmioty nieprowadzące pełnej rachunkowości), segmentu wspólnot mieszkaniowych oraz segmentu organizacji pozarządowych i innych instytucji niekomercyjnych (NGO). Oferta Banku dla tych segmentów obejmuje produkty rozliczeniowe, karty płatnicze, usługi i produkty w zakresie lokowania nadwyżek pieniężnych, usługi bankowości elektronicznej i produkty kredytowe.

W 2014 r. Bank kontynuował działania związane z uatrakcyjnianiem oferty, zarówno modyfikując funkcjonujące produkty, jak również wprowadzając nowe, innowacyjne rozwiązania, w zakresie finansowania proekologicznych potrzeb klientów detalicznych (m.in. EkoKredyt PV, EkoKredyt BOŚ Ekosystem, Ekologiczny kredyt hipoteczny BOŚ EKOsistem, Ekologiczna pożyczka hipoteczna BOŚ EKOsistem), jak również lokaty terminowe.

W 2014 r. w segmencie klientów detalicznych odnotowano:

- intensyfikację działań w zakresie oferty depozytywnej wynikających z potrzeby dostosowania się do dynamicznie zmieniających się w trakcie roku uwarunkowań zewnętrznych oraz z konieczności realizacji potrzeb biznesowych i płynnościowych Banku, z zachowaniem dbałości o kosztowość salda depozytów detalicznych ogółem,
- dalszy wzrost znaczenia oferty proekologicznej w sprzedaży produktów kredytowych i depozytowych oraz w generowaniu wyników finansowych Pionu Detalicznego,
- stałe podnoszenie kompetencji sił sprzedażowych Banku w oferowaniu klientom produktów oszczędnościowych i oszczędnościowo-inwestycyjnych, a także ubezpieczeniowych, ze szczególnym uwzględnieniem produktów ochronnych dodawanych fakultatywnie do produktów rozliczeniowych i kredytowych, a także oferowanych samodzielnie,
- dalszy rozwój oferty proekologicznej dla mikroprzedsiębiorstw i wspólnot mieszkaniowych w zakresie produktów kredytowych oraz depozytowych.

Zobowiązania wobec klientów detalicznych

Działania podejmowane przez Bank w 2014 r. w zakresie produktów depozytowych dla klientów detalicznych były nastawione na systematyczne budowanie salda depozytów detalicznych i realizację celów płynnościowych Banku, z jednoczesną dbałością o optymalizację kosztowości portfela depozytowego i bieżące dopasowanie do zmieniającego się otoczenia makroekonomicznego. Najistotniejszymi produktami depozytowymi dla klientów detalicznych pod względem budowy salda były w 2014 r.:

- rachunki bieżące, w tym konta osobiste z podstawowym Kontem bez Kantów z Programami premiovymi i Kontem bez Kantów w promocji „Konto z EKOLokatą bez Kantów”,
- lokaty promocyjne: EkoLokata Pozytywna, EkoLokata Zielona, EkoLokata 9M, EKOLokata Natura, EKOLokata Świetnie Procentująca, Hity tygodnia,
- lokaty negocjowane.

Wyszczególnienie	31.12.2014	31.12.2013	Zmiana (%)
rachunki bieżące/rozliczeniowe*	2 112 759	2 343 473	-9,8
lokaty terminowe	4 909 365	2 871 081	71,0
KLIENCI DETALICZNI	7 022 124	5 214 554	34,7

* rachunki bieżące (w tym: ror) i konta oszczędnościowe

Saldo depozytów detalicznych na 31 grudnia 2014 r. wynosiło 7 022,1 mln zł i przyrosło w stosunku do końca 2013 r. o 1 807,6 mln zł, tj. o 34,7%.

Zmiany w ofercie depozytów detalicznych w trzech pierwszych kwartałach 2014 r. konsekwentnie realizowały zasadę wzrostu oprocentowania wraz z wydłużaniem okresu deponowania, co miało na celu wydłużanie okresów zapadalności depozytów i budowanie stabilnego portfela. Do oferty wprowadzono atrakcyjnie oprocentowaną lokatę 6-miesięczną (EkoLokata Pozytywna, EkoLokata Zielona) oraz lokatę 9 miesięczną (EkoLokata 9M). Wdrożenie ww. lokat promocyjnych pozwoliło w I półroczu 2014 r. pozyskać 1,7 mld zł, z czego 42% stanowiły nowe środki. W II półroczu 2014 r. w celu:

- realizacji sald, przy jednoczesnej realizacji założeń dotyczących kosztowości i wyniku odsetkowego określonych w planie finansowym na 2014 r,
- skrócenia średniego tenoru lokat terminowych depozytów detalicznych w kontekście przewidywanej przez BAM obniżki stóp procentowych przez RPP
- dywersyfikacji ryzyka odpływu środków z zapadających lokat poprzez rozłożenie zapadalności poszczególnych lokat w czasie,

z oferty sprzedażowej wycofana została lokata długoterminowa (EKOLokata 9M). Obniżono oprocentowanie lokaty 6-miesięcznej (EKOLokaty Zielonej), a wprowadzono lokaty krótkoterminowe:

4-miesięczną EKOLokatę Natura i 3-miesięczną EKOLokatę Świetnie Procentującą. Wdrożenie ww. lokat krótkoterminowych promocyjnych pozwoliło w II półroczu 2014 r. pozyskać 1,8 mld zł, z czego 46% stanowiły nowe środki.

Dodatkowo Bank konsekwentnie pozyskuje nowych klientów poprzez internetową platformę sprzedażową www.bossabank.pl.

Wprowadzenie „Hitów tygodnia” – co tydzień dwie nowe lokaty na różne okresy z atrakcyjnym oprocentowaniem - miało na celu:

- stworzenie i utrwalenie u aktualnych i potencjalnych klientów nawyku monitorowania oferty dostępnej na internetowej platformie sprzedażowej poprzez wykreowanie wizerunku platformy, jako internetowej części Banku o ciekawej, często zmieniającej się i atrakcyjnej cenowo ofercie,
- „zwiększenie ruchu” na platformie oraz skali jej działalności sprzedażowej,
- wypromowanie platformy, jako internetowej części Banku, bezpiecznej i wiarygodnej.

W II kwartale 2014 r. działalność Banku w obszarze rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych i oszczędnościowych koncentrowała się na uproszczeniu oferty, przy jednoczesnym zwiększeniu przychodów z rachunków. Zmniejszono liczbę rachunków w ofercie Banku do trzech: Konto bez Kantów, EKOkonto internetowe oraz EKOkonto VIP. Jednocześnie Bank obniżył oprocentowanie na dotychczasowych rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych skłaniając klienta do innych form oszczędzania: depozytów, kont oszczędnościowych i produktów inwestycyjnych.

Dodatkowo wychodząc naprzeciw oczekiwaniom zarówno klientów jak i Doradców w sierpniu do oferty wprowadzona została Promocje Konta z EKOLokatą bez Kantów, w której klient przy minimalnym wpływie 1 tys. zł oraz transakcjach bezgotówkowych na kwotę min. 300 zł, otrzymuje darmowy rachunek przez rok oraz możliwość ulokowania oszczędności na lokacie z wysokim oprocentowaniem. Promocja jest alternatywą dla klienta, który transakcje wykonuje w Placówce Banku a jednocześnie nie jest w stanie wypracować wysokiej Premii na standardowym Koncie bez Kantów, która pozwoliłaby pokryć klientowi opłaty za prowadzenie rachunku.

Dodatkowo we wrześniu do oferty Banku wdrożona została oferta specjalna skierowana do klientów posiadających Kartę Dużej Rodziny (m.in. preferencyjne warunki cenowe na rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym). W związku z podpisaniem umowy z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, Bank uzyskał możliwość posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”. Jednocześnie na stronie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Bank został wskazany jako Partner akcji wspierającej rodziny wielodzietne, co zdaniem Obszaru Rynku Detalicznego zwiększy rozpoznawalność i zainteresowanie ofertą Banku.

Po dobrych doświadczeniach prowadzonej w latach ubiegłych akcji wspierania celów ekologicznych środkami ze sprzedaży produktów depozytowych, Bank kontynuuje program „2 złote dla zwierzaka”. Od każdej założonej Ekolokaty, sztandarowego produktu w nowej ofercie depozytowej, Bank przekazuje z własnych środków grant pieniężny na ratowanie zagrożonych gatunków polskich zwierząt.

Mając na względzie aktualne trendy na rynku finansowym, w tym w szczególności atrakcyjność lokat bankowych w środowisku niskich stóp procentowych, oraz stopniową odbudowę zainteresowania klientów alternatywnymi do lokat produktami oszczędnościowymi i inwestycyjnymi, Bank rozwijał ofertę produktów inwestycyjnych. W marcu 2014 r. rozpoczął oferowanie Pakietu Lokat z Funduszem. Pakiet ten jest połączeniem standardowej lokaty bankowej z funduszem inwestycyjnym. Jedna trzecia środków deponowanych jest na Lokacie Inwestor, a ich oprocentowanie przez pierwsze trzy miesiące wynosiło 6 procent w skali roku. Pozostała kwota, – czyli dwie trzecie - przeznaczana była na nabycie jednostek funduszu inwestycyjnego: PZU Zrównoważony lub PZU Akcji Krakowiak. W pakiecie z Lokatą Inwestor oferowana była trzymiesięczna Lokata Inwestor Plus. Na Lokacie Inwestor Plus można ulokować równowartość kwoty zdeponowanej na Lokacie Inwestor.

W 2014 r. przeprowadzone były 4 subskrypcje nowego, 3-letniego produktu strukturyzowanego z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym „Nowa Czysta Energia Zysku”, przygotowanego przez BOŚ S.A. we współpracy z Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. Produkt oparty jest o koszyk składający się z 6 spółek ekologicznych notowanych na giełdach w Nowym Jorku, Paryżu i Kopenhadze, takich jak m. in. Vestas Wind Systems, Tesla Motors czy Veolia Environnement. Najważniejsze cechy 3-letniego produktu to gwarancja ochrony kapitału z tytułu dożycia do końca okresu ubezpieczenia. Konstrukcja ubezpieczenia umożliwiająca czerpanie zysków w przypadku wzrostu notowań akcji spółek ekologicznych wchodzących w skład koszyka.

Mikroprzedsiębiorstwa, wspólnoty mieszkaniowe i organizacje pozarządowe

Działania w zakresie produktów dla mikroprzedsiębiorstw, wspólnot mieszkaniowych i NGO w 2014 r. były skoncentrowane na podnoszeniu wiedzy z zakresu produktów dla klientów instytucjonalnych poprzez cykl szkoleń przeprowadzanych w oddziałach. Nie wprowadzono nowych produktów dla mikroprzedsiębiorstw i NGO ze względu na atrakcyjność aktualnej oferty versus rynek. Wprowadzono natomiast ofertę promocyjną dla wspólnot mieszkaniowych, której innowacyjność polega na dołączaniu do oferty depozytywnej energooszczędnych żarówek LED.

Produkty ubezpieczeniowe

Bank w 2014 r. oferował różnorodne ubezpieczenia w pakietach z innymi produktami bankowymi, tj. kontami, kartami płatniczymi, produktami kredytowymi (kredyty hipoteczne i pożyczki gotówkowe) oraz jako samodzielne produkty tj. Pakiet Mocno Bezpieczny, obejmujący ochronę życia i zdrowia ubezpieczonego.

Kontynuowany był proces przygotowania do prowadzenia przez Bank pośrednictwa ubezpieczeniowego, tj. oferowania ubezpieczeń w formule indywidualnej, gdzie Bank występuje w roli agenta towarzystwa ubezpieczeniowego.

Produkty kredytowe - klienci indywidualni

Najistotniejsze produkty kredytowe dla klientów indywidualnych w 2014 r.:

- kredyty proekologiczne,
- pożyczka gotówkowa,
- karta kredytowa,
- ekologiczny kredyt hipoteczny,
- ekologiczna pożyczka hipoteczna.

Sukcesywnie zwiększając zaangażowanie Banku w finansowanie rozwiązań proekologicznych, działania w 2014 r. skierowane były na kontynuację uatrakcyjniania oferty poprzez modyfikację funkcjonujących produktów, jak również wprowadzanie nowych rozwiązań.

Od lutego 2014 r. rozszerzono ofertę kredytów ekologicznych dla osób fizycznych poprzez wprowadzenie do stałej sprzedaży preferencyjnego kredytu na zakup i montaż instalacji ogniw fotowoltaicznych pn. „EkoKredyt PV” oraz EkoKredyt BOŚ EKOsistem, ekologiczny kredyt hipoteczny BOŚ EKOsistem i ekologiczna pożyczka hipoteczna BOŚ EKOsistem.

EkoKredyt PV jest elementem kompleksowej oferty Grupy BOŚ obejmującej:

- finansowanie przedsięwzięcia łączące w jednym produkcie kredytowym finansowanie zakupu i montażu ogniw fotowoltaicznych,
- fachowe doradztwo EKODoradców BOŚ przy doborze odpowiedniego pakietu rozwiązania,
- możliwość nabycia instalacji fotowoltaicznej w atrakcyjnej rynkowo cenie dzięki współpracy Banku z dostawcami,
- możliwość finansowania ubezpieczenia instalacji PV na okres 36 miesięcy.

EkoKredyt BOŚ EKOsistem oraz dedykowana oferta produktów hipotecznych tj.: ekologiczny kredyt hipoteczny BOŚ EKOsistem i ekologiczna pożyczka hipoteczna BOŚ EKOsistem są produktami o charakterze ekologicznym tworzącymi kompleksowe rozwiązanie w zakresie finansowania pakietów BOŚ EKOsistem.

W kwietniu 2014 r. oferta kredytowa została wzbogacona o nowy produkt - kredyt hipoteczny z programem MDM oraz ekologiczny kredyt hipoteczny BOŚ EKOsystem z programem MDM. „Mieszkanie dla Młodych”. To rządowy program wsparcia w nabyciu pierwszego, nowego mieszkania. Polega on na udzieleniu ze środków budżetu państwa dofinansowania wkładu własnego oraz dodatkowego finansowego wsparcia w formie spłaty części kredytu. Dofinansowanie ma miejsce w związku z ubieganiem się o kredyt na nabycie mieszkania: lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, który będzie zaspokajał własne potrzeby mieszkaniowe nabywcy.

Równolegle, mając na uwadze zwiększenie salda kredytowego oraz aktywizację sprzedaży pożyczki gotówkowej, wdrożono zmiany w zakresie konkurencyjnych ofert promocji cenowych dla pożyczki gotówkowej.

W drugim półroczu przeprowadzone zostały dwie edycje oferty „pre-approved” pożyczki gotówkowej na uproszczonej metodyce oceny zdolności kredytowej z atrakcyjnymi warunkami cenowymi.

Dodatkowo wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów w listopadzie do oferty wprowadzona została promocja karty kredytowej, w której klient otrzymuje oprocentowanie 8,99% na 9 miesięcy, „150 zł na dobry początek” oraz możliwość wzięcia udziału w loterii „Płać kartą – wygrywaj ekonagrody”.

Produkty kredytowe - Mikroprzedsiębiorstwa, wspólnoty mieszkaniowe i organizacje pozarządowe

Wychodząc naprzeciw wymaganiom mikroprzedsiębiorstw oczekujących od banków atrakcyjnej kompleksowej oferty pozwalającej efektywnie zarządzać finansami oraz w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na finansowanie, Bank wprowadził do oferty w 2014 r. wystandaryzowane produkty kredytowe oparte na szybkim procesie kredytowym finansujące działalność bieżącą i inwestycyjną.

Oferta została dostosowana do specyfiki i potrzeb mikroprzedsiębiorstw, zoptymalizowano proces obsługi produktu oraz wystandaryzowano dokumentację kredytową. Oferta Banku jest szczególnie polecana firmom, które potrzebują szybko środków na bieżące wydatki lub mają w planach pilną inwestycję.

W 2014 r. Bank dążył do zwiększenia akcji kredytowej w odniesieniu do kredytów proekologicznych kierowanych do mikroprzedsiębiorstw i wspólnot mieszkaniowych.

Działalność w zakresie kredytów proekologicznych koncentrowała się na uproszczeniu i zwiększeniu transparentności oferty oraz przygotowaniu procesów obsługi produktów wraz z kolejnymi działaniami w zakresie rozwiązań proekologicznych. Z dniem 15 października 2014 r. do oferty dla mikroprzedsiębiorstw został wprowadzony Kredyt Eko Inwestycje z dotacją NFOŚiGW – produkt jest szczególnie polecany firmom inwestującym w nowe technologie i urządzenia obniżające zużycie energii lub wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych oraz inwestycje termomodernizacyjne.

Z dniem 10 listopada 2014 r. do oferty dla wspólnot i mikroprzedsiębiorstw został wprowadzony Kredyt EkoOszczędny stanowiący uzupełnienie ekologicznej oferty kredytowej. Kredyt przeznaczony jest na finansowanie realizowanego przez klienta przedsięwzięcia, którego celem jest uzyskanie oszczędności z tytułu zmniejszenia np. zużycia energii elektrycznej, energii cieplnej, wody, surowców wykorzystywanych do produkcji, zmniejszenia opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska, zmniejszenia kosztów produkcji ponoszonych w związku ze składowaniem i zagospodarowaniem odpadów, oczyszczaniem ścieków, uzdatnianiem wody. Atrakcyjność produktu podkreśla możliwość spłaty kredytu ze środków pochodzących z oszczędności uzyskanej dzięki kredytowanej inwestycji.

Kredyty udzielone klientom segmentu detalicznego

Kwota ogółem kredytów segmentu detalicznego wyniosła 4 690,9 mln zł na koniec 2014 r. wobec 4 787,9 mln zł na koniec 2013 r.

Nowe działania

Działania Banku w 2015 r. będą zmierzały do zwiększenia zaangażowania w finansowanie rozwiązań proekologicznych, m.in. dzięki kompleksowej i innowacyjnej ofercie dla osób fizycznych.

W rozwoju oferty proekologicznej Bank stawia na innowacyjność, polegającą na odejściu od samego tylko finansowania rozwiązań ekologicznych, stawiając na oferowanie kompleksowych rozwiązań zawierających zarówno samo rozwiązanie ekologiczne, jak i finansowanie, np. BOŚ EKOsistem.

Ponadto, Bank planuje zmianę oferty pożyczki gotówkowej, mając na celu jej uatrakcyjnienie i zwiększenie dostępności.

6.7. Działalność maklerska

Działalność maklerska jest prowadzona w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. poprzez Spółkę Dom Maklerski BOŚ S.A.

Istotne osiągnięcia Domu Maklerskiego BOŚ S.A. w 2014 r.:

- przejęcie puli kluczowych klientów Domu Maklerskiego IDM S.A. (IDM), który zrezygnował z prowadzenia działalności maklerskiej,
- znaczące wzmocnienie pozycji rynkowej w segmencie analiz i rekomendacji inwestycyjnych na skutek przejęcia zespołu obsługującego klientów instytucjonalnych IDM,
- wprowadzenie Rachunku Intraday – obniżony depozyt zabezpieczający dla pozycji daytradingowych na kontraktach terminowych FW20
- dalsze zwiększenie liczby oferowanych funduszy w ramach platformy funduszowej - BossaFund - na koniec 2014 r. - 19 TFI i 229 funduszy w porównaniu z 16 TFI i 195 funduszami na koniec 2013 r.,
- udostępnienie nowoczesnej aplikacji mobilnej bossaMobile, działającej na systemach Android i iOS która umożliwia pełne zarządzanie rachunkiem maklerskim za pomocą smartfonu.
- rozszerzenie oferty platformy BossaFX o nowe instrumenty związane z rynkiem surowcowym (kakao, bawełna, cukier) oraz walutowym (kontrakt futures na indeks Dolara Amerykańskiego),
- wdrożenie Pattern Recognizer – aplikacji dotyczącej algorytmicznej analizy technicznej rozszerzającej funkcjonalność platformy BossaFX,
- wdrożenie nowej wersji programu Bossa Statica4 – zaawansowanej platformy do prezentacji notowań i danych giełdowych z GPW, z bogatymi możliwościami konfiguracji i dostosowania do potrzeb klienta,
- II miejsce w rankingu Najlepszych Biur Maklerskich miesięcznika Forbes i Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych za rok 2014 – 9 sezon na podium rankingu,
- nagroda „Byk i Niedźwiedź” Gazety Parkiet – DM BOŚ uznany za Najlepszy Dom Maklerski 2013 roku i nominacja dla BossaFX w kategorii: - platforma foreksowa roku,
- nagroda GPW za najwyższy udział animatora w wolumenie obrotów instrumentami pochodnymi w 2013 roku,
- nagroda GPW za najwyższy udział w wolumenie obrotów instrumentami pochodnymi bez transakcji animatora w 2013 roku,
- tytuł Finansowa Marka Roku za najwyższej jakości innowacyjne usługi internetowe oraz zbudowanie pozycji eksperta rynku finansowego.

Pozycja DM BOŚ S.A. na rynku

Dom Maklerski BOŚ S.A. utrzymał pozycję lidera na rynku kontraktów terminowych, wzmacniając swój udział z 20,2% w 2013 r. do 21,9% w 2014 r. Łącznie w transakcjach sesyjnych Spółka zrealizowała obrót w wysokości 3,82 mln szt. kontraktów. Na rynku opcji łączny obrót zrealizowany przez DM BOŚ S.A. wyniósł 160,4 tys. sztuk, co stanowiło 17,1% udziału w rynku w transakcjach sesyjnych. W tym segmencie DM BOŚ S.A. zajęła 4 miejsce pod względem aktywności wśród wszystkich uczestników rynku. Na rynku akcji na GPW udział w rynku wyniósł 2,60% wobec 2,68% w roku poprzednim, natomiast na rynku NC 12,8% (wzrost z 10,0% w roku 2013). Łączne obroty z rynków akcyjnych wyniosły w transakcjach sesyjnych 11 055,8 mln zł. Na rynku NewConnect DM BOŚ S.A., dzięki zrealizowanemu obrotowi został wiceliderem rynku.

Na koniec grudnia 2014 r. liczba prowadzonych rachunków wynosiła 80,9 tys. szt., co oznacza wzrost w porównaniu z końcem 2013 r. o 7,9 tys. rachunków (tj. o 10,8%).

Wyniki bieżącej działalności operacyjnej Domu Maklerskiego BOŚ S.A. są następstwem aktualnie panującej koniunktury rynkowej, zmienności na instrumentach finansowych, a także aktywności inwestycyjnej na krajowym rynku kapitałowym oraz rynkach OTC.

DM BOŚ S.A. zamierza w dalszym ciągu rozwijać rynek forex przy równoczesnym rozwoju tradycyjnej działalności maklerskiej, ukierunkowanej zarówno na segment krajowych inwestorów indywidualnych, jak również klientów instytucjonalnych.

Spółka w 2014 roku nadal aktywnie uczestniczyła w procesie konsolidacji branży maklerskiej. W kwietniu 2014 r. Dom Maklerski BOŚ S.A. zawarł umowę z IDM SA, w wyniku której DM BOŚ został rekomendowanym biurem maklerskim dla klientów IDM, którzy, na skutek decyzji IDM o rezygnacji z prowadzonej działalności maklerskiej, zostali zmuszeni przenieść swój rachunek inwestycyjny do innego domu maklerskiego. Realizacja tej umowy powinna umożliwić DM BOŚ S.A. znaczące zwiększeniu swojej pozycji rynkowej zarówno wśród inwestorów indywidualnych, jak i instytucjonalnych.

6.8. BOŚ Eko Profit S.A. - działalność uzupełniająca ofertę usług Banku

Głównym celem działalności BOŚ Eko Profit S.A. są inwestycje kapitałowe w projekty o ponadprzeciętnej stopie zwrotu, ze szczególnym uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii. Na koniec 2014 r. Spółka posiadała zaangażowanie finansowe w fabrykę pelletu i elektrownię wiatrową 6MW oraz poszukiwała nowych projektów i obszarów inwestycyjnych. Ponadto Spółka świadczyła usługi dotyczące pozyskania i strukturyzacji finansowania inwestycji. Realizowane projekty były projektami rentownymi, o ograniczonym ryzyku inwestycyjnym. Możliwości inwestycyjne w zakresie nowych projektów z obszaru odnawialnych źródeł energii determinowane były niepewnością co do ostatecznego kształtu i terminu wejścia w życie nowych uregulowań ustawowych oraz stosunkowo niskimi cenami praw majątkowych i energii elektrycznej.

Sytuacja finansowa BOŚ Eko Profit S.A. jest stabilna. Spółka wykazała dodatni wynik finansowy za 2014 r. oraz zwiększyła poziom kapitału własnego.

6.9. Inicjatywa JESSICA

W 2014r. Bank, działając w ramach Inicjatywy JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas), jako Fundusz Rozwoju Obszarów Miejskich (FROM) dla województwa zachodniopomorskiego (poza Szczecińskim Obszarem Metropolitalnym), pomorskiego (poza Gdańskiem, Gdynią, Sopotem i Słupskiem) i śląskiego podpisał kolejne umowy inwestycyjne dotyczące realizacji projektów miejskich z wykorzystaniem środków z inicjatywy JESSICA.

W ramach Inicjatywy JESSICA w 2014 r. Bank podpisał 15 umów inwestycyjnych na kwotę 121,3 mln zł.

Największa Umowa na Śląsku została podpisana z Galerią Galeną Sp. z o.o. Projekt obejmuje budowę wielofunkcyjnej infrastruktury handlowo-usługowej w centrum Jaworzna. Ze względu na stan degradacji i szkód górniczych, rewitalizacja polegać będzie m.in. na uporządkowaniu terenu kopalni o skomplikowanych warunkach geologiczno – górniczych, kompleksowej rewitalizacji infrastrukturalnej terenu pogórniczego, a następnie budowie Galerii Galena wraz z budową parkingów i dróg dojazdowych oraz towarzyszącą infrastrukturą techniczną. Całkowity koszt realizacji inwestycji to ponad 190 mln zł netto, z czego 72 mln zł to pożyczka Inicjatywy JESSICA. Wsparcie projektu Galerii Galena ze środków JESSICA obejmuje wyłącznie część niekomercyjną.

Największa Umowa w roku 2014 na Pomorzu została podpisana ze Spółką Szpitale Tczewskie S.A. Projekt zakłada kompleksową rozbudowę i modernizację obiektów szpitalnych poprzez budowę nowego obiektu trzykondygnacyjnego w formie łącznika między oddziałem dziecięcym i oddziałem ginekologicznym wraz z zakupem aparatury medycznej. Łącznie w nowym budynku znajdować się będzie 50 łóżek szpitalnych. W ramach projektu przeprowadzony zostanie także remont Oddziału Położniczego wraz z Neonatologią i Blokiem Porodowym. Trzecim przedsięwzięciem inwestycyjnym realizowanym w ramach projektu będzie remont budynku RTG oraz gabinetów lekarskich w budynku przy ul. Wojska Polskiego. Całkowity koszt realizacji inwestycji to 19 mln zł z czego 12,7 mln zł stanowi pożyczka JESSICA.

Do tej pory BOŚ S.A. podpisał łącznie 42 umów inwestycyjnych na kwotę 367 mln zł środków JESSICA. W województwie zachodniopomorskim Bank był pierwszym Funduszem Rozwoju Obszarów Miejskich w Polsce i Europie, który wykorzystał całą pulę środków dostępnych w ramach programu JESSICA.

W 2014 r. zakończono również realizację 11 Projektów miejskich.

6.10. Współpraca z zagranicznymi instytucjami finansowymi

Bank kontynuował współpracę z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, w tym z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) oraz Bankiem Rozwoju Rady Europy (CEB), które należą do jednych z największych kredytodawców Banku.

W ramach podpisanych umów z EBI (z 8 lutego 2012 r. na kwotę 75 mln EUR) i CEB (z 26 marca 2012 r. na kwotę 75 mln EUR), Bank na 31 grudnia 2014 r. udzielił ponad 473 mln zł nowych kredytów przeznaczonych na finansowanie projektów inwestycyjnych związanych z rozwojem i utrzymaniem infrastruktury, ochroną środowiska realizowanych przez podmioty sektora publicznego oraz przez małe i średnie przedsiębiorstwa.

Od 1 czerwca 2014 r. we współpracy z EBI w ramach umowy podpisanej 8 lutego 2012 r. Bank przystąpił do wdrażania Programu Efektywności Energetycznej dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (SME Finance Facility Energy Efficiency Window) wspartego grantem Komisji Europejskiej. Program skierowany do firm z sektora MŚP i spółdzielni mieszkaniowych przeznaczony jest na inwestycje w obszarze efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii i umożliwia otrzymanie Zachęty finansowej pochodzącej z Komisji Europejskiej w wysokości do 12% wartości finansowania. BOŚ S.A. do 31 grudnia 2014 r. udzielił ok. 10 mln zł nowych kredytów w ramach Programu.

III. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI W GRUPIE

1. RYZYKO KREDYTOWE

Celem BOŚ S.A. w 2014 r. w zakresie działalności kredytowej było kształtowanie takiego wolumenu i struktury portfela kredytowego, które zapewniłyby realizację planowanych zadań biznesowych Banku, w warunkach akceptowalnego poziomu ryzyka.

Bank uwzględniał poziom apetytu na ryzyko w procesie realizacji polityki zarządzania ryzykiem kredytowym.

Maksymalna wysokość apetytu na ryzyko określana była w ramach granic wyznaczonych przez praktykę ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem i przyjęta na poziomie umiarkowanym.

Oferta produktowa dostosowana była do potrzeb poszczególnych segmentów klienta i rozwijała się, w szczególności, w kierunku intensyfikacji:

- kredytowania celów i zadań proekologicznych realizowanych przez klientów pionu korporacji i finansów publicznych w takich obszarach jak: efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii oraz gospodarka odpadami i recykling, a dla klientów pionu detalicznego w takich obszarach jak: mikroźródła energetyczne i efektywność energetyczna, ze szczególnym uwzględnieniem kredytów termomodernizacyjnych oraz energooszczędnego budownictwa mieszkaniowego,
- sprzedaży produktów wysokomarżowych i prowizyjnych oraz sprzedaży krzyżowej dla klientów pionu detalicznego,
- finansowania wspierającego zrównoważony rozwój w kluczowych segmentach klientów.

Zasady indywidualnej obsługi stosowane były wobec klientów o szczególnym znaczeniu dla Banku.

Bank finansował transakcje, które były zgodne z normami obowiązującego prawa.

Zgodnie z polityką kredytową, Bank nie angażował się w transakcje:

- mogące narazić Bank na utratę reputacji,
- mogące spowodować przekroczenie obligatoryjnych limitów koncentracji zaangażowań,
- na rzecz partii politycznych, związków zawodowych,

- realizowane z naruszeniem Prawa Ochrony Środowiska lub mogące stanowić potencjalne źródło degradacji środowiska naturalnego,
- z klientami nie posiadającymi wiarygodnych, stałych i stabilnych dochodów.

Bank uzależniał podjęcie finansowania od:

- posiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej do spłaty wnioskowanego zadłużenia w terminach uzgodnionych z Bankiem,
- przedstawienia zabezpieczenia spłaty w formie i wartości akceptowanej przez Bank, o ile przepisy wewnętrzne tego wymagają,
- spełnienia innych kryteriów warunkujących podjęcie finansowania, takich jak, w szczególności, wyniki dotychczasowej współpracy klienta z Bankiem oraz oceny historii kredytowej klienta w sektorze bankowym.

Klient i transakcja podlegały wszechstronnej ocenie ryzyka kredytowego.

Bank oceniał ryzyko kredytowe z wykorzystaniem modeli ratingowych i scoringowych, zróżnicowane w zależności od rodzaju klienta i transakcji. Modele były budowane, rozwijane, monitorowane i nadzorowane w Obszarze Ryzyka, z uwzględnieniem wewnętrznych i zewnętrznych wymogów w tym zakresie.

Model oceny ryzyka kredytowego dla osób fizycznych ubiegających się o finansowanie na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą obejmował analizę ilościową – polegającą na ustaleniu wysokości i stabilności źródeł spłaty zobowiązania kredytowego - oraz analizę jakościową, polegającą na ocenie cech klienta detalicznego, które mają istotny wpływ na skłonność klienta do spłaty zaciągniętego zobowiązania kredytowego w terminach określonych w umowie, w tym ocenę scoringową i ocenę zachowania klienta w oparciu o informacje z Biura Informacji Kredytowej S.A. W procesie oceny zostały uwzględnione postanowienia Rekomendacji T i S KNF, w szczególności w zakresie wprowadzenia odpowiednich poziomów wskaźnika DtI i LtV oraz możliwości zastosowania uproszczonej oceny zdolności kredytowej.

Model oceny ryzyka klientów ubiegających się o finansowanie na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub statutowej (finanse publiczne) uwzględniał dwa obszary: ocenę klienta i ocenę transakcji (ocena ratingowa).

Ocena klienta dokonywana była na podstawie elementów ilościowych i jakościowych. Ocena ilościowa dotyczyła podstawowych, z punktu widzenia generowania wyniku finansowego i zachowania płynności, obszarów działalności klienta. Ocena jakościowa obejmowała ocenę w szczególności: planów rozwojowych, doświadczenia i umiejętności osób zarządzających, jakości relacji klienta z otoczeniem zewnętrznym, w tym z Bankiem.

Ocena klienta dokonywana była na tle sytuacji ekonomicznej branży, lokalnego rynku i kraju. Dodatkowo, ocena uwzględniała skalę narażenia klienta na negatywne skutki zmian stóp procentowych i kursów walutowych oraz stosowaną przez klienta politykę zabezpieczeń przed ryzykiem kursowym i stopy procentowej.

W przypadku finansowania klienta funkcjonującego w ramach grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, Bank oceniał ryzyko kredytowe z uwzględnieniem wpływu sytuacji podmiotów powiązanych.

Ocena transakcji dokonywana była w szczególności na podstawie oceny celu finansowania, długości okresu kredytowania i wartości zabezpieczenia spłaty. Bank ustanawiał taką strukturę finansowania, aby zapewnić podział ryzyka pomiędzy kredytobiorcę i Bank, głównie poprzez odpowiednie do skali ryzyka zaangażowanie środków własnych kredytobiorcy.

W przypadku ekspozycji istotnych ze względu na poziom ryzyka lub kwotę transakcji, ocena ryzyka weryfikowana była przez eksperta ds. ryzyka kredytowego - pracownika wyspecjalizowanego w identyfikacji ryzyk i doborze adekwatnych form jego mitygacji.

Proces oceny ryzyka kredytowego realizowany był przy wykorzystaniu przeznaczonych do tego celu narzędzi informatycznych.

Bank monitorował ryzyko kredytowe przez cały okres funkcjonowania transakcji kredytowej. Częstotliwość i zakres monitorowania są adekwatne do poziomu identyfikowanego ryzyka. Ryzyko braku terminowej obsługi lub spłaty zadłużenia oraz ryzyko utraty lub spadku wartości przyjętego zabezpieczenia mitygowane było z wykorzystaniem systemu wczesnego ostrzegania. W przypadku

zidentyfikowania sytuacji mogących zagrozić terminowej spłacie Bank podejmował działania upominawcze i restrukturyzacyjne.

W okresach miesięcznych Bank dokonywał analizy wszystkich ekspozycji kredytowych w celu:

- zidentyfikowania ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości,
- pomiaru utraty wartości,
- utworzenia odpisów lub rezerw.

Do pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz tworzenia odpisów lub rezerw, Bank stosował metodę indywidualną lub metodę portfelową – w zależności od poziomu istotności ekspozycji kredytowej, której pomiar dotyczył.

Kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych, które funkcjonowały w Banku, uzależnione były od:

- rodzaju i kwoty transakcji,
- wysokości łącznego zaangażowania kredytowego Banku wobec grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, do której należy klient,
- poziomu ryzyka generowanego przez klienta i transakcję.

Decyzje w sprawie udzielenia kredytu podejmowane były przez organy kolegialne albo indywidualnie - przez osoby i w zakresie limitów określonych przez Prezesa Zarządu Banku.

Uprawnienia do podejmowania decyzji w sprawie udzielenia kredytu nadane osobom, które indywidualnie podejmują decyzje, podlegały okresowym przeglądom.

Podejmując decyzje kredytowe w sprawie transakcji zawieranych z członkami organów Banku lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku albo podmiotami powiązаныmi z nimi kapitałowo lub organizacyjnie, Bank uwzględniał wymogi ustawy Prawo bankowe.

Decyzje kredytowe podejmowane były po wcześniejszej rekomendacji w sprawie zawarcia transakcji wydanej przez osobę dokonującą oceny ryzyka.

Bank przyjmował na zabezpieczenie swoich wierzytelności zabezpieczenia rzeczowe i osobiste. Podstawowe rodzaje przyjmowanych przez Bank prawnych zabezpieczeń dla ekspozycji kredytowych obejmują w szczególności: hipotekę na nieruchomości, zastaw, zastaw rejestrowy, zastaw finansowy, poręczenie, gwarancję, kaucję, cesję wierzytelności, przewłaszczenie ruchomości.

Bank preferował transakcje zabezpieczone – z zastrzeżeniem, że ustalono maksymalny poziom transakcji niezabezpieczonych w segmencie detalicznym wraz z kryteriami pozwalającymi na udzielenie transakcji bez zabezpieczenia, z uwzględnieniem specyfiki produktowej, segmentu klientów, wpływu tych transakcji na wyniki Banku i wysokość potencjalnej straty.

Poziom zabezpieczenia był uzależniony od poziomu ryzyka generowanego przez transakcję, w tym w szczególności od rodzaju transakcji i długości jej trwania.

Ustalając wartość zabezpieczenia Bank kierował się zasadą ostrożnej wyceny.

Przy wyborze formy zabezpieczenia Bank uwzględniał:

- należyłą ochronę interesów Banku,
- wysokość kosztów związanych z ustanowieniem danego zabezpieczenia,
- możliwość szybkiego upłynnienia danego zabezpieczenia.

W ramach nadzoru nad koncentracją wierzytelności kredytowych, Bank identyfikował, dokonywał pomiaru i monitorował ryzyka koncentracji zaangażowań na poziomie:

- pojedynczego klienta i transakcji,
- portfela kredytowego.

Na poziomie klienta i transakcji, ryzyko koncentracji zaangażowania zarządzane było poprzez przestrzeganie nadzorczych limitów zaangażowania, wynikających z przepisów Prawa bankowego, jak również poprzez stosowanie zasady, że przebieg procesu oceny i monitorowania ryzyka zależy od kwoty zaangażowania kredytowego.

Na poziomie portfela kredytowego, zarządzanie koncentracją zaangażowań dokonywane było poprzez przestrzeganie limitów zatwierdzonych przez Zarząd Banku.

W szczególności Bank stosował następujące limity:

- branżowe – określające zaangażowanie Banku w najbardziej ryzykowne branże,
- geograficzne – zaangażowanie wobec innych krajów,

- dotyczące parametrów produktowych – np. maksymalne LTV,
- dotyczące portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie i finansujących nieruchomości – wynikające z Rekomendacji KNF,
- udziału kredytów walutowych w portfelu kredytów Banku,
- udziału zaangażowania w jeden segment klienta.

Poziom wykorzystania limitów był cyklicznie monitorowany i raportowany organom Banku w trybie wynikającym z regulacji wewnętrznych Banku.

W celu ograniczenia ryzyka wynikającego z dużej koncentracji zaangażowania wobec jednego podmiotu Bank wprowadził szczególne zasady zarządzania zaangażowaniami powyżej 50 mln zł.

Zgodnie z wymogami określonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego w Rekomendacjach T i S oraz Uchwale w sprawie wymagań dotyczących identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań, Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka kredytowego dotyczące portfela kredytów klientów detalicznych i korporacyjnych, w tym dla największych zaangażowań.

Informacja dotycząca poziomu ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym Banku prezentowana była Zarządowi Banku miesięcznie, a Radzie Nadzorczej – nie rzadziej niż kwartalnie.

W Banku został powołany Komitet Zarządzania Ryzykiem Kredytowym, którego celem jest kształtowanie zasad zarządzania ryzykiem kredytowym i monitorowanie tego ryzyka, w ramach określonych przez właściwą strategię, politykę lub zasady przyjęte przez Zarząd Banku lub Radę Nadzorczą oraz wzmocnienie funkcji zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku.

Komitet działa w następujących obszarach:

- zarządzanie ryzykiem kredytowym i proces kredytowy,
- wycena aktywów,
- modele i metodyki oceny ryzyka,
- zarządzanie kapitałem wewnętrznym.

Bank w swoich działaniach kredytowych przestrzegał postanowień ustawy Prawo bankowe oraz uchwał Komisji Nadzoru Finansowego, wewnętrznych procedur oraz zasad dotyczących dobrych praktyk bankowych.

2. RYZYKO FINANSOWE

Ryzyko finansowe w Grupie koncentruje się przede wszystkim w BOŚ S.A. oraz w DM BOŚ S.A. i obejmuje: 1) ryzyko płynności, 2) ryzyko stopy procentowej (w księdze bankowej i handlowej), 3) ryzyko walutowe (w księdze bankowej i handlowej). Ryzyko płynności i ryzyko stopy procentowej występuje przede wszystkim w Banku, natomiast ryzyko walutowe - w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej) i w Banku (w księdze handlowej; ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej). W DM BOŚ S.A., w księdze handlowej, występuje także ryzyko cen akcji i towarów.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie jest dokonywane w oparciu o ustalony przez Radę Nadzorczą Banku i Radę Nadzorczą DM BOŚ S.A. poziom apetytu na ryzyko, określony za pomocą zestawu limitów wewnętrznych; na ich podstawie ustanowiono system wczesnego ostrzegania, który koncentruje się na identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu, kontrolowaniu i raportowaniu ryzyka.

Transakcje księgi bankowej stanowią podstawową działalność Banku, tzn. wynikają z działalności komercyjnej, w tym: pozyskiwania źródeł finansowania i efektywnego zarządzania płynnością finansową. Poziom i profil ryzyka finansowego jest regularnie monitorowany i raportowany: Radzie Nadzorczej Banku, Radzie Nadzorczej DM BOŚ S.A., Zarządowi Banku, Zarządowi DM BOŚ S.A., Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitetowi ZAP) oraz Komitetowi Płynności i Ryzyka Rynkowego.

2.1. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest jako utrata zdolności Grupy do terminowego regulowania zobowiązań, zdolności do pozyskiwania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów oraz zdolności do generowania dodatniego salda przepływów gotówkowych. Ryzyko płynności występuje przede wszystkim w Banku.

Celem, w zakresie zarządzania płynnością, jest zabezpieczenie płynności Grupy oraz utrzymanie zrównoważonej struktury aktywów i pasywów, zapewniającej bezpieczny profil płynności w poszczególnych pasmach czasowych, w podziale na płynność w złotych polskich oraz w głównych walutach obcych, a przede wszystkim – dla całkowitej pozycji płynności.

Płynność w Banku rozpatrywana jest w następującym horyzoncie czasowym: płynność bieżąca – w okresie do 7 dni, płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca, płynność średnioterminowa – w okresie powyżej 1 miesiąca do 12 miesięcy, płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności bieżącej i krótkoterminowej Bank wprowadził następujące miary i narzędzia: 1) aktywa płynne – stanowią bufor dla oczekiwanych i nieoczekiwanych wypływów w horyzoncie 30 dni; 2) zapas płynności – mierzy poziom aktywów płynnych, pomniejszonych o oczekiwane oraz nieoczekiwane wypływy, wyznaczone w terminie 30 dni; 3) ocenę stabilności bazy depozytowej; 4) nadzorcze miary płynności – współczynniki M1 i M2; 5) wymóg pokrycia wypływów netto (wskaźnik LCR); 6) lukę płynności krótkoterminowej (dla PLN, EUR, CHF i USD) – pokazuje poziom niedopasowania w strukturach finansowania w walutach obcych, luka ta przede wszystkim obejmuje przepływy z transakcji pochodnych oraz międzybankowych. W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności średnio- i długoterminowego Bank wyznacza i monitoruje: 1) lukę płynności kontraktową oraz urealnioną (która jest uzupełniana o systematycznie przeprowadzane analizy: stabilności bazy depozytowej, koncentracji bazy depozytowej oraz wielkości przedpłat kredytów oraz poziomu zrywalności depozytów); 2) wskaźniki pokrycia aktywów długoterminowych pasywami długoterminowymi; 3) wskaźnik pokrycia kredytów służących finansowaniu długoterminowych potrzeb klientów najbardziej stabilnymi źródłami finansowania); 4) miesięczny wskaźnik przedpłat kredytów; 5) nadzorcze miary płynności – współczynniki M3 i M4; 6) prognozę zapasu płynności, aktywów płynnych oraz nadzorczych miar płynności.

Dla większości z powyższych miar ustalane są limity lub wartości ostrzegawcze w ramach zestawu wewnętrznych limitów ryzyka płynności, których struktura ma charakter hierarchiczny (tzn. ustalane są na poziomie Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz Komitetu ZAP). Kształtowanie odpowiedniego profilu ryzyka płynności wspierane jest poprzez uwzględnienie kosztu płynności, w ramach obowiązującego w Banku systemu cen transferowych. Na dzień 31 grudnia 2014 r. obowiązujące limity były przestrzegane.

W 2014 roku Bank rozszerzył stosowane stress testy o dodatkowe analizy w zakresie płynności. W ich ramach bada kształtowanie się poziomu ryzyka płynności w przypadku materializacji skrajnie niekorzystnych czynników ryzyka. Analizy stress testing uwzględniają:

- 1) zaimplementowane zachowania behawioralne klientów Banku,
  - 2) czynniki rynkowe (w tym przede wszystkim: zmiany stóp procentowych oraz kursów walutowych).
- Przeprowadzane stress testy szacują wpływ czynników ryzyka o charakterze krótkoterminowym (tj. w okresie od 1 do 2 tygodni), jak i mniej dotkliwe, ale utrzymujące się w czasie (tj. w okresie od 1 do 2 miesięcy). Przeprowadzane stress testy mają m.in. na celu oszacowanie długości okresu, w którym Bank będzie w stanie realizować zobowiązania klientów.

Proces monitorowania ryzyka płynności jest w Banku wspierany przez dedykowany system informatyczny, w szczególności w zakresie generowania luki płynności kontraktowej i urealnionej.

Płynność Banku oraz poziom ryzyka płynności są na bieżąco monitorowane a informacja, w ramach raportów dziennych, jest przekazywana dla Członków Zarządu Banku i Komitetu ZAP. Wyniki analizy w zakresie ryzyka płynności, w cyklach tygodniowych – są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych - dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego Banku, uwzględnia się ryzyko płynności. Na dzień 31 grudnia 2014 r. ryzyko płynności było istotne, utworzono kapitał wewnętrzny w wysokości 40 mln zł.

W celu realizacji wymogów zewnętrznych, w BOŚ S.A. wyznacza się wielkość wskaźników płynności, zgodnie z nadzorczymi miarami płynności krótkoterminowej i długoterminowej. W 2014 r., podobnie jak w 2013 roku, normy nadzorcze w zakresie płynności były przestrzegane.

2.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian stóp procentowych na prognozowany wynik finansowy, wartość ekonomiczną kapitału własnego oraz wartość bieżącą posiadanych dłużnych papierów wartościowych. Ryzyko stopy procentowej występuje głównie w działalności Banku, zarówno w księdze bankowej jak i handlowej.

2.2.1. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej jest dążenie do stabilizacji i optymalizacji wyniku odsetkowego oraz marży odsetkowej Banku przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału własnego. W tym celu Bank wykorzystuje dwa narzędzia: posiadany w księdze bankowej portfel inwestycyjny oraz transakcje pochodne, dokonywane w ramach rachunkowości zabezpieczeń.

Portfel inwestycyjny pełni dwie funkcje: 1) stabilizuje wynik i marżę odsetkową i jednocześnie 2) stanowi zapas aktywów w procesie zarządzania płynnością Banku.

W celu utrzymania akceptowanego profilu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej, Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń: 1) przepływów pieniężnych oraz 2) wartości godziwej. Celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w EUR, udzielonych do dnia rozpoczęcia powiązania zabezpieczającego (z kategorii kredytów normalnych i „pod obserwacją” wydzielony został portfel jednoznacznie określonych transakcji zabezpieczonych transakcjami IRS); wartość portfela przyjęta do zabezpieczenia jest tożsama z nominałem zawartych transakcji zabezpieczających; zmiany wyceny przeprowadzonych transakcji zabezpieczających IRS nie zwiększają fluktuacji wyniku finansowego. Celem rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jest zabezpieczenie wartości godziwej obligacji Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu, stanowiących część portfela do sprzedaży; przeprowadzone transakcje zabezpieczające IRS ograniczają fluktuacje kapitału pod wpływem zmiany stóp procentowych.

Proces monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w Banku jest wspierany przez zaimplementowany system informatyczny, w szczególności w zakresie: 1) generowania luki stopy procentowej (luki przeszacowania), 2) symulacji wyniku odsetkowego, 3) symulacji wartości bieżącej, 4) badania szoków cenowych w ramach analizy ryzyka bazowego, 5) analizy ryzyka krzywej dochodowości, 6) analizy ryzyka opcji klienta oraz 7) testów warunków skrajnych.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału własnego (WEK) na zmianę stóp o -200 p.b. wyniosło 149,74 mln zł, o +200 p.b. -119,66 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2014 r. wynik odsetkowy (WO), przy założeniu równoległego przesunięcia stóp procentowych, może zmniejszyć się o -12,88 mln zł - w przypadku obniżenia się stóp procentowych oraz zwiększyć się o 13,63 mln zł - w przypadku wzrostu stóp procentowych (wrażliwość ta została wyliczona przy założeniu, że stopy procentowe po zmianie muszą przyjmować wartości nie mniejsze niż 0). Na dzień 31 grudnia 2014 r. Bank był narażony na ryzyko opcji klienta, ryzyko bazowe oraz krzywej dochodowości.

Na podstawie stosowanych miar, Bank wyznaczył następujące wewnętrzne limity i wartości ostrzegawcze, wyznaczone według stanu na koniec każdego miesiąca: 1) wrażliwość wyniku odsetkowego na negatywny wpływ zmiany stóp procentowych o ± 100 p.b, 2) wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału własnego przy negatywnej zmianie stóp procentowych o ± 200 p.b. Na dzień 31 grudnia 2014 r. obowiązujące limity były przestrzegane.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę stress testing, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. Badany jest przede wszystkim wpływ skrajnie niekorzystnych zmian:

- 1) stóp procentowych na: a) wynik odsetkowy (WO), b) wartość ekonomiczną kapitału własnego (WEK), c) na portfel w księdze bankowej: papierów wartościowych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, dłużnych papierów wartościowych, transakcji IRS oraz FX swap,
- 2) kursów walutowych na WO oraz WEK,
- 3) stóp procentowych i kursów walutowych łącznie na WO oraz WEK.

Wyniki analiz pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność w księdze bankowej Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki analizy w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego Banku, uwzględnia się ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej. Na dzień 31 grudnia 2014 r. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej było istotne, utworzono kapitał wewnętrzny w wysokości 15,31 mln zł.

2.2.2. Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze handlowej jest uzyskanie w tym obszarze zakładanego w planie finansowym wyniku finansowego, przy akceptowalnej ekspozycji na przedmiotowe ryzyko oraz minimalizacja negatywnych skutków tego ryzyka z tytułu posiadanych w księdze handlowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej występuje głównie w Banku. Zgodnie ze strategią Grupy, działalność w księdze handlowej uzupełnia działalność w księdze bankowej. Bank monitoruje ryzyko w księdze handlowej stosując następujące zasady: 1) prowadzi działalność handlową na poziomie znaczącym, przy czym działalność ta pełni rolę uzupełniającą w stosunku do innych obszarów funkcjonowania Banku; 2) do księgi handlowej są kupowane jedynie płynne instrumenty, umożliwiające zamknięcie ryzyka w przypadku przekroczenia obowiązujących limitów; 3) ryzyko generowane w księdze handlowej jest systematycznie monitorowane, a jego poziom jest kontrolowany i ograniczany za pomocą limitów; 4) Zarząd Banku, w sytuacji dużej niepewności na rynkach finansowych, może podjąć decyzje o przejściowym, znaczącym ograniczeniu działalności handlowej.

W BOŚ S.A., w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, wykorzystuje się: 1) model wartości zagrożonej (model VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność stóp procentowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy oraz 2) BPV (tzn. wrażliwość papierów wartościowych i instrumentów pochodnych, generujących ryzyko stopy procentowej na zmianę stóp procentowych o 1 p.b.), 3) system limitów oraz 4) analizy stress testing.

Według stanu na 31 grudnia 2014 r. VaR stopy procentowej dla portfela handlowego wyniósł 471 tys. zł, natomiast BPV dla portfela handlowego (przy wzroście stóp procentowych o 1 p.b.) 1 tys. zł.

W celu weryfikacji modelu VaR stopy procentowej, Bank, raz na miesiąc przeprowadza analizę back-testing, kalkulowaną poprzez porównanie maksymalnych strat wyznaczonych z modelu VaR z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku, wynikającymi z rewaluacji pozycji.

System limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej obejmuje:

- 1) limit na VaR 10-dniowy, poprzez przeskalowanie VaR 1-dniowego na VaR 10-dniowy,
- 2) limity BPV dla instrumentów generujących ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, obowiązujące zarówno w ciągu dnia, jak i na koniec dnia roboczego, zarówno łącznie jak i osobno dla pozycji w papierach dłużnych i w IRS,
- 3) limity maksymalnej dwudniowej i ciągniętej miesięcznej straty na pozycjach w portfelu handlowym.

Kalkulowanie i monitorowanie poziomu wykorzystania poszczególnych limitów jest przeprowadzane wg stanu na każdy dzień roboczy, a w odniesieniu do limitów BPV - również w ciągu dnia. Na dzień 31 grudnia 2014 r. obowiązujące limity były przestrzegane.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę stress testing, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. Badany jest wpływ skrajnie niekorzystnych zmian poziomu rynkowych stóp procentowych na wynik Banku oraz zmian zmienności stóp procentowych w okresie 250 dni roboczych i korelacji pomiędzy zmiennościami stóp procentowych na poziom VaR zarówno za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej. Wyniki tej analizy pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność w księdze handlowej Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej jest na bieżąco monitorowane a informacja, w ramach raportów dziennych, jest przekazywana dla Członków Zarządu Banku i Komitetu ZAP. Wyniki analizy w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, w cyklach tygodniowych – są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych - dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku. Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej kształtowało się na niskim poziomie.

2.3. Ryzyko walutowe

Przez ryzyko walutowe rozumie się potencjalny niekorzystny wpływ zmian kursów na wyniki finansowe Grupy. Ryzyko to jest generowane w Banku (w księdze handlowej) oraz w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej jak i niehandlowej).

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym w księdze bankowej jest nieutrzymywanie otwartych indywidualnych pozycji w zakresie strukturalnej pozycji FX. Ekspozycje walutowe, wynikające z działalności prowadzonej w ramach księgi bankowej, są systematycznie transferowane do Departamentu Skarbu tego samego dnia lub najpóźniej – następnego dnia roboczego.

Ryzyko walutowe w portfelu niehandlowym w DM BOŚ S.A. wynika z deponowania przez DM BOŚ S.A. środków pieniężnych na rachunkach zagranicznych brokerów, którzy dokonują na zlecenie klientów DM BOŚ S.A. transakcji kupna i sprzedaży instrumentów finansowych na giełdach zagranicznych. Ryzyko walutowe w księdze niehandlowej implikują również pozycje związane z działalnością DM BOŚ S.A. prowadzoną w Oddziale w Republice Czeskiej, które nie stanowią pozycji zaliczonych do portfela handlowego. Ponadto DM BOŚ S.A. do portfela niehandlowego zalicza również pozycje walutowe stanowiące złożone depozyty zabezpieczające transakcje wykonywane na zagranicznych rynkach obrotu towarowego. DM BOŚ S.A. posiada otwarte pozycje walutowe w USD, EUR i CZK w portfelu niehandlowym, a ryzyko walutowe w tym portfelu jest zarządzane w ramach limitu całkowitej pozycji walutowej dla księgi handlowej i niehandlowej łącznie.

W księdze handlowej ryzyko walutowe jest generowane zarówno w Banku, jak i w DM BOŚ S.A. Ryzyko walutowe w księdze handlowej dotyczyło przede wszystkim DM BOŚ S.A., w mniejszym stopniu Banku. Otwarte pozycje walutowe w księdze handlowej DM BOŚ S.A. wynikają ze świadczenia usług na rzecz klientów w zakresie obrotu instrumentami pochodnymi oraz z wykonywania czynności usługowych na rynku regulowanym.

W Grupie istnieje uspołniony system zarządzania ryzykiem walutowym, liczony odrębnie dla Banku i DM BOŚ S.A. Dla monitorowania ryzyka walutowego na otwartych pozycjach walutowych w księdze handlowej (bilansowych i pozabilansowych), podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, Bank stosuje: 1) model wartości zagrożonej (VaR), wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność kursów walutowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy, 2) system limitów wewnętrznych oraz 3) analizy stress testing.

Wartość VaR-u 10-dniowego na dzień 31 grudnia 2014 roku dla Banku wyniosła 65 tys. zł, dla DM BOŚ S.A. - 1 514 tys. zł, dla Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. – 1 544 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013 roku wartości te wyniosły odpowiednio: 159 tys. zł, 7 364 tys. zł, 7 341 tys. zł).

Bank, w celu weryfikacji modelu VaR, raz na miesiąc przeprowadza analizę back-testing, poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR, z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku, wynikającymi z rewaluacji pozycji.

System limitów w zakresie ryzyka walutowego w księdze handlowej obejmuje:

- 1) limit na VaR 10-dniowy, poprzez przeskalowanie VaR 1-dniowego na VaR 10-dniowy,
- 2) limity kwotowe na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut obowiązujące zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia roboczego,
- 3) limity straty dziennej i ciągłej miesięcznej z tytułu transakcji wymiany walut,
- 4) w DM BOŚ S.A. – limity całkowitej pozycji walutowej oraz limit na VaR.

Kontrola wykorzystania ww. limitów przeprowadzana jest każdego dnia roboczego, a limitów kwotowych na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut Banku - dodatkowo w ciągu dnia. Na dzień 31 grudnia 2014 r. obowiązujące limity były przestrzegane.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę stress testing, badając kształtowanie się poziomu ryzyka walutowego w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. Badany jest przede wszystkim wpływ skrajnie niekorzystnych zmian kursów walutowych w stosunku do zł i kursów krzyżowych par walutowych EUR/USD i EUR/CHF na wynik z pozycji wymiany oraz zmian zmienności kursów walutowych w okresie 250 dni roboczych i korelacji pomiędzy zmiennościami kursów walutowych na poziom VaR, zarówno za pomocą metody historycznej, jak i parametrycznej. Wyniki analizy stress-testing pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji, działalność Banku w zakresie ryzyka walutowego utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Ryzyko walutowe w księdze handlowej jest na bieżąco monitorowane a informacja, w ramach raportów dziennych, jest przekazywana dla Członków Zarządu Banku i Komitetu ZAP. Wyniki analizy w zakresie ryzyka walutowego w cyklach tygodniowych – są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych - dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku. Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko walutowe kształtowało się na umiarkowanym poziomie.

2.4. Ryzyko cen akcji, towarów i instrumentów pochodnych

Ryzyko to występuje głównie w działalności DM BOŚ S.A. i wynika z wpływu zmian cen akcji, towarów i instrumentów pochodnych na wartość kapitału i na wynik finansowy.

Transakcje na instrumentach pochodnych oraz akcjach realizowane na rachunek DM BOŚ S.A. dotyczą przede wszystkim działalności DM BOŚ S.A. jako animatora rynku i w przeważającej większości przypadków są zamykane na koniec dnia. Istotne zaangażowanie w instrumenty kapitałowe występuje jedynie w przypadku otwieranych przez DM BOŚ S.A. transakcji arbitrażowych oraz w funkcji animatora emitenta. Transakcje arbitrażowe polegają na wykorzystaniu tymczasowej nierównowagi cen pomiędzy dwoma rynkami (głównie pomiędzy kontraktami terminowymi na indeks WIG20 oraz cenami akcji spółek wchodzących w skład tego indeksu). Transakcje arbitrażowe na kontrakty walutowe są zawierane na GPW oraz w Saxo Banku. Ryzyko to jest ograniczane poprzez całkowite limity zaangażowania, zarówno w odniesieniu do transakcji zabezpieczonych, jak i niezabezpieczonych).

W DM BOŚ S.A. na dzień 31 grudnia 2014 r. wykorzystanie limitu zaangażowania w transakcje arbitrażowe wynosiło 29,6%, natomiast limitu w transakcje niezabezpieczone 75,6%.

Dodatkowo w DM BOŚ S.A. istnieje hierarchiczna struktura limitów ryzyka rynkowego, składająca się z: 1) całkowitego limitu ryzyka rynkowego, stanowiącego limit wartości zagrożonej dla całości działalności DM BOŚ S.A. oraz limit wolumenowy wyłącznie w zakresie instrumentów rynku obrotu towarowego, 2) poziomu strukturalnego limitu ryzyka rynkowego, w skład którego wchodzi limity straty w ujęciu narastającym, całkowitej pozycji walutowej, limity wartości zagrożonej dla poszczególnych linii biznesowych oraz limit produktowy, 3) poziomu operacyjnego, do którego zaliczono limity wartości zagrożonej dla poszczególnych segmentów w ramach linii biznesowych DM BOŚ S.A., odpowiedzialnych za powstanie ryzyka rynkowego oraz limity pozycji w układzie geograficznym.

3. RYZYKO OPERACYJNE I BRAKU ZGODNOŚCI

3.1. Ryzyko operacyjne

Bieżące i systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym było realizowane z wykorzystaniem modelu zbudowanego w oparciu o metody jakościowe i ilościowe, przede wszystkim nastawionego na działania prewencyjne, ograniczające ekspozycję Banku na przedmiotowe ryzyko. W szczególności odbywało się to poprzez:

- 1) organizację procesów w sposób ograniczający powstawanie zagrożeń z tytułu ryzyka operacyjnego,
- 2) monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego za pomocą wdrożonej metodyki kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI),
- 3) monitorowanie wielkości objętych limitami na ryzyko operacyjne, w szczególności stopnia wykorzystywania przyjętych limitów tolerancji i apetytu na ryzyko operacyjne,
- 4) okresowe przeglądy ryzyka operacyjnego, oparte na modelach samooceny,

- 5) gromadzenie informacji w bazie zdarzeń ryzyka operacyjnego wykorzystywanych do monitorowania ryzyka operacyjnego oraz pomiaru i szacowania strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- 6) przeprowadzanie okresowych testów warunków skrajnych dla potencjalnych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego,
- 7) monitorowanie ryzyka współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w szczególności w zakresie usług outsourcingowych,
- 8) bieżące, sprawne rozwiązywanie problemów wynikających z zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego tak, aby nie miały one istotnego wpływu na działalność Banku,
- 9) regularne raportowanie z zakresu ryzyka operacyjnego, obejmujące w szczególności poziom i profil ryzyka operacyjnego, poziom wykorzystania limitów na ryzyko operacyjne oraz wielkość strat z tytułu zaistniałych zdarzenia ryzyka operacyjnego.

W 2014 roku w Banku zrealizowano szereg zadań wynikających z wdrożonych w 2013 r. wymagań wynikających z Rekomendacji M oraz kontynuowano wprowadzanie usprawnień systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W ramach działań usprawniających system zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku, w I półroczu 2014 r. dokonano przeglądu i nowelizacji Polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym w BOŚ S.A. pod kątem m.in. uwzględnienia dobrych praktyk rynkowych z zakresu zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także zmodyfikowano zasady funkcjonowania Komitetu Ryzyka Operacyjnego (KRO) głównie w zakresie uaktualnienia i doprecyzowania zadań KRO oraz wzmocnienia roli obszaru biznesowego w ramach funkcjonowania Komitetu.

W II półroczu 2014 r. wprowadzono nowe Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym w BOŚ S.A., mając na celu przede wszystkim poprawę efektywności systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, doprecyzowanie zadań poszczególnych komórek organizacyjnych uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także uwzględnienie wymagań nadzorczych wynikających z przeprowadzonej w 2014 roku oceny BION oraz dobrych praktyk rynkowych w przedmiotowym zakresie.

Jednocześnie w 2014 roku zrealizowano szereg zadań w ramach organizacji systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym m.in. ustalono i zatwierdzono limity apetytu oraz tolerancji na ryzyko operacyjne, okresowo monitorowano wykorzystanie obowiązujących limitów na ryzyko operacyjne, dokonano przeglądu i modyfikacji kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI), przeprowadzono testy warunków skrajnych dla ryzyka operacyjnego, przygotowano rozwiązania dla nowej sprawozdawczości Basel III z zakresu ryzyka operacyjnego, opracowano Mapy ryzyka operacyjnego na I i II półrocze 2014 r. oraz przeprowadzono ocenę istotności podmiotów zależnych w Grupie Kapitałowej BOŚ w zakresie generowanego ryzyka operacyjnego.

W 2014 roku nie odnotowano zdarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku. W stosunku do zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego podejmowano działania wyjaśniające oraz ograniczające potencjalne straty.

3.2. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, przepisów wewnętrznych i przyjętych przez Bank standardów postępowania. Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest:

- przeciwdziałanie możliwości wystąpienia sankcji prawnych, strat finansowych lub utraty reputacji, które mogą być konsekwencją niezastosowania się do przepisów prawa, przepisów wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania,
- utrwalanie wizerunku Banku jako instytucji działającej zgodnie z prawem, uczciwej, rzetelnej, przyjaznej dla otoczenia wiarygodnej i odpowiedzialnej biznesowo.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje w szczególności następujące obszary:

- zapobieganie prowadzeniu w Banku działalności niezgodnej z prawem,
- ochronę informacji,
- wdrażanie i monitorowanie przestrzegania standardów etycznych,
- realizację transakcji własnych,
- przyjmowanie lub przekazywanie korzyści i prezentów,
- prowadzenie działalności reklamowej i marketingowej,
- tworzenie produktów bankowych,
- reklamacje klientów,
- zarządzanie konfliktami interesów.

W 2014 r. w Banku kontynuowany był proces zmian systemowych w zarządzaniu ryzykiem braku zgodności, które obejmuje projektowanie przepisów, procedur i rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności. Dokonano nowelizacji „Założeń i polityki BOŚ S.A. w zakresie ryzyka braku zgodności” oraz „Zasad zarządzania ryzykiem braku zgodności w BOŚ S.A.”, w szczególności pod kątem uwzględnienia dobrych praktyk wynikających z Zasad Ładu Korporacyjnego oraz uszczegółowienia zapisów dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności w Grupie Kapitałowej.

W 2014 r. nie odnotowano zdarzeń, które w sposób istotny wpłynęłyby na poziom ryzyka braku zgodności. Bank koncentrował swoje działania na zapobieganiu wystąpieniu ryzyka braku zgodności, m.in. poprzez propagowanie przestrzegania norm i standardów etycznych wynikających z Kodeksu etyki Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania.

IV. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

1. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI

Zarządzanie zasobami finansowymi jest podstawowym elementem działalności operacyjnej Grupy. Polega ono na takim kształtowaniu wielkości oraz struktury bilansu, tj. aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych, które pozwalają na osiągnięcie równomiernego strumienia dochodów przy równoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa prowadzonej działalności.

Polityka zarządzania aktywami i pasywami Grupy kształtowana jest przez Zarząd Banku oraz przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Podstawowymi miernikami zdolności Grupy BOŚ S.A. do regulowania zobowiązań jest poziom płynności i adekwatności kapitałowej. Bank, z odpowiednim wyprzedzeniem, podejmował decyzje dotyczące pozyskania długoterminowych środków oraz zwiększenia stabilności bazy depozytowej, zapewniające odpowiednią strukturę bilansu i umożliwiające bezpieczną realizację Planu finansowego.

Struktura zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów zapewnia Grupie zdolność do realizacji swoich zobowiązań oraz finansowania swego rozwoju. W analizowanym okresie jej rozwój odbywał się przy bezpiecznym poziomie współczynnika wypłacalności.

Na jakość zarządzania bilansem, a tym samym również na realizację zobowiązań Grupy, wpływ ma również sposób zarządzania głównie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym. Sposób zarządzania tymi ryzykami oraz ich monitorowanie wskazują, iż Grupa posiada zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań na odpowiednim poziomie.

2. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA

W 2014 roku nie zaszły zmiany w zasadach zarządzania Banku i jego Grupy Kapitałowej.

3. CZYNNIKI I NIETYPOWE ZDARZENIA

W 2014 r. nie wystąpiły nietypowe zdarzenia mające znaczący wpływ na wyniki finansowe Grupy.

4. RÓŻNICA POMIĘDZY PROGNOZAMI A ZREALIZOWANYMI WYNIKAMI

BOŚ S.A. nie publikował prognoz wyników finansowych.

5. GŁÓWNE INWESTYCJE

W 2014 r. nakłady inwestycyjne BOŚ S.A. wyniosły 63,2 mln zł.

Największą część nakładów inwestycyjnych Grupy stanowiły (31,8 mln zł) nakłady związane z budową farmy wiatrowej przez spółkę pośrednio zależną Banku MS Wind.

Nadkłady inwestycyjne poniesione przez DM BOŚ w 2014 roku związane były głównie z rozwojem systemów i infrastruktury teleinformatycznej mającej na celu podniesienie standardu obsługi klienta zarówno na rynku instrumentów finansowych jak i na rynku towarowym.

W Banku obszarze bezpieczeństwa realizowane były projekty związane głównie z podwyższeniem standardów zabezpieczenia teleinformatycznego systemów Banku. Ponadto wykonano modernizacje elektronicznych systemów zabezpieczeń w placówkach i serwerowniach. Znaczącą część nakładów stanowiły projekty z udziałem IT, w tym w szczególności związane z zapewnieniem ciągłości działania teleinformatycznego Banku, zakupu sprzętu komputerowego oraz licencji. Projekty z obszaru administracyjnego dotyczyły przede wszystkim modernizacji sieci sprzedaży.

W 2014 r. realizowano łącznie szesnaście projektów, w tym cztery projekty nowo powołane i dwanaście kontynuowanych z roku poprzedniego. Z sukcesem przekazano do użytkowania produkty prac zrealizowane w czternastu projektach, w tym w dziewięciu oddano do użytkowania wszystkie przewidziane produkty projektu i zakończono prace wdrożeniowe. Dla siedmiu projektów prace wdrożeniowe będą kontynuowane w następnym roku. W roku 2014 rozpoczęto prace analityczne związane z przygotowaniem do realizacji kolejnych przedsięwzięć inwestycyjnych na rok 2015.

Realizowane w 2014 r. projekty wynikały z inicjatyw o charakterze biznesowym lub efektywnościowym jak również z konieczności dostosowania Banku do wymogów prawnych i/lub regulacyjnych instytucji nadzorczych.

Wśród realizowanych projektów o charakterze prawno-regulacyjnym najistotniejsze to projekty dostosowujące Bank do wymogów:

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)
  - w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji w ramach projektu EMIR,
  - wynikających z zasad BAZYLEI III (pakiet CRD IV/CRR) - dostosowanie wewnętrznych procesów oraz rozwiązań IT do wymagań nadzorczych w obszarze kalkulacji norm ostrożnościowych oraz wdrożenie narzędzia w obszarze sprawozdawczości obligatoryjnej zgodnie z CRR i CRD IV,
  - związanych z obowiązkową sprawozdawczością finansową ITS wg wymagań EBA.
- Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego:
  - Rekomendacji J w zakresie danych o zabezpieczeniach,
  - Rekomendacji D dotyczącej zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach (projekt nieinwestycyjny), w tym dotyczących zarządzania jakością danych,
  - wymogów Rekomendacji T, S i J w zakresie walidacji modeli oraz zapewnienia bardziej wiarygodnych modeli oceny ryzyka wspierającego proces walidacji w oparciu o wyniki przeprowadzonej walidacji modeli scoringowych i ratingowych.
- KIR S.A. w zakresie nowych systemów rozliczeniowych planowanych do wdrożenia w ramach ELIXIR-OK i EUROELIXIR-OK,
- zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego dotyczących odpisów z tytułu utraty wartości w ramach wdrożenia aplikacji wspierającej wyznaczanie odpisów z tytułu utraty wartości metodą portfelową wraz ze zmianą metodologii wyznaczania parametrów wykorzystywanych w wycenie portfelowej.

Wśród realizowanych projektów o charakterze biznesowym oraz związanych ze zwiększeniem efektywności działania Banku najistotniejsze to:

- centralizacja funkcji Back Office,
- projekt IPS obejmujący zastąpienie systemu WWW nową platformą www.bossabank.pl pozwalającą na przekształcenie funkcji systemu WWW Banku z informacyjnej na pro-sprzedażową,
- uruchomienie nowego serwisu bankowości internetowej dla klientów pionu korporacji i finansów publicznych – projekt CEB+,
- wdrożenie aplikacji umożliwiającej zwiększenie efektywności prowadzonych działań windykacyjnych w obszarze klienta detalicznego,
- migracja kart kredytowych VISA do MasterCard i ich obsługi przez CA Trevica,
- modernizacja siedziby oddziału i CK Gdańsk.

6. UZALEŻNIENIE OD PARTNERÓW

W analizowanym okresie podmioty Grupy nie posiadały klientów, których udział osiągałby co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży.

7. TRANSAKcje Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Opis transakcji z podmiotami powiązаныmi został zamieszczony w nocie 44 Roczego Sprawozdania Finansowego za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 r.

8. SEZONOWOŚĆ LUB CYKliczNOŚĆ

W działalności Grupy BOŚ S.A. nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

9. INFORMACJE O UMOWACH BANKU

9.1. Umowy znaczące

W 2014 r. Bank informował w raportach bieżących o wszystkich zawartych umowach znaczących. Informacja o znaczących umowach zawartych w 2014 r. została zamieszczona w rozdz. I pkt 3. „Istotne zdarzenia w 2014 r.”.

9.2. Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru

Umowy zawarte z Bankiem Centralnym i organami nadzoru:

- Umowa dodatkowa z NBP zawarta w dniu 18 listopada 2008 r. w sprawie uregulowania zasad zawierania i rozliczania transakcji;
- Umowa ramowa z NBP zawarta w dniu 4 listopada 2008 r. w sprawie uregulowania zasad zawierania i rozliczania transakcji;
- Umowa z NBP zawarta w dniu 25 kwietnia 2007 r. w sprawie przekazywania informacji sprawozdawczych do NBP i korzystania z Portalu Systemu Informacji Sprawozdawczej;
- Umowa z NBP z dnia 14 kwietnia 2010 r. o udzielanie kredytu technicznego i przenoszenie praw z papierów wartościowych;
- Umowa z NBP z dnia 14 kwietnia 2010 r. o udzielanie kredytu lombardowego i o zastaw zabezpieczający ten kredyt;
- Umowa z NBP z dnia 24 marca 2011 r. o prowadzenie rachunku i konta depozytowego papierów wartościowych w rejestrze papierów wartościowych;
- Umowa z Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 25 marca 2011 r. na korzystanie z Portalu Komisji Nadzoru Finansowego;
- Umowa z NBP z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie warunków otwierania i prowadzenia rachunku w euro w systemie TARGET2-NBP, zawarta między NBP a uczestnikami TARGET2-NBP;
- Umowa z NBP z dnia 9 maja 2012 r. o warunkach pobierania i odprowadzania waluty polskiej i czynnościach z tym związanych;
- Umowa z NBP z dnia 4 czerwca 2013 r. w sprawie prowadzenia rachunku w SORBNET2;
- Umowa z NBP z dnia 7 czerwca 2013 r. w sprawie prowadzenia rachunku lokaty terminowej Banku w złotych w systemie SORBNET2;
- Umowa z NBP z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie warunków pobierania i odprowadzania waluty polskiej i czynności z tym związanych.

9.3. Umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

Umowy o dokonanie badań sprawozdań finansowych

Umowa zawarta w dniu 9 czerwca 2014 r. z Deloitte Polska Sp. z o.o. Sp.k. Przedmiotem umowy jest przeprowadzenie przeglądu i badanie sprawozdań finansowych za I półrocze i rok 2014 oraz przeprowadzenie oceny wypełniania przez Bank wymogów w zakresie przechowywania aktywów klienta.

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, spółki Deloitte Polska Sp. z o.o. Sp.k., wypłacone lub należne za rok obrotowy zostało zamieszczone w nocie nr 48 Roczego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego BOŚ S.A. za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 r.

10. INFORMACJA O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH

Bank nie prowadzi sprawy sądowej w wysokości 10% lub więcej kapitału własnego Banku.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. Bank występował:

- jako powód w 38 sprawach sądowych na łączną kwotę: 22,2 mln zł,
- jako pozwany w 46 sprawach sądowych na łączną kwotę: 38,0 mln zł.

11. TYTUŁY EGZEKUCYJNE, SPRZEDAŻ WIERZYTELNOŚCI I WARTOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

Klienci instytucjonalni

W 2014 r. wystawił 100 sztuk bankowych tytułów egzekucyjnych dotyczących klientów instytucjonalnych na łączną wartość 53,0 mln zł, w tym z tytułu należności głównej - 49,4 mln zł.

Bank sfinalizował transakcję sprzedaży wierzytelności wobec podmiotów prowadzących działalność gospodarczą:

- w dniu 11 marca 2014 r. - 148 sztuk wierzytelności - 43,8 mln zł,
- w dniu 31 października 2014 r. wierzytelność, należna Bankowi od Klienta w wysokości 2 mln zł,
- w dniu 3 grudnia 2014 r. - 92 sztuk wierzytelności - 59,8 mln zł.

Osoby fizyczne

W 2014 r. Bank wystawił 305 tytułów egzekucyjnych na łączną kwotę 54,4 mln zł dotyczących osób fizycznych.

W dniu 29 września 2014 r. Bank podpisał umowę sprzedaży pakietu wierzytelności należnych Bankowi od osób fizycznych. Wpływ ceny sprzedaży miał miejsce 2 października 2014 r. Umowa sprzedaży dotyczyła 1 646 wierzytelności o łącznej wartości nominalnej 39,6 mln zł rozumianej jako suma kapitału, odsetek i kosztów.

Wartość przyjętych przez Bank zabezpieczeń

Na koniec grudnia 2014 r. wartość wszystkich przyjętych przez Bank zabezpieczeń, z pominięciem weksli in blanco, wyniosła 30 491,6 mln zł. Około 70,7% wszystkich zabezpieczeń stanowiły hipoteki, w kwocie 21 566,4 mln zł. Ustanowione zastawy o wartości 4 545,2 mln zł stanowiły 14,9% wszystkich zabezpieczeń. Kolejnymi, największymi wartościowo przyjmowanymi rodzajami zabezpieczeń były: ubezpieczenia kredytu w instytucji w kraju OECD i wpłaty na rachunek Banku, które stanowiły po 2,2% ogółu zabezpieczeń. Gwarancje lub poręczenia stanowiły 1,8%, natomiast przeniesienia prawa własności rzeczy ruchomej 0,8%. Pozostałe rodzaje zabezpieczeń, których udział w ogólnej sumie nie przekroczył 1% to blokady rachunku lokaty i poręczenia BGK.

12. INFORMACJA O DYWIDENDZIE

W związku dodatkowym zapotrzebowaniem na kapitał, wynikającym z regulacji Bazylea III (pakiet CRD IV/CRR) oraz planowanym rozwojem biznesu, Zarząd BOŚ S.A. zwróci się do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Ochrony Środowiska S.A. z wnioskiem o przeznaczenie całości wypracowanego zysku netto w 2014 r. na kapitał zapasowy.

W 2014 r. nie była wypłacona ani zadeklarowana dywidenda. W dniu 30 kwietnia 2014 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Banku za 2013 r. Zysk netto w wysokości 62 910 541,21 zł przeznaczony został w całości na kapitał zapasowy.

13. OPIS WYKORZYSTANIA WPŁYWÓW Z EMISJI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

BOŚ S.A. przeznaczył środki pozyskane w wyniku emisji obligacji własnych Banku oraz podwyższenia kapitału w formie emisji akcji serii P, zarejestrowanego w dniu 15 czerwca 2012 r., na finansowanie akcji kredytowej Banku oraz poprawę struktury bilansu Banku.

14. AKCJE W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku byli w posiadaniu następującej liczby akcji BOŚ S.A. w dniu 31 grudnia 2014 r.:

Członkowie Zarządu Banku

- Mariusz Klimczak - Prezes Zarządu Banku, posiadał 19 110 akcji BOŚ S.A., o wartości nominalnej 191 100 zł. oraz prawo do 4 120 warrantów subskrypcyjnych serii B uprawniających do objęcia akcji BOŚ S.A.,
- Stanisław Kolasieński - Wiceprezes - pierwszy zastępca prezesa Zarządu Banku posiadał 8 377 akcji wartości nominalnej 83 770 zł. oraz prawo do 3 600 warrantów subskrypcyjnych serii B uprawniających do objęcia akcji BOŚ S.A.,
- Adam Grzebieluch - Wiceprezes Zarządu Banku, posiadał 9 887 akcji BOŚ S.A., o wartości nominalnej 98 870 zł. oraz prawo do 3 600 warrantów subskrypcyjnych serii B uprawniających do objęcia akcji BOŚ S.A.

Członkowie Rady Nadzorczej Banku

- Przewodniczący Rady Nadzorczej Marcin Likierski posiadał 3 000 akcji BOŚ S.A. o wartości nominalnej 30 000 zł,
- Członek Rady Nadzorczej Józef Kozioł posiadał 116 akcji BOŚ S.A. o wartości nominalnej 1 160 zł.

Pozostali członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku w okresie sprawozdawczym nie posiadali akcji oraz opcji do akcji BOŚ S.A.

W zakresie akcji i udziałów w jednostkach powiązanych nie występują powiązania osób zarządzających poprzez posiadanie akcji, udziałów.

15. PROGRAM OPCJI MENEDŻERSKICH

W 2012 r. w Grupie Kapitałowej BOŚ został uruchomiony trzyletni program motywacyjny dla kluczowych członków kadry menedżerskiej, tzw. program opcji menedżerskich („Program”), obejmujący lata: 2012, 2013 i 2014. W ramach Programu kadra menedżerska Grupy BOŚ S.A. nabywa prawa do otrzymania warrantów uprawniających do nabycia akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. po cenie nominalnej wynoszącej 35 zł. Jeden warrant uprawnia do nabycia jednej akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. Rozliczenie płatności następuje w instrumentach kapitałowych.

Program jest skierowany do maksymalnie 200 osób. Program składa się z trzech serii warrantów (odpowiednio na lata 2012, 2013 i 2014), przy czym maksymalna liczba warrantów oferowanych za dany rok nie może przekroczyć 200 tysięcy. Warranty są proponowane do nabycia osobom uprawnionym w odrębnych transzach w ramach każdej serii warrantów.

Warunkiem przyznania praw do warrantów jest osiągnięcie określonych warunków rynkowych związanych z kursem akcji Banku, warunków świadczenia usług oraz spełnienia nierynkowych warunków związanych z dokonaniem (zysk na akcję oraz cele indywidualne).

W związku z niespełnieniem w 2012 r. warunku kursu akcji i warunku zysku netto na akcje, Program za 2012 r. nie został zrealizowany.

W 2013 r. dokonano modyfikacji Programu polegającej na:

- dostosowaniu wielkości wskaźnika zysku netto na akcję do zaktualizowanej strategii Domu Maklerskiego BOŚ S.A.,
- dostosowaniu wskaźnika wzrostu kursu akcji w 2013 r. do poziomu uwzględniającego wpływ sytuacji na GPW,
- wprowadzono wskaźnik indywidualnego wkładu w zysk Grupy poprzez połączenie wskaźnika zysku na akcję z kryterium zadań indywidualnych.

Celem dokonanych zmian było utrzymanie wysokiej motywacji do realizacji zadań indywidualnych, a przez to do długoterminowego budowania wartości Banku oraz złagodzenie negatywnego wpływu na powodzenie Programu elementów niezależnych od menedżerów w okresie dekonjunktury na rynku.

Modyfikacja zwiększyła wartość godziwą ustalonych praw do warrantów. Krańcowy przyrost wartości godziwej (3,03 zł; data modyfikacji: 13 grudnia 2013 r.) został włączony w wycenę kwoty ujmowanej za świadczone usługi.

Program za 2013 r. zakończył się sukcesem. W okresie sprawozdawczym, po sprawdzeniu spełnienia warunków określonych w regulaminie, ustalono prawa 105 osób uprawnionych w ramach Grupy BOŚ do 200 000 warrantów serii B, z czego 15 720 warrantów - z przeznaczeniem do objęcia przez członków Zarządu(*) BOŚ S.A. W Dniu Oferty Bank zaproponował objęcie ustalonej liczby warrantów osobom uprawnionym. Termin wykonania praw do objęcia akcji serii S przez posiadaczy warrantów serii B upływa z dniem 31 grudnia 2017 r.

(*) w tym 2 osoby nie powołane w skład obecnej kadencji Zarządu BOŚ S.A.

Koszty rezerw utworzonych w okresie sprawozdawczym dla Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. z tytułu realizacji transzy II Programu (za 2013 r.) wynoszą 784 tys. zł.

Program jest kontynuowany w 2014 r. (transza III). Ustalono potencjalne prawa 168 osób w ramach Grupy BOŚ S.A. do 192 320 warrantów serii C, z czego 11 320 warrantów – z przeznaczeniem do objęcia przez członków Zarządu BOŚ S.A., w dwóch datach przyznania: 31 marca 2014 r. (wartość godziwa 14,08 zł) oraz 28 sierpnia 2014 r. (wartość godziwa 4,28 zł); ostateczne określenie liczby warrantów przeznaczonych do objęcia przez poszczególne osoby uprawnione oraz ostateczne określenie osób uprawnionych do ich nabycia nastąpi odrębnie w 2015 r. po sprawdzeniu spełnienia warunków określonych w regulaminie.

Koszty rezerw utworzonych w okresie sprawozdawczym dla Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. na poczet realizacji transzy III Programu wynoszą 1 581 tys. zł.

Wartość godziwą przyznanych warrantów Bank szacuje na dzień przyznania praw dla każdej transzy, na podstawie modelu symulacji Monte Carlo. W przyjętym modelu wyceny istotny wpływ na wyznaczoną cenę mają m.in. zmienność cen akcji, bieżąca cena czy okres realizacji warrantów przez uczestnika po nabyciu uprawnień. Zmienność akcji BOŚ S.A. wyznacza się za pomocą odchylenia standardowego na podstawie historycznych cen za okres ostatnich pięciu lat poprzedzających datę przyznania praw. Otrzymana wartość opcji dyskontowana jest na datę wyceny. Czynniki dyskontowe przyjmowane do kalkulacji wyceny są tworzone przy użyciu standardowego modelu konstrukcji krzywych IRS – krzywa zerokuponowa budowana ze stawek rynku międzybankowego, kwotowań kontraktów FRA oraz z kwotowań transakcji IRS. Krzywa ta jest używana w Banku m.in. do wyceny instrumentów pochodnych.

Poniżej przedstawiono zmiany w liczbie warrantów w trakcie roku sprawozdawczego:

	Warranty serii B	Warranty serii C
Niezrealizowane na 1 stycznia	-	-
Przyznane w ciągu roku	200 000	192 320
Umorzone w ciągu roku	-	-
Zrealizowane w ciągu roku	-	-
Wygaste w ciągu roku	-	-
Niezrealizowane na dzień 31 grudnia	200 000	192 320
Możliwe do realizacji na 31 grudnia	-	-

16. POLITYKA ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE W BOŚ S.A.

W celu wypełnienia wymogów uchwały Komisji Nadzoru Finansowego NR 258/2011 z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku, Bank wdrożył Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą BOŚ S.A. a także szczegółowe rozwiązania w tym zakresie w odpowiednim regulaminie oraz umowach o pracę zawartych z członkami Zarządu. Komitet ds. Wynagrodzeń powołany przez Radę Nadzorczą Banku opiniuje politykę zmiennych wynagrodzeń, opiniuje i projektuje zasady wynagradzania członków Zarządu, opiniuje i monitoruje wynagrodzenia zmienne osób zajmujących zidentyfikowane stanowiska kierownicze.

Polityka zmiennych wynagrodzeń zakłada m.in.:

- wypłatę co najmniej 50% ustalonego wynagrodzenia zmiennego w akcjach Banku Ochrony Środowiska, których wartość ustala się jako średnią cenę ważoną akcji Banku w obrotach sesyjnych na GPW w okresie od 1 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania premii do 31 stycznia roku, w którym następuje przyznanie premii. Przez akcje rozumie się:
  - akcje Banku Ochrony Środowiska S.A. notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
  - akcje wirtualne tzw. akcje fantomowe, o wartości odpowiadającej cenie akcji notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- odroczenie wypłaty 40% wynagrodzenia zmiennego w trzech równych rocznych ratach, płatne w gotówce, przy czym może ono zostać zmniejszone lub nie wypłacone w ogóle m.in. w sytuacji, gdy wyniki Banku znacząco odbiegają od zatwierdzonego planu finansowego na dany rok lub gdy spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 142 ust. 1 Ustawy – Prawo bankowe.
- ocenę wyników obejmującą okres 3 lat, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Przez wyniki rozumie się założone w strategii lub planie finansowym Banku na dany rok zadania efektywnościowe, finansowe, sprzedażowe i cele indywidualne.

W okresie sprawozdawczym oceniono wyniki i ustalono wynagrodzenia zmienne za 2013 r. Zidentyfikowanym osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku oraz przyznano i wypłacono część nieodroczoną, płatną w gotówce oraz w akcjach rzeczywistych Banku; ponadto, przyznano i wypłacono pierwszą transzę odroczonej części wynagrodzenia zmiennego za 2012 r. oraz – po upływie okresu retencyjnego – wypłacono świadczenie pieniężne będące ekwiwalentem akcji wirtualnych przyznanych za 2012 r.

Całkowity koszt wynagrodzeń zmiennych osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. przysługujących za wyniki 2013r. wyniósł 2 617,9 tys. zł, w tym członkowie Zarządu^(*) BOŚ S.A. 2 055,4 tys. zł. Z kwoty całkowitej:

- płatności w akcjach stanowiące świadczenie krótkoterminowe wynoszą 1 107,4 tys. zł, w tym członkowie Zarządu^(*) 1 027,8 tys. zł,
- odroczone wypłatę 885,8 tys. zł stanowiącą świadczenie długoterminowe, w tym członkowie Zarządu^(*) 822,0 tys. zł; kwoty odroczone zostaną wypłacone – po ich przyznaniu – w 3 kolejnych latach, tj. 2015, 2016 i 2017 w równych częściach,
- wypłacono w gotówce 624,7 tys. zł stanowiące świadczenie krótkoterminowe, w tym członkowie Zarządu^(*) 205,6 tys. zł.

Nadto, w okresie sprawozdawczym wypłacono pierwszą (z trzech) transzę odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2012 r. w łącznej kwocie 230,1 tys. zł stanowiącej świadczenie długoterminowe, w tym członkowie Zarządu^(*) 220,1 tys. zł oraz – po upływie okresu retencyjnego – wypłacono świadczenie pieniężne będące ekwiwalentem akcji wirtualnych przyznanych za wyniki 2012 r. w łącznej kwocie

388,9 tys. zł stanowiącej świadczenie krótkoterminowe (tylko członkowie Zarządu - w tym 2 osoby nie powołane w skład obecnej kadencji Zarządu BOŚ S.A.).

(*) w tym 2 osoby nie powołane w skład obecnej kadencji Zarządu BOŚ S.A.

Wyplata części nieodroczonej za 2013 r. (płatności w akcjach 1 107,4 tys. zł i w gotówce 624,7 tys. zł) oraz pierwszej transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2012 r. (230,1 tys. zł) zostały ujęte w ciężar 2013 r. Wyplata świadczenia pieniężnego będącego ekwiwalentem akcji wirtualnych przyznanych za wyniki 2012 r. została ujęta w ciężar 2012 r.

W okresie sprawozdawczym Bank utworzył rezerwę na wynagrodzenia zmienne za 2014 r. oraz na wyplata w przyszłych latach pozostałej części odroczonej za 2012 r. i części odroczonej za 2013 r. dla osób zajmujących stanowiska kierownicze w rozumieniu Uchwały 258/2011 KNF, w kwocie 2 300 tys. zł.

Dom Maklerski BOŚ S.A. stosuje zasady zmiennych składników wynagrodzeń opracowane w oparciu o przepisy Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2011 r. w sprawie zasad ustalania przez dom maklerski polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze (Dz.U. z 2011 r. nr 263, poz. 1569).

17. INFORMACJE NA TEMAT WARTOŚCI WYNAGRODZEŃ OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH

Informacje na temat wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści, odrębnie dla osób zarządzających i nadzorujących w przedsiębiorstwie Emitenta w roku 2014 zamieszczono w nocie 44 Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe BOŚ S.A. za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 r.

18. UMOWY DOTYCZĄCE REKOMPENSAT DLA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH

Wszystkie umowy o pracę zawarte z osobami zarządzającymi zawierały zasady rekompensat. W tym zakresie obowiązywały następujące zapisy:

Wszystkie umowy o pracę zawarte z osobami zarządzającymi zawierały zasady rekompensat. W tym zakresie obowiązywały następujące zapisy:

Do końca kadencji

a) w przypadku odwołania z pełnionej funkcji przed upływem kadencji:

- w 1 przypadku przewidywano wypłacenie od 4,5-krotnego do 6-krotnego stałego miesięcznego wynagrodzenia; wysokość odprawy przyznaje Rada Nadzorcza,
- w 4 przypadkach przewidywano wypłacenie od 2,5-krotnego do 4-krotnego stałego miesięcznego wynagrodzenia; wysokość odprawy przyznaje Rada Nadzorcza,

b) w przypadku wygaśnięcia umowy w związku z upływem kadencji:

- w 1 przypadku przewidywano wypłacenie od 4-krotnego do 6-krotnego stałego miesięcznego wynagrodzenia; wysokość odprawy przyznaje Rada Nadzorcza,
- w 4 przypadkach przewidywano wypłacenie od 3-krotnego do 4-krotnego stałego miesięcznego wynagrodzenia; wysokość odprawy przyznaje Rada Nadzorcza.

Ponadto, zawarte były umowy o zakazie konkurencji określające zasady wyplaty odszkodowań w zamian za nie podejmowanie pracy w innych bankach i na ich rzecz bez zgody Rady Nadzorczej. Zapisy w tym zakresie przewidują odszkodowania, wyplacane co miesiąc po ustaniu stosunku pracy, w wysokości 50% stałego wynagrodzenia należnego za ostatni miesiąc istnienia stosunku pracy:

- w 1 przypadku – przez okres 9 miesięcy,
- w 4 przypadkach – przez okres 6 miesięcy.

Od początku nowej kadencji

- a) w przypadku wygaśnięcia mandatu z powodu odwołania ze składu Zarządu przed upływem kadencji:
- w 4 przypadkach przewiduje się wypłacenie od 3-krotnego do 4-krotnego stałego miesięcznego wynagrodzenia; wysokość odprawy przyznaje Rada Nadzorcza,
  - w 1 przypadku przewiduje się wypłacenie od 4,5-krotnego do 6-krotnego stałego miesięcznego wynagrodzenia; wysokość odprawy przyznaje Rada Nadzorcza,
- b) w przypadku wygaśnięcia mandatu z powodu upływu kadencji Zarządu:
- w 4 przypadkach przewiduje się wypłacenie od 3-krotnego do 4-krotnego stałego miesięcznego wynagrodzenia; wysokość odprawy przyznaje Rada Nadzorcza,
  - w 1 przypadku przewiduje się wypłacenie od 4-krotnego do 6-krotnego stałego miesięcznego wynagrodzenia; wysokość odprawy przyznaje Rada Nadzorcza.

Ponadto, zawarte były umowy o zakazie konkurencji określające zasady wypłaty odszkodowań w zamian za nie podejmowanie pracy w innych bankach i na ich rzecz bez zgody Rady Nadzorczej. Zapisy w tym zakresie przewidują odszkodowania, wypłacane co miesiąc po ustaniu stosunku pracy, w wysokości 50% stałego wynagrodzenia należnego za ostatni miesiąc istnienia stosunku pracy:

- w 5 przypadkach – przez okres 6 miesięcy.

19. SZKOLENIA DLA PRACOWNIKÓW

Kluczowe obszary podnoszenia kwalifikacji oraz rozwoju pracowników Banku koncentrowały się na wsparciu celów biznesowych, rozwojowych, proekologicznych określonych w Planie Finansowym i Strategii Banku oraz dostosowaniu działań Banku do wymogów nadzorczych.

W podnoszeniu kompetencji zawodowych w szkoleniach tradycyjnych udział wzięło 3,3 tys. uczestników. Zakres podnoszenia kompetencji zawodowych:

- a) w ramach poszerzania specjalistycznej wiedzy merytorycznej, biznesowej, technologicznej oraz ekologicznej, zrealizowano szkolenia:
- w obszarze rynku korporacyjnego w zakresie: produktów korporacyjnych: faktoringu, finansowania łańcucha dostaw; produktów rozliczeniowych, kredytowych, skarbowych; odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej; nowej perspektywy programowej funduszy UE; bankowości internetowej oraz centralizacji funkcji wsparcia: obsługi systemu obiegu dokumentów,
  - w obszarze rynku detalicznego w zakresie: kompleksowego produktu o charakterze proekologicznym BOŚ EkoSystem; inicjatywy EKOWIEDZA dot. wiedzy niezbędnej do realizacji Strategii działania Banku w obszarze tworzenia i sprzedaży produktów ekologicznych, w tym urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, efektywności energetycznej; oferty produktowej dot. obsługi segmentów mikroprzedsiębiorstw, wspólnot mieszkaniowych i organizacji pozarządowych; obsługi systemu dot. projektów dopłatowych oraz centralizacji funkcji wsparcia,
  - dla pracowników Banku w zakresie wymogów nadzorczych, najlepszych praktyk rynkowych w zarządzaniu ryzykiem kredytowym, poprawy jakości oceny ryzyka kredytowego, walidacji modeli; analizy i oceny zabezpieczeń na nieruchomościach; kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego, aspektów prawnych oraz ryzyka dot. instrumentów pochodnych, obligacji korporacyjnych, profesjonalnej windykacji, zarządzania restrukturyzacją i naprawą przedsiębiorstw, aspektów ochrony danych osobowych,
  - podwyższające poziom kwalifikacji zawodowych pracowników w zakresie rozwoju rozwiązań infrastruktury informatycznej, nowych funkcjonalności systemu, architektury i metod administracji serwerami, zamknięć roku w systemie informatycznym, zapewnienia zgodności działania systemów informatycznych z uregulowaniami KNF,
- b) w ramach rozwoju kompetencji kadry menadżerskiej i pracowników zrealizowano szkolenia związane ze wzrostem umiejętności sprzedażowych z zachowaniem wysokiej jakości obsługi klienta:
- w obszarze rynku korporacyjnego: program „K2 sprzedaży – szkolenie sprzedażowe ze Standardami Sprzedaży w tle”; Moc Eko: program szkoleniowo-doradczy dla kadry ekologicznej,
  - w obszarze rynku detalicznego: warsztaty doskonalące umiejętności sprzedażowe w oparciu o Standardy Jakości Obsługi Klienta, program rozwojowy w zakresie profesjonalnej sprzedaży

- usług i produktów przez telefon; trening produktowo-sprzedażowy w obszarze pożyczki gotówkowej,
- c) w ramach działań związanych z rozwojem funkcji personalnej zrealizowano:
- cykl szkoleń adaptacyjnych dla nowych pracowników Banku,
  - program rozwoju kompetencji menadżerskich; coaching oraz szkolenia wzmacniające kompetencje kierownicze menadżerów, m.in. w zakresie prowadzenia rozmów oceniających z pracownikami, efektywności menadżera w sytuacjach trudnych,
  - warsztaty w zakresie zarządzania stresem,
  - cykl warsztatów w zakresie aktywizacji zawodowej dot. wsparcia pracowników w proaktywnym docieraniu do rynku pracy.

Ze szkoleń e-learningowych skorzystało łącznie 2,1 tys. osób, w tym ze szkoleń polegających na zdalnym kształceniu w oparciu o:

- kursy e-learningowe: 1,2 tys. osób. Tematy obejmowały zagadnienia dot. ekologii oraz produktów ekologicznych,
- dowolne materiały a następnie weryfikacji wiedzy poprzez test e-learningowy – 0,9 tys. osób. Tematy obejmowały znajomość m.in. produktów obszaru rynku detalicznego tj. pożyczka gotówkowa, produkty depozytowe, a także Standardów Jakości i Obsługi Klienta oraz zagadnień dot. ryzyka operacyjnego.

20. INFORMACJE PO DNIU BILANSOWYM

Zarząd Banku poinformował, że w dniu:

- 19 stycznia 2015 r. (raport bieżący nr 2/2015) doszła do skutku emisja obligacji BOŚ S.A. serii KT.1.39 w wysokości 109 mln zł. Emisja obligacji zorganizowana została przy udziale Domu Maklerskiego Banku Ochrony Środowiska S.A.
- 20 lutego 2015 r. (raport bieżący nr 3/2015) doszła do skutku emisja obligacji BOŚ S.A. serii S w wysokości 100 mln zł. Organizatorem i Depozytariuszem emisji obligacji serii S jest mBank S.A. z siedzibą w Warszawie.
- 26 lutego 2015 r. (raport bieżący nr 4/2015) Bank zawarł z jednym ze swoich strategicznych Klientów Umowę Kredytu Nieodnawialnego w kwocie 140 mln zł na okres do 19 lutego 2025 r. Kredyt jest przeznaczony na finansowanie projektu inwestycyjnego w branży mleczarskiej. Oprocentowanie kredytu jest oparte na stawce WIBOR 3M powiększonej o marżę Banku. Warunki cenowe Umowy nie odbiegają od warunków rynkowych i Umowa nie zawiera zapisów o karach umownych ani zapisów o zastrzeżeniu warunku bądź terminu. W związku z finansowaniem ww. Projektu Bank zawarł ponadto umowę o udzielenie limitu na zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej (IRS) w kwocie 26,3 mln zł na okres do 21 maja 2022 r. Limit Transakcyjny IRS jest przeznaczony na minimalizację ryzyka stopy procentowej związanej z Kredytem inwestycyjnym. Umowa nie zawiera zapisów o karach umownych ani zapisów o zastrzeżeniu warunku bądź terminu. Warunki cenowe umowy nie odbiegają od warunków rynkowych. Łączne aktualne zaangażowanie Banku wobec Klienta oraz grupy podmiotów z nim powiązanych, wynikające z umów zawartych przez Bank w okresie ostatnich 12 miesięcy, z uwzględnieniem ww. umów, wynosi 218,7 mln zł i przekracza 10% kapitałów własnych Banku. Najistotniejszą, z zawartych umów ze względu na wartość, jest omówiona powyżej Umowa Kredytu Nieodnawialnego.
- 5 marca 2015 r. (raport bieżący nr 5/2015) BOS S.A. zawarł Umowę Pożyczki z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, który postawił do dyspozycji BOŚ S.A. środki w wysokości 75 mln EUR na okres do 12 lat. Pożyczka przeznaczona jest na finansowanie projektów inwestycyjnych, realizowanych przez podmioty sektora finansów publicznych, małe i średnie przedsiębiorstwa zatrudniające do 250 pracowników oraz średnie przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 3 tysiące pracowników, w obszarze związanym z ochroną środowiska, efektywnością energetyczną, utrzymaniem infrastruktury, przemysłem, usługami i turystyką. Pożyczka będzie wykorzystana w transzach. Oprocentowanie pożyczki jest oparte na stopie bazowej EURIBOR + marża. Wartość umowy wynosi 310,6 mln zł wg średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2015 r. Umowa nie zawiera zapisów o karach umownych ani zapisów o zastrzeżeniu warunku bądź terminu. Warunki cenowe umowy nie odbiegają od warunków rynkowych. Kryterium uznania umowy za znaczącą jest wartość umowy przekraczająca 10% kapitałów własnych Banku.
- 6 marca 2015 r. (raport bieżący nr 6/2015) BOŚ S.A. zawarł z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju („EBOiR”), Spółką Polenergia S.A. („Sponsor”) oraz trzema jej podmiotami zależnymi („Kredytobiorcy”), tj.: Grupą PEP – Farma wiatrowa 1 Sp. z o.o. („GPFW1”), Grupą PEP – Farma

wiatrowa 4 Sp. z o.o. („GPFW4”) oraz Grupą PEP – Farma wiatrowa 6 Sp. z o.o. („GPFW6”), Aneks do Umowy finansowania 3 farm wiatrowych z dnia 4 października 2013 r., do której Bank przystąpił w dniu 29 lipca 2014 r. udzielając kredytu inwestycyjnego spółce GPFW4 w kwocie 238 mln zł na finansowanie kosztów budowy farmy wiatrowej Skurpie o mocy 36,8 MW (o czym Bank informował w raporcie bieżącym 47/2014). Na podstawie Aneksu kwota kredytu inwestycyjnego udostępnionego przez Bank uległa zwiększeniu o 26,3 mln zł w związku z rozbudową łącznej mocy farmy wiatrowej Skurpie do 43,7 MW. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie. Jednocześnie, Bank zawarł w dniu 6 marca 2015r. ze spółką GPFW4 oraz Sponsorem aneks do umowy kredytu VAT, na podstawie której kwota kredytu uległa zwiększeniu o kwotę 3,5 mln zł do kwoty 28,5 mln zł. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie. Umowa i aneksy nie zawierają zapisów o karach umownych. Uruchomienie finansowania w ramach zwiększonych kwot kredytów uwarunkowane jest spełnieniem przez GPFW4 warunków zawieszających. Łączne aktualne zaangażowanie Banku wobec Klienta oraz grupy podmiotów z nim powiązanych, wynikające z umów zawartych przez Bank w okresie ostatnich 12 miesięcy, z uwzględnieniem ww. aneksów, wynosi 309,6 mln zł.

V. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO

(Niniejsze oświadczenie sporządzono zgodnie z wymogami § 91 ust. 5 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim).

1. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO

1.1. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega BOŚ S.A. oraz miejsca gdzie tekst zasad jest publicznie dostępny

W 2014 r. BOŚ S.A. przestrzegał zasad ładu korporacyjnego (za wyjątkiem opisanych w pkt. 11.2) zawartych w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW”, które zostały zawarte w załączniku do Uchwały Nr 12/1170/2007 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 4 lipca 2007 r. (z późniejszymi zmianami).

Zakres stosowania zasad ładu został określony w Uchwale Nr 36/2013 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOŚ S.A. z dnia 20 czerwca 2013 r. w sprawie zakresu stosowania przez BOŚ S.A. zasad ładu korporacyjnego zawartych w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW”.

Tekst „Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW” jest dostępny na stronie internetowej Banku www.bosbank.pl w sekcji „Relacje inwestorskie”, na której zamieszczone są również „Oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego w BOŚ S.A.” w latach poprzednich.

Od 1 stycznia 2009 r. funkcjonuje strona internetowa Banku w języku angielskim zgodnie z wymaganiami zasady II. pkt 2 oraz zgodnie z zakresem i strukturą Modelowego Serwisu Relacji Inwestorskich GPW.

BOŚ S.A. w 2014 r. przestrzegał zasad zawartych w:

- „Kanonie dobrych praktyk rynku finansowego” określonym w Uchwale nr 99/08 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 18 marca 2008 r.,
- „Zasadach dobrej praktyki bankowej” określonych w Uchwale Walnego Zgromadzenia Banków Polskich z dnia 18 kwietnia 2013 r.

Zgodnie z Uchwałą Nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r. w sprawie wydania „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” („Zasady”) Zarząd BOŚ S.A. oraz Rada Nadzorcza przyjęły do stosowania począwszy od 2015 r. Zasady w zakresie dotyczącym kompetencji obowiązków Zarządu oraz Rady Nadzorczej za wyjątkiem zasady ujętej w § 8.4 o treści: „Instytucja nadzorowana, gdy jest to uzasadnione liczbą udziałowców, powinna dążyć do ułatwienia udziału wszystkim udziałowcom w zgromadzeniu organu stanowiącego instytucji nadzorowanej, między innymi poprzez zapewnienie możliwości elektronicznego aktywnego udziału w posiedzeniach organu stanowiącego”. Powody nie stosowania tej zasady korespondują z wyjaśnieniami opisanymi w części 1.2. niniejszego oświadczenia.

Na najbliższym Walnym Zgromadzeniu Banku, Zarząd Banku zwróci się do akcjonariuszy o podjęcie uchwały w sprawie stosowania Zasad, których przestrzeganie leży w kompetencjach akcjonariuszy Banku.

1.2. Informacja o niestosowaniu niektórych zasad ładu korporacyjnego zawartych w „Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW”

W roku 2014 BOŚ S.A. nie stosował następujących zasad ładu korporacyjnego wprowadzonych Uchwałą Nr 12/1170/2007 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (z późn. zm.):

- część I pkt 1 tiret 3 oraz część IV pkt 10 – z uwagi na strukturę akcjonariatu jak również problemy natury logistycznej oraz technicznej Bank nie przeprowadza transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze - przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej - mogliby się wypowiadać jak również głosować przebywając poza miejscem obrad. Statut Banku oraz Regulamin Walnych Zgromadzeń Banku nie przewidują możliwości udziału akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W przyszłości w przypadku upowszechnienia wśród spółek giełdowych tej formy udziału akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu Zarząd BOŚ S.A. rozważy stosowanie powyższej zasady ładu korporacyjnego.
- część I pkt 5 – w BOŚ S.A. obowiązuje regulamin wynagradzania obejmujący wszystkich pracowników zatrudnionych w Banku na podstawie stosunku pracy z wyłączeniem członków Zarządu Banku. Ustalanie wysokości wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej oraz Zarządu należy do suwerennej decyzji odpowiednio Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej.

W Banku w 2014 r. obowiązywała „Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A.” zgodnie z Uchwałą Nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. Znowelizowana „Polityka...” uwzględniająca zasady zawarte w „Ładzie korporacyjnym w spółkach nadzorowanych” została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku w grudniu 2014 r., a jej zasady obowiązują począwszy od wynagrodzenia zmiennego przysługującego za 2015 r.

W 2014 r. Komitet ds. Wynagrodzeń powołany przez Radę Nadzorczą rekomendował Radzie ocenę i przyznanie wynagrodzenia zmiennego członkom Zarządu za 2013 r. w oparciu w szczególności o zasady „Polityki...”, w tym część wypłaconą w akcjach BOŚ S.A. i część odroczoną podlegającą przyznaniu w latach kolejnych.

- część I pkt 9 – w BOŚ S.A. nie ma przepisów dyskryminujących udział kobiet w zarządzaniu i nadzorowaniu Spółki. Stosowanie w Banku zasady zrównoważonego udziału kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru zależy od stanowiska Rady Nadzorczej w przypadku wyboru członków Zarządu oraz akcjonariuszy w przypadku wyboru członków Rady Nadzorczej.

1.3. Opis głównych cech stosowanych w BOŚ S.A. systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

W Banku działa - przyjęty uchwałami Rady Nadzorczej Banku - system zarządzania Bankiem, na który składa się system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej.

System kontroli wewnętrznej wspiera Radę Nadzorczą, Zarząd i pracowników Banku w prawidłowym, efektywnym i skutecznym wykonywaniu obowiązków. System kontroli wewnętrznej w BOŚ S.A. obejmuje ściśle ze sobą powiązane wielostronne procesy kierowania i zarządzania wszystkimi obszarami działalności Banku i jest w sposób trwały i spójny wkomponowany w system zarządzania Bankiem jako całości.

System kontroli wewnętrznej Banku jest dostosowany do struktury organizacyjnej BOŚ S.A. i obejmuje jednostki organizacyjne Banku oraz podmioty zależne.

System kontroli wewnętrznej obejmuje następujące obszary:

- mechanizmy kontroli,
- badanie zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
- audyt wewnętrzny.

W Banku działa – powołany uchwałą Rady Nadzorczej – Komitet Audytu Wewnętrznego. W skład Komitetu wchodzi członkowie Rady Nadzorczej Banku, a Przewodniczącym Komitetu jest Przewodniczący

Rady Nadzorczej. Do głównych zadań Komitetu Audytu Wewnętrznego należą:

- monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem,
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Banku,
- monitorowanie wykonania czynności rewizji finansowej,
- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Ponadto wsparcie systemu kontroli wewnętrznej zapewniają w Banku:

- Departament Bezpieczeństwa Banku - odpowiadający w szczególności za prowadzenie postępowań wyjaśniających w przypadku stwierdzenia znamion działań na szkodę Banku, pracowników i podmiotów zewnętrznych oraz monitorowanie i kontrolowanie bezpieczeństwa informacji i systemów teleinformatycznych (specjalistyczne programy śledcze),
- Departament Rachunkowości - rewizja finansowa, współpraca z audytorem zewnętrznym, kontrola rachunkowa tj. okresowa weryfikacja prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych i ewidencji zdarzeń zgodnie z zasadami rachunkowości,
- Departament Rozliczeń - weryfikacja poprawności rozliczeń pieniężnych, i operacji dokumentowych.

Skuteczność systemu kontroli wewnętrznej zależy od efektywnego funkcjonowania każdego z ww. obszaru.

Funkcjonujące w Banku mechanizmy kontroli służą ograniczaniu prawdopodobieństwa materializacji ryzyka, wykrywaniu i korygowaniu niepożądanych zdarzeń, które już wystąpiły, oraz likwidowaniu skutków zaistniałych zdarzeń. Komórka audytu wewnętrznego przeprowadza okresową weryfikację funkcjonujących w Banku mechanizmów i związanych z nimi procedur kontroli wewnętrznej. Wyniki weryfikacji prezentowane są Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu Wewnętrznego i Radzie Nadzorczej w ramach corocznej informacji o skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Podstawowym zadaniem Banku w zarządzaniu ryzykiem braku zgodności jest zapewnienie zgodności postępowania Banku z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi. W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje komórka organizacyjna, która realizuje funkcję związaną z zarządzaniem ryzykiem braku zgodności poprzez działania, a w szczególności: projektowanie polityki i zasad zarządzania ryzykiem braku zgodności, koordynowanie zarządzania ryzykiem braku zgodności, opracowywanie i doskonalenie metod identyfikacji, pomiaru i oceny ryzyka braku zgodności, identyfikowanie, pomiar i ocenę ryzyka braku zgodności.

Audyt wewnętrzny, bezpośrednio podlegający Prezesowi Zarządu Banku, jest integralnym i niezależnym elementem systemu kontroli wewnętrznej w Banku. Nadzór merytoryczny nad komórką audytu wewnętrznego sprawuje Komitet Audytu Wewnętrznego. Zadaniem komórki audytu wewnętrznego jest niezależne i obiektywne badanie oraz ocena prawidłowości, adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz opiniowanie systemu zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku oraz podmiotów zależnych.

Komórka audytu wewnętrznego, realizując swoje zadania działa zgodnie z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi Banku, a także w oparciu o dobre praktyki zawarte w Międzynarodowych Standardach Praktyki Zawodowej Audytu Wewnętrznego, zalecane przez Instytut Audytorów Wewnętrznych (dalej „IIA”) i Kodeks Etyki Instytutu Audytorów Wewnętrznych ustalony przez IIA.

W Banku funkcjonują mechanizmy gwarantujące niezależność komórki audytu wewnętrznego, które zostały opisane w Uchwale Zarządu i Rady Nadzorczej dotyczącej „Systemu kontroli wewnętrznej w BOS S.A.”

Zgodnie z Rekomendacją H Komisji Nadzoru Finansowego, dotyczącą systemu kontroli wewnętrznej w bankach: komórka audytu wewnętrznego przeprowadza badania w Banku w oparciu o własną Mapę Ryzyka. Wykorzystywana w BOŚ S.A. Mapa Ryzyka jest zestawieniem ryzyk występujących w procesach funkcjonujących w Banku, wraz z wyceną tych ryzyk, uwzględniającą ocenę systemu kontroli wewnętrznej. Jednym z najważniejszych celów opracowania i bieżącego aktualizowania Mapy Ryzyka jest wykorzystywanie jej do tworzenia rocznego i wieloletnich Planów audytów wewnętrznych. Plan wieloletni ma na celu inwentaryzację wszystkich istotnych zagadnień i procesów wymagających objęcia audytem w okresie 3 do 5 lat oraz równomierną ich realizację w Planach rocznych. Mapa Ryzyka jest również jednym z narzędzi oceny skuteczności mechanizmów kontroli.

Do mechanizmów kontroli ryzyka w Banku – w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych - należą w szczególności:

- prawidłowa organizacja procesu sporządzenia sprawozdania finansowego poprzez określenie w legislacji wewnętrznej Banku zadań i odpowiedzialności komórek organizacyjnych biorących udział w jego sporządzeniu i sprawdzeniu,
- weryfikacja sprawozdań finansowych przez niezależnego audytora zewnętrznego,
- uzgodnienia danych księgowych, np. porównywanie dokumentów źródłowych z zestawieniem sald i obrotów, potwierdzenia: sald rachunków przez klientów, istnienia aktywów, transakcji/operacji itp.,
- inwentaryzacje aktywów,
- bieżący monitoring sytuacji Banku prowadzony na szczeblu Rady Nadzorczej i Zarządu Banku oraz funkcjonujących w Banku komitetów/zespołów – na bazie sprawozdań prezentujących wyniki poszczególnych obszarów działalności (lub jednostek/komórek organizacyjnych Banku), umożliwiające dokonanie oceny stopnia realizacji przez Bank celów i zadań założonych w planach finansowych, strategiach, politykach i innych dokumentach,
- bieżący nadzór Departamentu Rachunkowości w zakresie zgodności ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych Banku z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
- kontrole/audyty wewnętrzne,
- wykonywanie kontroli następnyc.

2. AKCJONARIAT I PRAWA Z AKCJI

2.1. Akcjonariat

Ogólna liczba akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu BOŚ S.A. wynosi 22 873 245. Wszystkie akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela o wartości nominalnej 10 zł każda.

2.2. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu

Bankowi nie są znane umowy dotyczące przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu.

2.3. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku

Zgodnie z posiadanymi przez Bank informacjami na dzień 31 grudnia 2014 r., następujący Akcjonariusze posiadali bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - posiadający 12 951 960 akcji co stanowi 56,62% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu,
- ING Otwarty Fundusz Emerytalny oraz ING Dobrowolny Fundusz Emerytalny – posiadające 1 181 198 akcji, co stanowi 5,16% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

2.4. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych

Wszystkie akcje Banku są równe i każda akcja daje prawo jednego głosu na walnym zgromadzeniu i jednakowe prawo do dywidendy.

2.5. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu i w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych

Zgodnie ze Statutem Banku w przypadku ustanowienia zastawu lub użytkownika na akcji imiennej, zastawnik i użytkownik nie mogą wykonywać prawa głosu z tych akcji. Aktualnie w kapitale zakładowym Banku nie ma akcji imiennych.

2.6. Zasady powoływania i odwoływania osób zarządzających

Stosownie do postanowień Statutu BOŚ S.A., prezes oraz wiceprezesi i członkowie Zarządu są powoływani przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje prezesa oraz wiceprezesów i członków Zarządu. Uchwały Rady Nadzorczej w sprawie powołania i odwołania członków Zarządu zapadają większością 2/3 głosów. Kadencja trwa trzy lata. Liczby kadencji nie ogranicza się. Prezes Zarządu ma prawo wnioskować o powołanie i odwołanie członków Zarządu.

Powołanie dwóch członków Zarządu, w tym prezesa Zarządu, następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje Rada Nadzorcza. Drugi – obok prezesa – członek Zarządu posiadający zgodę Komisji Nadzoru Finansowego pełni w Banku funkcję wiceprezesa – pierwszego zastępcy prezesa Zarządu.

Przewodniczący Rady Nadzorczej – z upoważnienia Rady Nadzorczej - zawiera w imieniu Banku umowy o pracę z członkami Zarządu oraz umowy o zakazie konkurencji. Warunki umów są ustalane kolegialnie przez Radę Nadzorczą.

Mandaty członków Zarządu wygasają z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie z działalności i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu. Mandat członka Zarządu wygasa również wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania go ze składu Zarządu.

W przypadku wygaśnięcia mandatu prezesa Zarządu wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania go ze składu Zarządu - do czasu powołania prezesa, jego funkcje pełni oraz kieruje całokształtem działalności Banku wiceprezes - pierwszy zastępca prezesa Zarządu, powoływany za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.

2.7. Zasady zmiany Statutu Banku

Zmiany Statutu Banku dokonuje Walne Zgromadzenie Banku. Uchwała o zmianie statutu zapada większością trzech czwartych oddanych głosów.

2.8. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

W Spółce obowiązuje „Regulamin obrad Walnych Zgromadzeń BOŚ S.A.”, w którym zawarto m. in.:

- tryb prowadzenia obrad przez Przewodniczącego,
- tryb głosowania uchwał zgromadzenia,
- tryb głosowania w sprawie powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej,
- zasady wyborów Rady Nadzorczej w drodze głosowania odrębnymi grupami.

Walne Zgromadzenia odbywają się w siedzibie BOŚ S.A. Zgodnie ze Statutem Spółki, Zarząd Banku zwołuje zwyczajne walne zgromadzenie najpóźniej w terminie sześciu miesięcy po upływie roku obrotowego.

Nadzwyczajne walne zgromadzenie jest zwoływane w miarę potrzeb przez Zarząd Banku:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na wniosek Rady Nadzorczej,
- 3) na wniosek akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego.

Nadzwyczajne walne zgromadzenie może być zwołane również przez:

- 1) Radę Nadzorczą, jeśli zwołanie go uzna za wskazane,
- 2) akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego Banku lub co najmniej połowę ogółu głosów. Akcjonariusze wyznaczają wówczas przewodniczącego tego Zgromadzenia.

Akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego Spółki mogą żądać zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, jak również umieszczenia określonych spraw w porządku obrad. Żądanie powinno być uzasadnione i złożone na piśmie lub w postaci elektronicznej najpóźniej na 21 dni przed proponowanym terminem walnego zgromadzenia.

Zarząd Banku stosuje generalną zasadę nieodwoływania lub zmiany ogłoszonych już terminów walnych zgromadzeń. Może to nastąpić wyłącznie gdy zachodzą nadzwyczajne lub szczególnie uzasadnione okoliczności.

Do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu wymagane jest pełnomocnictwo (w formie pisemnej lub w postaci elektronicznej) udzielone przez osoby do tego uprawnione, zgodnie z wypisem z właściwego rejestru, lub w przypadku osób fizycznych zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego. Przy sporządzaniu listy obecności na walnym zgromadzeniu Spółka dokonuje kontroli ww. dokumentów.

Walne zgromadzenie otwiera przewodniczący lub wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej lub inny członek Rady Nadzorczej. W razie nieobecności tych osób, walne zgromadzenie otwiera prezes Zarządu albo inna osoba wyznaczona przez Zarząd. Zgodnie z „Regulaminem obrad walnych zgromadzeń BOŚ S.A.”, zadaniem osoby otwierającej walne zgromadzenie jest doprowadzenie do niezwłocznego wyboru przewodniczącego, powstrzymując się od jakichkolwiek innych rozstrzygnięć merytorycznych i formalnych.

Z zastrzeżeniem przypadków określonych w Kodeksie spółek handlowych (K.s.h.), walne zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji.

Uchwały walnego zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów oddanych, jeżeli przepisy Kodeksu spółek handlowych lub Statutu BOŚ S.A. nie przewidują surowszych warunków głosowania.

W celu sprawnego głosowania nad uchwałami, wykorzystywany jest system elektronicznego liczenia głosów.

Do kompetencji walnego zgromadzenia należy w szczególności:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Banku oraz sprawozdania finansowego Banku,
- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku,
- podjęcie uchwały o podziale zysku lub pokryciu straty,
- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej,
- udzielenie absolutorium członkom organów Banku,
- powoływanie lub odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
- dokonywanie zmian Statutu Banku,
- upoważnienie Rady Nadzorczej do ustalenia jednolitego tekstu zmienionego Statutu lub wprowadzenia istotnych zmian o charakterze redakcyjnym określonych w uchwale Zgromadzenia,
- podejmowanie uchwał w sprawie podwyższania lub obniżania kapitału zakładowego,
- podejmowanie uchwał w przedmiocie emitowania obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa,
- decydowanie o tworzeniu i znoszeniu funduszy, o których mowa w § 36 ust. 1. Statutu Banku,
- podejmowanie uchwał w sprawach połączenia, zbycia lub likwidacji Banku,
- wybór likwidatorów i ustalanie ich wynagrodzeń,
- ustalanie wynagrodzeń dla członków Rady Nadzorczej,
- podejmowanie uchwał w innych sprawach wniesionych przez Zarząd i Radę Nadzorczą lub akcjonariuszy w trybie przewidzianym w Kodeksie spółek handlowych, ustawie Prawo bankowe i Statucie Banku.

Akcjonariuszom Banku przysługują następujące prawa o charakterze korporacyjnym:

- Prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu i prawo głosu.
Zgodnie z art. 411 § 1 K.s.h., każda z akcji daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

W walnym zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć osoby, które:

- na 16 dni przed datą walnego zgromadzenia (tj. w dniu rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu) są akcjonariuszami Banku posiadającymi na rachunku papierów wartościowych zapisane akcje Banku (art. 406¹ § 1 K.s.h.),
- zwrócą się, nie wcześniej niż po opublikowaniu przez Bank ogłoszenia o zwołaniu walnego zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu powszednim po dniu rejestracji uczestnictwa, do podmiotu prowadzącego ich rachunki papierów wartościowych, na których zapisane są akcje

Banku z żądaniem o wystawienie imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w zgromadzeniu (art. 406³ § 2 K.s.h.).

- Prawo do złożenia wniosku o zwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia oraz o umieszczenie poszczególnych spraw na porządku obrad najbliższego walnego zgromadzenia.
Prawo to przysługuje akcjonariuszowi lub akcjonariuszom reprezentującym przynajmniej 1/20 część kapitału zakładowego Banku. Zgodnie z art. 401 K.s.h., żądanie takie powinno być złożone Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej nie później niż na 21 dni przed proponowanym terminem walnego zgromadzenia.
- Prawo do zaskarżania uchwał walnego zgromadzenia.
Zgodnie z art. 422 K.s.h., uchwała walnego zgromadzenia, sprzeczna ze Statutem bądź z dobrymi obyczajami kupieckimi, godząca w interes Banku lub mająca na celu pokrzywdzenie akcjonariusza może być zaskarżona przez akcjonariusza w drodze wytoczonego przeciwko Bankowi powództwa o uchylenie uchwały.
- Prawo wyboru członków Rady Nadzorczej grupami.
Zgodnie z art. 385 § 3 K.s.h. na wniosek akcjonariuszy reprezentujących przynajmniej 1/5 kapitału zakładowego, wybór Rady Nadzorczej powinien być dokonany przez najbliższe walne zgromadzenie w drodze głosowania oddzielnymi grupami.
- Prawo żądania udzielenia informacji dotyczących Banku.
Na podstawie art. 428 K.s.h. podczas obrad walnego zgromadzenia Zarząd jest obowiązany do udzielenia akcjonariuszowi, na jego żądanie, informacji dotyczących Banku, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad. Zarząd powinien jednak odmówić udzielenia informacji w przypadku, gdy: (i) mogłoby to wyrządzić szkodę Bankowi albo spółce z nim powiązanej, albo spółce zależnej, w szczególności przez ujawnienie tajemnic technicznych, handlowych lub organizacyjnych przedsiębiorstwa, (ii) mogłoby narazić członka Zarządu na poniesienie odpowiedzialności karnej, cywilnoprawnej lub administracyjnej. W uzasadnionych przypadkach Zarząd może udzielić akcjonariuszowi informacji na piśmie nie później jednak niż w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia żądania podczas walnego zgromadzenia.
- Prawo do żądania wydania odpisów sprawozdania Zarządu z działalności Banku i sprawozdania finansowego wraz z odpisem sprawozdania Rady Nadzorczej oraz opinii biegłego rewidenta najpóźniej na piętnaście dni przed walnym zgromadzeniem (art. 395 § 4 K.s.h.).
- Prawo do przeglądania w lokalu Zarządu listy akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu oraz żądania odpisu listy (art. 407 § 1 K.s.h.).
- Prawo żądania przesłania listy akcjonariuszy nieodpłatnie pocztą elektroniczną (art. 407 § 1¹).
- Prawo do żądania wydania odpisu wniosków w sprawach objętych porządkiem obrad w terminie tygodnia przed walnym zgromadzeniem (art. 407 § 2 K.s.h.).
- Prawo do złożenia wniosku o sprawdzenie listy obecności na walnym zgromadzeniu przez wybraną w tym celu komisję, złożoną co najmniej z trzech osób. Wniosek mogą złożyć akcjonariusze, posiadający jedną dziesiątą kapitału zakładowego reprezentowanego na tym walnym zgromadzeniu. Wnioskodawcy mają prawo wyboru jednego członka komisji (art. 410 § 2 K.s.h.).
- Prawo do przeglądania księgi protokołów oraz żądania wydania poświadczonych przez Zarząd odpisów uchwał (art. 421 § 3 K.s.h.).
- Prawo do przeglądania dokumentów oraz żądania udostępnienia w lokalu Banku odpisów dokumentów, o których mowa w art. 505 § 1 K.s.h. (w przypadku połączenia spółek), w art. 540 § 1 K.s.h. (w przypadku podziału Spółki) oraz w art. 561 § 1 K.s.h. (w przypadku przekształcenia Spółki).
- Zgodne ze Statutem Banku zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy lub jej zdjęcie z porządku obrad wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia zapadłej większością $\frac{3}{4}$ głosów, po uzyskaniu zgody wszystkich obecnych na Walnym Zgromadzeniu wnioskodawców.
- Zgodnie z dotychczasową praktyką, przewodniczący obrad umożliwia każdemu ze zgłaszających sprzeciw wobec uchwały przedstawienie swoich argumentów i uzasadnienie sprzeciwu. Stosowny zapis jest zawarty w „Regulaminie obrad Walnych Zgromadzeń BOŚ S.A.”.
- Zgodnie z obowiązującą praktyką, do protokołu są przyjmowane pisemne oświadczenia uczestników walnych zgromadzeń.

Regulamin Walnych Zgromadzeń BOŚ S.A. jest dostępny na stronie internetowej Banku www.bosbank.pl w sekcji „Relacje inwestorskie”.

3. ORGANY BANKU

3.1. Walne Zgromadzenie Banku

Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia Banku i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania jest zawarty w pkt. 2.8. niniejszego Oświadczenia.

3.2. Rada Nadzorcza Banku

W skład Rady Nadzorczej Banku na dzień 31 grudnia 2013 r. wchodził:

1. Marcin Likierski (Przewodniczący Rady Nadzorczej),
2. Jacek Maciej Bajorek (Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej),
3. Adam Grzegorz Wasiak (Sekretarz Rady Nadzorczej),
Członkowie:
4. Józef Koziół,
5. Andrzej Kazimierz Kraszewski,
6. Michał Juliusz Machlejd,
7. Ryszard Ochwat,
8. Krzysztof Władysław Rogala,
9. Adam Aleksander Wojtaś.

W dniu 13 marca 2014 r., Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A.:

- podjęło uchwałę w sprawie odwołania ze składu Rady Nadzorczej Pana Krzysztofa Rogali, Członka Rady;
- podjęło uchwałę w sprawie powołania do składu Rady Nadzorczej Pana Piotra Bogdana Kaczyńskiego.

W dniu 30 kwietnia 2014 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A.:

- podjęło uchwały w sprawie odwołania ze składu Rady Nadzorczej:
  - o Pana Jacka Macieja Bajorka, Wiceprzewodniczącego Rady,
  - o Pana Michała Juliusza Machlejda, Członka Rady;
- podjęło uchwały w sprawie powołania do składu Rady Nadzorczej:
  - o Pana Jacka Czesława Cieplucha,
  - o Pana Mariusza Romana Karpińskiego.

Rada Nadzorcza, na posiedzeniu w dniu 30 kwietnia 2014 r., wybrała na Wiceprzewodniczącego Rady Pana Piotra Bogdana Kaczyńskiego.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. skład Rady Nadzorczej Banku przedstawiał się następująco:

1. Marcin Likierski (Przewodniczący Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytu Wewnętrznego),
2. Piotr Bogdan Kaczyński (Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu Wewnętrznego),
3. Adam Grzegorz Wasiak (Sekretarz Rady Nadzorczej, Członek Komitetu ds. Ekologii),
Członkowie:
4. Jacek Czesław Ciepluch (Członek Komitetu ds. Wynagrodzeń, Członek Komitetu ds. Ekologii),
5. Józef Koziół (Wiceprzewodniczący Komitetu Audytu Wewnętrznego, Członek Komitetu ds. Wynagrodzeń),
6. Andrzej Kazimierz Kraszewski (Przewodniczący Komitetu ds. Ekologii),
7. Mariusz Roman Karpiński (Członek Komitetu Audytu Wewnętrznego),
8. Ryszard Ochwat (Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń, Wiceprzewodniczący Komitetu ds. Ekologii),
9. Adam Aleksander Wojtaś (Członek Komitetu Audytu Wewnętrznego).

Szczegółowe kompetencje, zasady działania i zadania Rady zostały określone w § 17 - 20 Statutu Banku oraz w Regulaminie Rady Nadzorczej (dokumenty są dostępne do wglądu na stronie internetowej Banku www.bosbank.pl w sekcji „Relacje inwestorskie”).

Stosownie do postanowień zawartych w Statucie Banku, Rada Nadzorcza składa się z osób fizycznych wybieranych przez Walne Zgromadzenie na wspólną kadencję, w liczbie nie mniejszej niż 5 osób i nie przekraczającej 11 osób. Wspólna kadencja Rady Nadzorczej trwa trzy lata. Liczby kadencji nie ogranicza się. Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

Mandaty członków Rady Nadzorczej wygasają z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie z działalności i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej. Mandat członka Rady Nadzorczej wygasa również wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania go ze składu Rady. Członkowie Rady Nadzorczej mogą być odwołani przed upływem kadencji, a w ich miejsca mogą być wybrane inne osoby. W przypadku odwołania, rezygnacji lub śmierci członka Rady Nadzorczej w trakcie trwania kadencji, do czasu obsadzenia wakatu, Rada może działać w zmniejszonym składzie, lecz nie mniejszym niż 5 osób.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku we wszystkich dziedzinach jego działalności. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- zatwierdzanie strategii działania Banku oraz rocznych planów finansowych Banku,
- zatwierdzanie zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, ogólnego poziomu ryzyka Banku, a także polityk dotyczących zarządzania ryzykiem bankowym,
- zatwierdzanie zasad polityki informacyjnej Banku,
- zatwierdzanie wewnętrznych procedur Banku dotyczących procesów szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego,
- zatwierdzanie uchwał Zarządu w sprawie struktury organizacyjnej, za wyjątkiem tworzenia lub likwidacji oddziałów oraz oddziałów operacyjnych,
- informowanie Komisji Nadzoru Finansowego o składzie Zarządu oraz o zmianie jego składu niezwłocznie po jego powołaniu lub po dokonaniu zmiany jego składu, a także o członkach Zarządu, którym w ramach podziału kompetencji podlega w szczególności zarządzanie ryzykiem i komórka audytu wewnętrznego,
- ocena sprawozdania Zarządu z działalności Banku oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym oraz wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny,
- ocena sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny,
- ustalanie warunków zatrudnienia dla członków Zarządu Banku,
- uchwalanie regulaminu udzielania kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych lub poręczeń członkom organów Banku i osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku oraz innym osobom wymienionym w art. 79 ustawy Prawo bankowe.
- Podejmowanie uchwał w sprawie wyrażenia zgody na udzielanie kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych lub poręczeń członkom organów Banku oraz innym osobom określonym w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
- zatwierdzanie wniosków Zarządu Banku w sprawach nabywania akcji i udziałów w spółkach o wartości nominalnej przekraczającej łącznie z już posiadanymi przez Bank akcjami i udziałami tych spółek równowartość 5% kapitału zakładowego Banku, z wyłączeniem akcji spółek dopuszczonych do publicznego obrotu,
- wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego oraz innych biegłych,
- nadzór nad wprowadzeniem w Banku systemu zarządzania oraz ocena adekwatności i skuteczności tego systemu,
- ocena okresowych informacji o poziomie ryzyka bankowego i jakości zarządzania tym ryzykiem,
- ocena okresowych informacji na temat stwierdzonych nieprawidłowości i wniosków wynikających z przeprowadzanych audytów wewnętrznych oraz działań podejmowanych w celu ich usunięcia lub realizacji,
- zatwierdzanie trybu powołania i odwołania dyrektora komórki audytu oraz sposobu ustalenia jego wynagrodzenia,

- zatwierdzanie polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku oraz dokonywanie okresowych przeglądów tej polityki,
- uchwalanie regulaminu Rady Nadzorczej,
- określanie liczby członków Zarządu Banku,
- powoływanie i odwoływanie prezesa oraz wiceprezesów i członków Zarządu,
- zawieszanie w czynnościach, z ważnych powodów, poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu oraz delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności tych członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację, albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności,
- rozpatrywanie spraw wnoszonych pod obrady Walnego Zgromadzenia i opiniowanie projektów uchwał Zgromadzenia, za wyjątkiem uchwał porządkowych.

Posiedzenia Rady Nadzorczej zwoływane są przez jej przewodniczącego w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz na kwartał.

O terminie, miejscu i porządku posiedzenia Rady członkowie są powiadamiani na piśmie, w terminie nie krótszym niż 7 dni przed posiedzeniem, z równoczesnym dostarczeniem materiałów będących przedmiotem obrad.

Wnioski o zwołanie posiedzenia Rady może składać do przewodniczącego każdy członek Rady Nadzorczej, a także Zarząd Banku. W takim przypadku, Przewodniczący Rady zwołuje posiedzenie w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku. Przewodniczący Rady Nadzorczej – na uzasadniony wniosek członka Rady Nadzorczej, prezesa Zarządu lub Zarządu Banku, a także z własnej inicjatywy – może zwołać posiedzenie Rady w trybie pilnym, wyznaczając termin, miejsce i porządek obrad posiedzenia.

Rada Nadzorcza rozpatruje sprawy umieszczone w porządku obrad i podejmuje rozstrzygnięcia w formie uchwał. Uchwały Rady Nadzorczej mogą być podjęte, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jej członków, w tym przewodniczący lub wiceprzewodniczący, a wszyscy jej członkowie zostali zaproszeni. Uchwały Rady Nadzorczej w sprawie powołania i odwołania członków Zarządu zapadają większością 2/3 głosów. Pozostałe uchwały Rady Nadzorczej – o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej - zapadają zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał (z wyłączeniem głosowań dotyczących wszelkich spraw osobowych oraz spraw wprowadzonych do porządku obrad na posiedzeniu Rady) oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady lub za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Rada Nadzorcza - w sytuacjach wyjątkowych - może podejmować uchwały poza posiedzeniami, w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały.

Pierwsze posiedzenie Rady Nadzorczej nowej kadencji jest zwoływane przez prezesa Zarządu Banku. Przedmiotem pierwszego posiedzenia Rady nowej kadencji jest ukonstytuowanie się Rady.

Rada Nadzorcza Banku powołuje ze swego grona Komitet Audytu Wewnętrznego, Komitet ds. Wynagrodzeń oraz Komitet ds. Ekologii. Rada może powoływać spośród swoich członków także inne komitety.

Komitet Audytu Wewnętrznego

Komitet Audytu Wewnętrznego wspiera Radę Nadzorczą w zakresie systemu zarządzania Bankiem, tj. systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem, a także w zakresie przebiegu procesu sprawozdawczości finansowej. Komitet realizuje zadania przewidziane w Ustawie z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 r., Nr 77, poz. 649, ze zm.), w Statucie BOŚ S.A. oraz uchwałach Rady Nadzorczej.

Do głównych zadań Komitetu Audytu Wewnętrznego należą:

- monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem,
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Banku,
- monitorowanie wykonania czynności rewizji finansowej,

- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych,
- nadzór nad działalnością komórki audytu wewnętrznego, w tym w szczególności nadzór nad właściwym usytuowaniem komórki audytu wewnętrznego w strukturze organizacyjnej Banku, z zachowaniem niezależności funkcjonowania, zgodnie z regulacjami nadzorczymi, oraz zatwierdzanie planu audytu wewnętrznego.

Funkcję Przewodniczącego Komitetu pełni Przewodniczący Rady Nadzorczej. Posiedzenia Komitetu zwoływane są w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał. Przewodniczący Komitetu może zwołać posiedzenie Komitetu w trybie pilnym. Komitet, przynajmniej raz w roku, na zamkniętym posiedzeniu bez udziału Zarządu, odbywa spotkanie z dyrektorem komórki audytu wewnętrznego i z dyrektorem komórki do spraw zapewnienia zgodności.

Komitetu Audytu Wewnętrznego (KAW) w 2014 roku działał w następującym składzie osobowym:

1. Pan Marcin Likierski Przewodniczący Komitetu,
2. Pan Józef Koziół Wiceprzewodniczący Komitetu,
3. Pan Krzysztof Rogala Członek Komitetu – do dnia 13 marca 2014 r.,
4. Pan Adam Wojtaś Członek Komitetu,
5. Pan Piotr Kaczyński Członek Komitetu – od dnia 31 marca 2014 r.,
6. Pan Mariusz Karpiński Członek Komitetu – od dnia 17 lipca 2014 r.

Liczba członków Komitetu Audytu Wewnętrznego w okresie sprawozdawczym 2014 roku wynosiła:

- do dnia 16 lipca 2014 - 4 osoby,
- od dnia 17 lipca 2014 – 5 osób.

Zmiany w składzie osobowym członków Komitetu Audytu Wewnętrznego następowały na mocy uchwał Rady Nadzorczej Banku, tj.:

- uchwałą nr 14/2014 z dnia 31 marca 2014 r. powołano do składu KAW Pana Piotra Kaczyńskiego (w miejsce Pana Krzysztofa Rogala),
- uchwałą nr 45/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. Rada Nadzorcza dokonała rozszerzenia składu KAW o Pana Mariusza Karpińskiego.

W konsekwencji powyższych zmian na koniec roku sprawozdawczego Komitet Audytu Wewnętrznego pracował w 5-osobowym składzie.

Komitet ds. Wynagrodzeń

Komitet ds. Wynagrodzeń został powołany spośród Członków Rady Nadzorczej w celu wykonywania czynności przewidzianych dla tego Komitetu a określonych w Uchwale Nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011r. wydanej na podstawie art. 9f, 9g i 128 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe oraz czynności wynikających z § 20 ust. 10 pkt 9 Statutu Banku Ochrony Środowiska S.A. - projektowanie, opiniowanie, w szczególności obejmujących:

- opiniowanie, projektowanie zasad wynagradzania członków Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A.,
- opiniowanie polityki zmiennych składników wynagrodzeń, w tym wysokości i składników wynagrodzeń, osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Ochrony Środowiska S.A., w rozumieniu przepisów powołanej Uchwały Nr 258/2011 KNF,
- opiniowanie i monitorowanie wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku związane z zarządzaniem ryzykiem oraz zachowaniem zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

Posiedzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń zwoływane są w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż 2 razy w roku.

W 2014 r. Komitet ds. Wynagrodzeń pracował w następującym składzie:

Ryszard Ochwat	- Przewodniczący Komitetu,
Józef Koziół	- Członek Komitetu,
Michał Juliusz Machlejd	- Członek Komitetu do dnia 30 kwietnia 2014 r.,
Jacek Ciepluch	- Członek Komitetu od dnia 28 maja 2014 r.

Komitet ds. Ekologii

Komitet ds. Ekologii (KEK) - wspomagając realizację statutowej misji BOŚ S.A. - wspiera Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku w rozwoju działalności proekologicznej Banku oraz identyfikacji obszarów jego aktywności w zakresie ekologii.

Komitet ds. Ekologii przygotowuje dla Rady Nadzorczej i Zarządu rekomendacje i opinie dotyczące kierunków dalszego rozwoju BOŚ S.A. w obszarze ekologii, w tym możliwości ekspansji Banku na rynku usług proekologicznych oraz rozwoju jego oferty.

Komitet ds. Ekologii w szczególności:

- rekomenduje Radzie Nadzorczej i Zarządowi kierunki dalszego rozwoju oferty produktów bankowych o charakterze ekologicznym,
- przedstawia opinie do przedkładanych Radzie Nadzorczej informacji o działalności proekologicznej Banku i inicjatywach z tego zakresu oraz rozwijanych przez Bank kierunkach finansowania projektów proekologicznych,
- wspiera formy i metody oddziaływania Banku na efektywne wykorzystanie nakładów na ochronę środowiska,
- wspiera współpracę Banku z Narodowym i Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z innymi organizacjami działającymi na rzecz ochrony środowiska,
- wspiera działania Banku w sferze polityki ekologicznej w kontaktach z przedstawicielami Sejmu i Senatu, administracji publicznej, w tym z Ministrem Środowiska.

Posiedzenia KEK zwoływane są przez Przewodniczącego Komitetu w miarę potrzeb.

W 2014 r. Komitet ds. Ekologii pracował w następującym składzie:

Andrzej Kraszewski	- Przewodniczący Komitetu,
Ryszard Ochwat	- Wiceprzewodniczący Komitetu,
Jacek Bajorek	- Członek Komitetu do dnia 30 kwietnia 2014 r.,
Jacek Ciepluch	- Członek Komitetu od dnia 17 lipca 2014 r.,
Adam Wasiak	- Członek Komitetu.

3.3. Zarząd Banku

Skład Zarządu Banku i obszary nadzorowane przez poszczególnych członków Zarządu

W skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2013 r. wchodził:

1. Mariusz Klimczak - Prezes Zarządu (obszar zarządczo – organizacyjny),
2. Stanisław Kolasiński - Wiceprezes - pierwszy zastępca prezesa Zarządu (obszar ryzyka),
3. Przemysław Lech Figarski - Wiceprezes Zarządu (obszar rynku detalicznego),
4. Adam Zbigniew Grzebieluch - Wiceprezes Zarządu (obszar wsparcia),
5. Krzysztof Wojciech Telega - Wiceprezes Zarządu (obszar rynku korporacyjnego).

W dniu 30 kwietnia 2014 r. – w związku z wygaśnięciem mandatów członków Zarządu BOŚ S.A., Rada Nadzorcza powołała Zarząd Banku nowej kadencji w niżej wymienionym składzie:

1. Mariusz Klimczak – Prezes Zarządu (obszar zarządczo - organizacyjny),
2. Stanisław Kolasiński – Wiceprezes – pierwszy zastępca prezesa Zarządu (obszar ryzyka),
3. Dariusz Daniluk – Wiceprezes Zarządu (obszar rynku korporacyjnego),
4. Adam Zbigniew Grzebieluch – Wiceprezes Zarządu (obszar wsparcia),
5. Paweł Kazimierz Lemańczyk – Wiceprezes Zarządu (obszar rynku detalicznego).

Uchwały ws. powołania Pana Dariusza Daniluka oraz Pana Pawła Lemańczyka weszły w życie z dniem 5 maja 2014 r.

Skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2014 r. nie zmienił się.

Zasady działania Zarządu Banku

Zasady działania, kompetencje, i zadania Zarządu zostały określone w § 21 – 23 Statutu oraz w Regulaminie Zarządu. (dokumenty są dostępne do wglądu na stronie internetowej Banku www.bosbank.pl w sekcji „Relacje inwestorskie”).

Stosownie do postanowień zawartych w Statucie Banku, Zarząd Banku składa się co najmniej z trzech członków będących osobami fizycznymi, w tym: prezesa Zarządu, wiceprezesa - pierwszego zastępcy prezesa Zarządu oraz pozostałych wiceprezesów lub innych członków Zarządu.

Zarząd prowadzi sprawy Banku oraz reprezentuje Bank na zewnątrz. Zarząd działa kolegialnie i podejmuje decyzje w formie uchwał.

Uchwały Zarządu są podejmowane na posiedzeniach zwoływanych w trybie określonym w Regulaminie Zarządu. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Uchwały mogą być podjęte, jeśli wszyscy członkowie Zarządu zostali zawiadomieni o posiedzeniu Zarządu, a w posiedzeniu Zarządu uczestniczy co najmniej połowa jego członków, w tym prezes Zarządu lub - w czasie jego nieobecności – wiceprezes – pierwszy zastępca prezesa Zarządu lub wskazany przez prezesa Zarządu inny członek Zarządu. W razie równej liczby głosów, decyduje głos prezesa Zarządu. Członek Zarządu nie zgadzający się z podjętą uchwałą, może zgłosić do protokołu umotywowane zdanie odrębne. Nie zwalnia go to jednak z obowiązku stosowania się do uchwały podjętej przez Zarząd. Członek Zarządu nie może brać udziału w głosowaniu w sprawach osobiście go dotyczących, w tym takich, w których występuje sprzeczność interesów Banku z osobistymi interesami członka Zarządu, jego małżonka, krewnych lub powinowatych. Posiedzenia Zarządu są protokołowane.

Posiedzenia Zarządu są zwoływane przez prezesa Zarządu w miarę potrzeby, nie rzadziej niż 2 razy w miesiącu. Prezes Zarządu, na uzasadniony wniosek członka Zarządu lub z własnej inicjatywy, może zwołać posiedzenie Zarządu w trybie pilnym, wyznaczając termin, miejsce i porządek obrad posiedzenia. W posiedzeniach Zarządu uczestniczą jego członkowie oraz osoby zaproszone przez prezesa Zarządu. Na posiedzeniach Zarządu, prezes Zarządu przedstawia do akceptacji projekt porządku obrad, kieruje obradami, udziela głosu, rozstrzyga sprawy proceduralne, podsumowuje wyniki dyskusji, formułuje uchwały, zalecenia i wnioski. W sprawach uzasadnionych względami biznesowymi lub formalno-prawnymi, członek Zarządu może – po uzyskaniu zgody prezesa Zarządu – wnieść pod obrady Zarządu temat nie ujęty w porządku posiedzenia.

W przypadku wygaśnięcia mandatu prezesa Zarządu wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania go ze składu Zarządu, do czasu powołania prezesa, jego funkcje pełni oraz kieruje całokształtem działalności Banku wiceprezes - pierwszy zastępca prezesa Zarządu, powoływany za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.

W czasie nieobecności prezesa Zarządu, jego funkcje pełni oraz kieruje całokształtem działalności Banku (z wyłączeniem kompetencji dotyczących powoływania i odwoływania dyrektora zarządzającego, dyrektorów komórek organizacyjnych Centrali i ich zastępców oraz dyrektorów oddziałów) wiceprezes – pierwszy zastępca prezesa Zarządu, lub wskazany przez prezesa Zarządu inny członek Zarządu. Wiceprezesi lub członkowie Zarządu kierują działalnością Banku w zakresie ustalonym przez prezesa Zarządu.

Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy niezastrzeżone innym organom Banku. Zarząd Banku w szczególności:

- reprezentuje Bank wobec sądów, organów administracji państwowej i osób trzecich,
- uchwała strategię działania Banku, roczne plany finansowe oraz roczne plany audytów wewnętrznych,
- podejmuje uchwały w sprawie struktury organizacyjnej Banku oraz tworzenia i likwidacji oddziałów oraz oddziałów operacyjnych,
- podejmuje uchwały o nabyciu i zbyciu nieruchomości lub udziału w nieruchomości,
- opracowuje projekty przepisów wewnętrznych, których wydawanie należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej,
- podejmuje decyzje w sprawach dotyczących zaciągnięcia zobowiązań lub rozporządzenia aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych Banku, przy czym do kompetencji Rady Nadzorczej należy zatwierdzanie wniosków Zarządu Banku w sprawach nabywania akcji i udziałów w spółkach o wartości nominalnej przekraczającej łącznie z już posiadanymi przez Bank akcjami i udziałami tych spółek równowartość 5% kapitału zakładowego Banku, z wyłączeniem akcji spółek dopuszczonych do publicznego obrotu,
- uchwała zasady polityki informacyjnej Banku,
- uchwała polityki dotyczące zarządzania ryzykiem w Banku,
- uchwała zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem,
- ustala ogólny poziom ryzyka Banku oraz dostosowane do tego poziomu limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku,
- ustala wewnętrzne procedury Banku dotyczące procesów szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego,
- sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem związanym z działalnością podmiotów zależnych,

- gospodaruje funduszami specjalnymi,
- uchwała tryb powołania i odwołania dyrektora komórki audytu oraz sposób ustalenia jego wynagrodzenia
- uchwała politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku,
- uchwała regulamin Zarządu, określający sprawy, które wymagają kolegialnego podejmowania uchwał oraz sprawy proceduralne i formalne związane z odbywaniem posiedzeń, a także szczegółowy tryb podejmowania uchwał.

Ponadto Zarząd kolegialnie rozpatruje i podejmuje uchwały w sprawach:

- zwołania Walnego Zgromadzenia Banku,
- mających wpływ na:
  - kształtowanie wyników finansowych Banku, w tym w szczególności dotyczących ustalania planów finansowych i strategii działania Banku oraz określania poziomu oprocentowania środków pieniężnych oraz kredytów i pożyczek w Banku,
  - kształtowanie relacji Banku ze światem zewnętrznym, w tym w szczególności w sprawach dotyczących: ustalania zasad powoływania i odwoływania pełnomocników i prokurentów, określania warunków i zasad postępowania Banku wobec klientów oraz na rynku międzybankowym i finansowym, w tym: praw i obowiązków klientów oraz wzorów regulaminów i umów zawieranych z klientami,
  - kształtowanie i zakres kompetencji w Banku, w tym w szczególności w sprawach dotyczących ustalania zasad oceny ryzyka kredytowego oraz zasad podejmowania decyzji kredytowych w BOŚ S.A.,
- innych, przewidzianych Statutem Banku lub wnoszonych przez członków Zarządu.

Do kolegialnych kompetencji Zarządu należy także:

- podejmowanie decyzji kredytowych, zgodnie z przepisami wewnętrznymi w tym zakresie,
- rozpatrywanie okresowych informacji dotyczących przebiegu realizacji zadań Banku, jego sytuacji ekonomiczno-finansowej i organizacyjno-kadrowej,
- dokonywanie ocen pracy jednostek organizacyjnych Banku.

Prezes Zarządu wykonuje zadania określone w Statucie Banku oraz innych przepisach wewnętrznych, w tym: w Regulaminie Zarządu oraz Regulaminie organizacyjnym Banku. Prezes w szczególności:

- kieruje całokształtem działalności Banku,
- wydaje zarządzenia wewnętrzne,
- kieruje pracami Zarządu Banku, zwołuje posiedzenia Zarządu, akceptuje porządek obrad oraz przewodniczy posiedzeniom,
- podejmuje decyzje kadrowe w zakresie wskazanym w Statucie Banku oraz innych przepisach wewnętrznych,
- wydaje regulamin organizacyjny Banku oraz regulamin organizacyjny oddziału i oddziału operacyjnego oraz zatwierdza regulaminy organizacyjne komórek organizacyjnych Centrali,
- zarządza procesem kontroli wewnętrznej w Banku,
- zatwierdza kwartalne plany pracy Zarządu Banku,
- koordynuje działania Banku w sferze polityki ekologicznej, reprezentując BOŚ S.A. w kontaktach z przedstawicielami Parlamentu, administracji publicznej, w tym z ministrem właściwym w sprawach środowiska, Narodowym i Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz innymi (krajowymi) pozabudżetowymi funduszami celowymi.

Członkowie Zarządu sprawują nadzór nad podporządkowanymi im obszarami działalności. W ramach nadzoru, członkowie Zarządu:

- inspirują merytoryczne działania nadzorowanych komórek organizacyjnych Centrali, zgodnie z wyznaczonymi im zadaniami oraz kierunkami rozwoju Banku określonymi w strategiach działania oraz planach finansowych Banku,
- kontrolują w nadzorowanych komórkach Centrali przebieg prac, prawidłowość podejmowanych działań, ich zaawansowanie i ostateczną realizację, a także ich zgodność z prawem i przepisami wewnętrznymi,
- weryfikują adekwatność obowiązujących przepisów wewnętrznych i struktur organizacyjnych do aktualnych zadań nadzorowanych komórek organizacyjnych Centrali,
- odpowiadają za prawidłowość merytoryczną przepisów wewnętrznych odnoszących się do zakresu działania nadzorowanych obszarów, wydawanych w formie uchwał bądź zarządzeń prezesa,

- akceptują i wyrażają zgodę na kierowanie do rozpatrzenia przez Zarząd albo do decyzji prezesa Zarządu materiałów przygotowanych w nadzorowanych komórkach organizacyjnych Centrali,
- nadzorują realizację zadań kontroli wewnętrznej w nadzorowanych przez nich obszarach działalności Banku, w celu zapewnienia efektywnego i bezpiecznego rozwoju Banku,
- monitorują ryzyka w obszarach działania podlegających ich nadzorowi,
- wydają pisma okólne, stanowiące przepisy wykonawcze do uchwał i zarządzeń prezesa,
- wydają wiążące polecenia co do sposobu załatwienia sprawy przez nadzorowane komórki organizacyjne Centrali,
- stosownie do postanowień zarządzenia prezesa Zarządu dotyczącego zasad doboru i zatrudniania pracowników Banku - podejmują decyzje o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia, o zmianie warunków zatrudnienia oraz o rozwiązaniu umów o pracę z pracownikami w obszarach/placówkach, które nadzorują zgodnie z przepisami wewnętrznymi Banku.

Poszczególni członkowie Zarządu, wykonując ww. czynności nadzorcze, mogą przedkładać Zarządowi do rozpatrzenia propozycje i wnioski należące do kolegialnych kompetencji Zarządu, dotyczące zarówno całokształtu działalności Banku, jak i poszczególnych obszarów jego działalności.

Zgodnie z § 23 Statutu do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych Banku oraz do podpisywania w imieniu Banku są upoważnieni: prezes Zarządu – samodzielnie lub dwie osoby – działające łącznie – spośród pozostałych członków Zarządu, prokurentów lub pełnomocników, działających w granicach udzielonych im pełnomocnictw. Pełnomocników Banku powołuje i odwołuje prezes Zarządu samodzielnie, albo dwie inne osoby – działające łącznie – spośród pozostałych członków Zarządu, prokurentów lub pełnomocników, działających w granicach udzielonych im pełnomocnictw.

VI. SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU

Społeczna Odpowiedzialność Biznesu (Corporate Social Responsibility, CSR) to odpowiedzialny i partnerski dialog z grupami interesariuszy, w tym klientami instytucjonalnymi, indywidualnymi akcjonariuszami, partnerami i pracownikami. W Banku Ochrony Środowiska szereg podejmowanych działań z tego obszaru wiąże się ściśle z ochroną środowiska. Specjalizacja ta widoczna jest też w podstawowej działalności Banku – w finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych. Warto podkreślić, że dzięki realizacji inwestycji proekologicznych przez klientów, Bank przyczynił się dotychczas do redukcji emisji dwutlenku węgla o blisko 2,5 mln ton rocznie i dwutlenku siarki o ponad 480 tys. ton rocznie. Odnawialne źródła energii kredytowane przez Bank mogą wyprodukować rocznie 1,3 mln megawatogodzin energii.

Ekologiczna misja Banku

„Misją Banku jest wspieranie przedsięwzięć służących rozwojowi przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska, rozwojowi rynku produktów i usług związanych z ekologią oraz promowanie i kreowanie postaw proekologicznych i inicjatyw na rzecz ochrony środowiska naturalnego” (fragment Statutu Banku). Jednym z kierunków strategicznych BOŚ S.A. jest wzrost udziału w rynku finansowania projektów związanych z ochroną środowiska.

Misja, strategia i cele Banku realizowane są konsekwentnie w ramach działalności biznesowej, w szczególności poprzez świadczenie wyspecjalizowanych usług bankowych dedykowanych działaniom służącym ochronie środowiska i gospodarce wodnej. Merytoryczny filar tych działań stanowi kadra Banku wsparta specjalistami z zakresu inżynierii środowiska.

BOŚ S.A. angażuje się w finansowanie inwestycji proekologicznych dotyczących różnych dziedzin ochrony środowiska. Zakres przedmiotowy zadań wynika zarówno z potrzeb kształtowanych przez działania legislacyjne, wymuszających wdrażanie rozwiązań inwestycyjnych i technologicznych dla spełnienia określonych norm w zakresie ochrony środowiska, jak też wynikających z rosnącej świadomości społecznej.

Szereg bankowych projektów wykracza daleko poza obszar tradycyjnej bankowości. Przygotowywane przez Bank rozwiązania łączą w sobie kompleksową obsługę klienta z daleko idącą edukacją na temat korzyści wynikających z zastosowania eko urządzeń i instalacji. Dzięki temu w działaniach Banku widoczna jest bardzo mocna synergia między budową jego wartości i siły rynkowej, a społeczną odpowiedzialnością biznesu.

Główne filary działania

Działalność w Obszarze Społecznej Odpowiedzialności Biznesu opiera się na trzech filarach:

- Banku i jego ekologicznym spojrzeniu na działalność biznesową zarówno w Pionie Detalicznym jak i Pionie Korporacji i Finansów Publicznych,
- Fundacji BOŚ, która swoimi działaniami uzupełnia działalność biznesową swojego fundatora o inicjatywy z dotyczące społecznego zaangażowania Banku. Jest to głównie edukacja ekologiczna oraz prozdrowotna, a także pracowniczy wolontariat,
- Portalu eko-Polska łączącym odpowiedzialność społeczną instytucji bankowej z promocją postaw proekologicznych.

Strategiczne partnerstwa

Działalność Banku w zakresie finansowania przedsięwzięć proekologicznych realizowana jest w znacznym stopniu we współpracy z innymi instytucjami finansowymi o podobnych celach. Wiodącą instytucją wchodzącą w skład systemu finansowania ochrony środowiska w Polsce jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, którego strategicznym celem jest „Poprawa stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego zasobami przez stabilne, skuteczne i efektywne wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku”. NFOŚiGW jest jednym z założycieli Banku, a także głównym Akcjonariuszem i partnerem w finansowaniu zadań proekologicznych.

Bank współpracuje również z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, które są ważnym narzędziem realizacji Polityki Ekologicznej Państwa. Ta współpraca owocuje wspólnym finansowaniem przedsięwzięć proekologicznych, tworząc dźwignię finansową dla programów o zasięgu regionalnym, wspierających działania kluczowe z punktu widzenia poprawy jakości środowiska naturalnego i zrównoważonego rozwoju.

Działania Banku w obszarze CSR doceniane są przez niezależne organizacje. Pięć inicjatyw Banku i Fundacji BOŚ z 2014 r. znajdzie się w Raporcie opracowanym przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu (FOB). Wyróżnione dobre praktyki to: komunikacja projektu „BOŚ EKOsistem”, kampania „Postaw na Słońce”, popularyzująca zagadnienia związane z OZE, a także trzy praktyki długoletnie – kampania „2 złote dla Zwierzaka”, platforma internetowa „eko-Polska.pl” oraz „Raport Ekologiczny”, który prezentuje ekologiczną działalność Banku.

Podpisanie deklaracji ONZ „Bankowość a środowisko”

Bank Ochrony Środowiska S.A., jako jeden z 14 polskich banków podpisał w 1994 roku deklarację ONZ „Bankowość a środowisko”, zobowiązującą do wspierania inwestycji zgodnych z zasadami ekorozwoju. Deklaracja jest manifestem na rzecz powstania i rozwoju „ekologicznej bankowości”. Jej sygnatariusze zobowiązują się do uwzględniania ryzyka ekologicznego w kredytowaniu, promocji nowych usług i produktów bankowych o charakterze ekologicznym, połączenia działalności statutowej z ochroną środowiska. Podpisujący deklarowali: „Dążymy do zintegrowania zagadnień ochrony środowiska z wewnętrznymi operacjami w sposób zapewniający realizację trwałego rozwoju”, „Podpisujemy się pod prewencyjnym podejściem do zarządzania środowiskiem, którego celem jest przewidywanie i unikanie potencjalnych źródeł degradacji środowiska”. Te założenia są konsekwentnie realizowane przez cały okres funkcjonowania BOŚ S.A.

Polityka Środowiskowa

Polityka Środowiskowa, realizowana konsekwentnie od momentu powstania Banku, znalazła w 2011 roku formalny wyraz w Uchwale Zarządu Banku. W myśl tego dokumentu: „Bank Ochrony Środowiska – w pełni świadomy wagi społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju – kieruje się dbałością o dobro klientów i środowiska naturalnego.” Wśród zadań mających na celu wypełnienie Polityki Środowiskowej wymienia się zarówno te, które dotyczą sfery związanej z funkcjonowaniem Banku jako instytucji, jak np.:

- respektowanie obowiązującego prawa w zakresie ochrony środowiska i uwzględnianie jego wymogów w przepisach wewnętrznych,
- ograniczenie wykorzystania surowców i zasobów naturalnych poprzez racjonalizację zużycia wody, energii elektrycznej, ciepła i paliw;

- prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami poprzez ograniczenie ich powstawania, selektywną zbiórkę i przekazywanie do recyklingu bądź unieszkodliwiania,
- prowadzenie praktyki zakupów materiałów i urządzeń z uwzględnieniem, jako jednego z istotnych parametrów, jak najmniejszego ich wpływu na środowisko;

jak i takie, które mają na celu edukację ekologiczną pracowników i współpracowników Banku, np.:

- popularyzacja, wśród pracowników wiedzy na temat proekologicznych zachowań, podnoszenie ich świadomości oraz kształtowanie postaw,
- upowszechnianie idei ochrony środowiska wśród klientów, zarówno poprzez kreowanie proekologicznej oferty bankowej, jak i działania promocyjno-marketingowe,
- promowanie zrównoważonego rozwoju wśród partnerów biznesowych i firm współpracujących z Bankiem.

Polityka Środowiskowa BOŚ S.A. jest przekazywana każdemu pracownikowi Banku oraz została zamieszczona na stronie internetowej Banku www.bosbank.pl w sekcji „O Banku/Misja BOŚ S.A.”

1. BANK

PROEKOLOGICZNA OFERTA

W odpowiedzi na potrzeby rynku

Wśród produktów Banku Ochrony Środowiska S.A., skierowanych na finansowanie przedsięwzięć proekologicznych znajdują się zarówno produkty komercyjne, jak i kredyty preferencyjne, udzielane we współpracy z instytucjami, podobnie jak Bank angażującymi swoje środki we wspieranie zadań inwestycyjnych służących ochronie środowiska. Większość produktów proekologicznych, w szczególności te powstające we współpracy z innymi instytucjami finansowymi, tworzącymi krajowe lub regionalne systemy wsparcia, wykorzystuje programy zachęt do podejmowania działań sprzyjających ograniczeniu zanieczyszczenia środowiska. Tak dzieje się w przypadku współpracy BOŚ S.A. z Narodowym i Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Bankiem Gospodarstwa Krajowego oraz zagranicznymi instytucjami finansowymi: Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, Bankiem Rozwoju Rady Europy, KfW Bankengruppe. Dzięki inicjatywom podejmowanym w Banku, opartym o umowy z tymi instytucjami, powstał szereg dedykowanych produktów, wspierających działania zgodne z priorytetami polityki ekologicznej kraju i regionów.

Oferta proekologiczna Banku jest pomyślana tak, aby zachęcała potencjalnych klientów do korzystania z niej, kształtowała postawy prośrodowiskowe i mobilizowała do podejmowania inwestycji przyczyniających się do poprawy stanu środowiska. Dlatego tak duże znaczenie mają kredyty preferencyjne charakteryzujące się: dotacją do kapitału, wypłacaną ze środków donatora po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia i zmniejszającej zadłużenie kredytowe lub niższym niż rynkowe oprocentowaniem, wynikającym z udziału środków donatora. I tak dzięki współpracy z NFOŚiGW do grudnia 2014 r. w BOŚ S.A. dostępne były kredyty z dotacją na zakup i montaż kolektorów słonecznych, a w aktualnej ofercie znajdują się kredyty na domy energooszczędne i pasywne oraz – dla małych i mikro przedsiębiorców – na inwestycje energooszczędne w ramach programu POLSEFF 2, a niedalekiej przyszłości dostępne będą kredyty na mikroinstalacje odnawialnych źródeł energii. Kredyty udzielane we współpracy z WFOŚiGW przeznaczone są na realizację zadań wypełniających założenia regionalnej polityki ekologicznej. Dlatego w każdym z województw warunki kredytów są inne, zróżnicowane co do dostępnej formy dofinansowania, zakresu inwestycji, maksymalnej kwoty kredytu i jej udziału w kosztach całkowitych przedsięwzięcia, długości okresu kredytowania, a także wysokości oprocentowania. Poszczególne Wojewódzkie Fundusze określają jaki podmiot może ubiegać się o taki kredyt.

Kredyty dedykowane zadaniom z zakresu ochrony środowiska są też przedmiotem umów BOŚ S.A. z zagranicznymi instytucjami finansowymi. Zaangażowanie środków zagranicznych pozwala na uzyskanie korzystnej konstrukcji finansowania, z obniżoną marżą i prowizją w stosunku do standardowej oferty Banku, ze złagodzonymi wymaganiami co do wielkości wkładu własnego i z wydłużonym okresem karencji w spłacie kapitału.

Pozostałe, nieobjęte możliwością preferencyjnego kredytowania, przedsięwzięcia proekologiczne finansowane są kredytami komercyjnymi, które Bank stara się jak najlepiej dostosowywać do specyfiki inwestycji. Stąd spośród oferowanych produktów m.in.: Kredyt z Dobrą Energią – na inwestycje dotyczące

produkcji energii ze źródeł odnawialnych, EkoMontaż – kredyt na zakup i montaż urządzeń i wyrobów służących ochronie środowiska, Kredyt EkoOszczędny – na inwestycje prowadzące do oszczędności z tytułu zużycia np.: energii elektrycznej, ciepła, wody, surowców wykorzystywanych do produkcji, z możliwością spłaty zadłużenia z oszczędności uzyskanych dzięki zrealizowaniu inwestycji, Ekologiczny Kredyt Hipoteczny – z obniżoną marżą dla budynków i mieszkań wyposażonych w odnawialne źródło energii, instalację odzysku ciepła lub status budynku niskoenergochłonnego.

Kredyty przeznaczone na inwestycje związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną stanowią istotne połączenie zadań biznesowych Banku i jego misji. Są też widocznym przejawem roli Banku w systemie finansowania ochrony środowiska w Polsce.

Niebagatelne znaczenie dla lokalnych społeczności ma też zaangażowanie się Banku w Inicjatywę JESSICA (rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich). BOŚ S.A. skutecznie pozyskuje inwestorów stawiających nowe centra handlowe, szpitale, kompleksy rekreacyjne. Połączenie biznesowych celów z aspektami społecznymi zawartymi w Inicjatywie JESSICA niesie ze sobą szereg pozytywnych zmian, m.in. powstawanie nowych miejsc pracy, poprawę lokalnej infrastruktury, rozwój mikroregionów.

Edukacja i korzyści w jednym – programy i produkty z pierwiastkiem „eko”

BOŚ EKOsystem

Bank Ochrony Środowiska S.A. nie czekając na wejście w życie Ustawy o Odnawialnych Źródłach Energii finalizował prace nad kolejnym produktem promującym wykorzystanie niewielkich, ekologicznych instalacji. Bank zaproponował proste i ekologiczne rozwiązanie grzewcze dedykowane właścicielom domów jednorodzinnych, deweloperom budującym osiedla domków. BOŚ EKOsystem (BES) pozwala obniżyć koszty ogrzewania domów i realnie wspiera ochronę środowiska.

Opracowany przez ekspertów Banku produkt o nazwie BOŚ EKOsystem jest kompleksowym rozwiązaniem łączącym w sobie szereg elementów związanych z doбором odpowiednich instalacji ekologicznych, ich montażem, późniejszym serwisem i oczywiście finansowaniem. Rozwiązanie BOŚ EKOsystem pozwala obniżyć rachunki za ogrzewanie i ciepłą wodę w domu. W porównaniu z kosztami generowanymi przez instalację opartą na węglu, gazie ziemnym, propanie-butanie, czy oleju opałowym pozwala to na uzyskanie oszczędności w wysokości nawet kilku tysięcy złotych w skali roku.

Bardzo ważne jest także to, że opracowując BOŚ EKOsystem Bank wyszedł daleko poza obszar tradycyjnej bankowości. Wyróżnikiem tego rozwiązania jest stawianie na pełne zaspokojenie potrzeb klienta, dzięki zaoferowaniu kompletnego produktu. Finansowanie w tym przypadku jest tylko jednym elementem budujących ofertę Banku.

EKO Kredyt PV

BOŚ Bank pomaga stworzyć przydomową instalację fotowoltaiczną, dzięki której klienci mogą zmniejszyć koszty eksploatacji domu. Instalacja fotowoltaiczna zamontowana na działce, dachu lub elewacji budynku umożliwia zamianę promieniowania słonecznego na energię elektryczną. Jest to możliwe dzięki wykorzystaniu ogniw fotowoltaicznych (ogniw słonecznych, fotoogniw). BOŚ Bank oferuje finansowanie do 100% wartości zakupu i montażu instalacji, długi okres kredytowania – do 15 lat, 0 zł prowizji za udzielenie kredytu, przeznaczonego na zakup urządzenia od dostawców z listy Partnerów. Oferta Banku nie ogranicza się tylko do finansowania inwestycji.

Akcja „2 zł dla Zwierzaka”

W obszarze detalicznym kontynuowana jest kolejna edycja ogólnopolskiej akcji „2 zł dla Zwierzaka”, w ramach której od każdej założonej i utrzymanej minimum miesiąc lokaty BOŚ S.A. przekazuje dotację na specjalny fundusz wspierający ochronę foki szarej.

Celem akcji, poza zachęceniem konsumentów do wyboru produktu finansowego Banku, jest także zwiększenie ich świadomości o zagrożonych gatunkach Polskich zwierząt i aktywne zaangażowanie odbiorców komunikacji do ochrony polskiej fauny. Oba cele wynikają z realizowanej przez BOŚ S.A. idei podwójnych korzyści i hasła „Korzystasz Ty i świat w którym żyjesz”.

uMOCnij swój biznes

Oferta "uMOCnij swój biznes", obejmuje produkty bankowe łączące działanie proekologiczne, edukacyjne z bezpośrednimi korzyściami w biznesie uzyskiwanymi przez klientów BOŚ S.A. - przedsiębiorców. Oferta buduje świadomość tego czym jest tzw. moc bierna i że są urządzenia, które pozwalają obniżyć rachunki za prąd.

"uMOCnij swój biznes", to unikalna na polskim rynku propozycja, która premiuje proekologiczne podejście do przedsiębiorczości i obniża cykliczne wydatki w firmach. Przedsiębiorcy, którzy są zainteresowani obniżeniem płatności za energię, mogą otrzymać specjalny finansowy bonus w zamian za zainstalowanie kompensatora mocy biernej, pomagającego racjonalnie gospodarować energią elektryczną.

WYDARZENIA I PUBLIKACJE

Obecność na targach i konferencjach

W ramach bieżących działań marketingowych Bank brał udział w targach, konferencjach i seminariach wzmacniających wizerunek BOŚ S.A. jako bankowego lidera finansowania ekologii w tym: w Forum Budownictwa Energooszczędnego i Pasywnego – Budma 2014, V Międzynarodowym Kongresie Energii Odnawialnej – Green Power, 5 Międzynarodowych Targach Energii Odnawialnej i Efektywności Energetycznej – RENEXPO, Forum Ekologicznym w Kołobrzegu, Forum „Termomodernizacja 2014”.

Od 1992 r. BOŚ S.A. bierze udział w Międzynarodowych Targach Ochrony Środowiska POLEKO – największych targach promujących ekologiczne innowacje w Europie Środkowo-Wschodniej. Co roku Targi odwiedza ponad 20 000 osób, wśród nich specjaliści z zakresu ochrony środowiska i gospodarki komunalnej z Polski i zagranicy. Podczas POLEKO, BOŚ S.A. prezentuje swoje proekologiczne produkty, a jego pracownicy występują w roli ekspertów i prelegentów na towarzyszących Targom konferencjach i seminariach.

W ramach POLEKO 2014, podobnie jak w latach poprzednich, Bank otrzymał od organizatorów nagrodę ACANTHUS AUREUS 2014 za uczestnictwo w targach ze stoiskiem najbardziej sprzyjającym realizacji strategii marketingowej.

W ramach umacniania pozycji Banku na rynku finansowania działań służących ochronie środowiska ukazał się również cykl artykułów, porad i wywiadów z ekspertami BOŚ S.A. w serwisie specjalistycznym murator-dom.pl. Głównym celem tych działań było promowanie i kreowanie postaw proekologicznych oraz inicjatyw na rzecz ochrony środowiska.

Raport ekologiczny

Od 16 lat w BOŚ S.A. opracowywany jest Raport Ekologiczny Banku Ochrony Środowiska. Stanowi on z jednej strony odpowiedź na zalecenia Deklaracji ONZ „Bankowość a Środowisko”, z drugiej - materiał przydatny zarówno dla celów wewnętrznych, jak i promocyjnych.

Raport w syntetycznej formie podsumowuje coroczną proekologiczną działalność biznesową Banku, ukazując ją również na tle Polski i krajowego systemu finansowania ochrony środowiska. Przedstawia także pozabiznesowe działania podejmowane przez BOŚ S.A. i jego pracowników.

Raport wskazuje na wagę ekologii jako jednego z najistotniejszych kierunków strategicznych Banku. Jego zasadniczą część koncentruje się na proekologicznych produktach bankowych. Na tle zagadnień ogólnych Raport prezentuje działalność Banku w okresie ostatniego roku, z przedstawieniem struktury segmentowej, głównych dziedzin finansowania, efektów ekologicznych uzyskanych dzięki zakończonym inwestycjom finansowanym z udziałem kredytów bankowych.

2. FUNDACJA BOŚ – STRATEGICZNE ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNE BANKU

W 2014 roku fundacja korporacyjna Banku Ochrony Środowiska zrealizowała szeroką kampanię edukacyjną promującą Odnawialne Źródła Energii. Przyznano także dotacje dla grup sąsiedzkich i wspólnot mieszkaniowych na zazielenianie terenów wspólnych. Jednocześnie realizowano konkursy dla szkół dotyczące edukacji prozdrowotnej oraz proekologicznej. Fundacja koordynowała także inicjatywy w których udział brali pracownicy i klienci fundatora organizacji.

EKOLOGIA

„Postaw na Słońce”

Jesienią 2014 Fundacja przeprowadziła ogólnopolską kampanię społeczną, która rozpoczęła publiczną dyskusję na temat terminu „Prosument” w Polsce. Głównym celem kampanii było odpowiedzenie na problem jakim jest niska świadomość dot. możliwości wykorzystania OZE w naszym kraju. W ramach kampanii uruchomiono informacyjną akcję społeczną oraz dwa projekty edukacyjne w szkołach. W październiku 2014 w całej Polsce pojawiło się 300 billboardów z kreacją Andrzeja Pągowskiego wyjaśniającą kim jest „Prosument”. Równolegle prowadzono aktywne działania informacyjne w mediach. Na temat kampanii pojawiło się ponad 200 audycji radiowych, publikacji w prasie oraz w Internecie. Uruchomiono stronę internetową kampanii www.postawnaslonce.pl, gdzie znalazło się m.in. sześć specjalnych kalkulatorów, dzięki którym można było wyliczyć zużycie energii elektrycznej w domu lub szkole, określić emisję CO₂ oraz jego kompensację, czy wybrać panele fotowoltaiczne odpowiednie dla danego budynku. Równolegle z działaniami komunikacyjnymi, Fundacja BOŚ uruchomiła ogólnopolski, bezpłatny konkurs internetowy dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W ramach projektu, przygotowano dwa niezależne konkursy (badawczy i filmowy), w których pula nagród wynosi ponad 60 tys. zł (projekt będzie trwał do października 2015 r.). Młodzi ludzie z ponad 300 szkół przeprowadzali tzw. analizy energetyczne wybranych budynków, a następnie ćwiczyli wybór odpowiednich mikroinstalacji fotowoltaicznych. W konkursie filmowym młodzież została poproszona o przygotowanie własnych, edukacyjnych spotów filmowych przybliżających temat OZE, głównie wykorzystania fotowoltaiki. Kampania była poprzedzona badaniem opinii publicznej dot. świadomości OZE zrealizowanym przez agencję OBOP. Projekt był współfinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 78%.

„Zielona ławeczka”

Fundacja z sukcesem zrealizowała ogólnopolski projekt skierowany do grup sąsiedzkich, wspólnot i spółdzielni. Jego celem było angażowanie lokalnych społeczności do działań na rzecz swojego najbliższego otoczenia poprzez zazielenienie terenów wspólnych. Zgłoszono 64 projekty z 26 miast, dotację otrzymało 25 inicjatyw z 14 miast. Na ten cel przekazano ponad 20 tys. zł. W projekcie udział wzięło 351 osób, zaangażowanych było też 67 przedstawicieli administracji. Projekt był dobrą okazją do prowadzenia działań PR szczególnie w prasie lokalnej, pozwolił także na zbudowanie relacji z nowymi partnerami.

EDUKACJA PROZDROWOTNA

„Wakacje w rytmie FIT”.

W czerwcu i lipcu 2014 r. Fundacja zorganizowała kampanię konsumencką „Wakacje w rytmie FIT”. Tematem były zagrożenia związane z żywieniem podczas wakacyjnych eskapad. Na potrzeby akcji przygotowano dedykowaną podstronę www, uruchomiono także specjalną aplikację – kalkulator zdrowia dziecka online.

„Czas na zdrowie”

Fundacja BOŚ z powodzeniem kontynuowała sprawdzone i cenione edukacyjne projekty w szkołach. W projekcie „Czas na zdrowie” (festyny zdrowia) po raz kolejny odnotowano wielki, frekwencyjny sukces – zgłosiło się 445 szkół. We wrześniu uruchomiono kolejną edycję konkursu grantowego na rewitalizację sklepików szkolnych – środki przeznaczane były na wydatki związane z zastąpieniem w szkole niezdrowych przekąsek przez pełnowartościowe posiłki. Do najstarszego projektu Fundacji, który jest skierowany do uczniów i nauczycieli szkół podstawowych („Zdrowo jem więcej wiem”) zgłosiło się w 2014 roku ponad 1 tys. zespołów.

„OdWAŻ SIĘ być zdrowym na Narodowym”

Podsumowanie projektów prozdrowotnych Fundacji zorganizowano podczas Pikniku Rodzinnego „OdWAŻ SIĘ być zdrowym na Narodowym” w październiku 2014 roku. Do Warszawy przyjechało wtedy ponad 400 dzieci oraz nauczyciele – laureaci konkursów Fundacji BOŚ z 30 miejscowości z całej Polski. Przekazano im nagrody o łącznej wartości ponad 100 tys. zł. Impreza została zorganizowana we współpracy z Fundacją Instytutu Matki i Dziecka.

ZANGAŻOWANIE PRACOWNIKÓW BANKU

W ramach dwóch edycji konkursu dla pracowników BOŚ Fundacja wybrała i pokryła koszty związane z ponad 20 akcjami wolontarijuszy Banku w całej Polsce. Środki trafiły m.in. do Fundacji Dzieci Niczyje, Szkoły Specjalnej działającej przy Centrum Zdrowia Dziecka, czy Fundacji Azylu „Koci Świat”. Łącznie 43 wolontariuszy BOŚ przepracowało społecznie ponad 300 godzin. Fundacja BOŚ rozwijała regularną zbiórkę pracowniczą „Pomagam Cały Rok” (filantropia indywidualna) i przekazano ponad 12 tys. zł na stypendia i zapomogi. Zorganizowano także warsztaty pierwszej pomocy oraz bieg na spotkaniu pracowników BOŚ w Spale. Organizacja była także inicjatorem cyklu bezpłatnych treningów biegowych dla pracowników z Warszawy i wybranych miast wojewódzkich. Kontakt z pracownikami i klientami Banku był utrzymywany dzięki wydawaniu i dystrybucji gazetki Fundacji „Zielone Strony”. W wydawnictwie znalazły się nie tylko informacje o bieżących projektach Fundacji ale także teksty edukacyjne, dotyczące ekologii, wykorzystania OZE oraz promujące zdrowy styl życia.

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
16.03.2015	Mariusz Klimczak	Prezes Zarządu	.....
16.03.2015	Stanisław Kolasiński	Wiceprezes - pierwszy zastępca Prezesa Zarządu	.....
16.03.2015	Dariusz Daniluk	Wiceprezes Zarządu	.....
16.03.2015	Adam Zbigniew Grzebieluch	Wiceprezes Zarządu	.....
16.03.2015	Paweł Kazimierz Lemańczyk	Wiceprezes Zarządu	.....